

منابع هنگفت کشور و توسعه نیافتگی: حاصل چه بود؟!

اتاق مشهد

دفتر پژوهش‌های اقتصاد و توسعه
تیر ماه ۱۳۹۶

گزارش شماره ۱۰۱/ت/۹۶

فهرست مطالب

۴	..... مقدمه
۲۰	..... فصل اول - منابع ارزی فراهم بوده از فروش نفت خام طی امتیازنامه دارسی طی سالهای ۱۳۱۱-۱۲۹۲ هجری شمسی
۲۱	..... بخش اول - جدول دریافتی‌ها از محل امتیازنامه دارسی.
۲۳	..... بخش دوم - گزارشی از دریافتی‌های ارزی، در روزنامه اطلاعات.
۲۷	..... بخش سوم - بخش‌های منتخب عبرت آموز از کتاب ۵۰ سال نفت ایران
۳۹	..... فصل دوم - منابع ارزی فراهم بوده برای اقتصاد ایران پس از امتیازنامه سال ۱۹۳۲ میلادی
۴۲	..... فصل سوم - دریافتی‌های ارزی از کنسرسیوم، پس از کودتای ۲۸ مرداد طی سالهای ۱۳۳۷-۱۳۳۳
۴۴	..... فصل چهارم - دریافتی‌های ارزی حاصل از صادرات نفت و گاز، پتروشیمی و سایر کالاهای معادل دلاری مصرف داخلی نفت و گاز به قیمت‌های جاری و واقعی طی سالهای ۱۳۹۴-۱۳۳۸
۴۵	..... بخش اول - دریافتی‌های ارزی حاصل از صادرات نفت و گاز، پتروشیمی و سایر کالاهای به قیمت جاری
۵۰	..... بخش دوم - . مأخذی برای محاسبه تعدلیها و واقعی نمودن قدرت دلار

فهرست مطالب

۵۲.....	بخش سوم- معادل دلاری مصرف داخلی نفت خام در کشور بر اساس داده های بانک مرکزی به قیمت جاری.
۵۷.....	بخش چهارم- معادل دلاری مصرف داخلی نفت خام و گاز طبیعی در کشور براساس داده های ترازنامه انرژی به قیمت جاری
62	بخش پنجم- دریافتی های ارزی حاصل از صادرات نفت و گاز، پتروشیمی و کالاهای غیر نفتی و ارزش دلاری مصرف داخلی نفت خام در کشور به قیمت جاری براساس داده های آماری بانک مرکزی
66	بخش ششم- دریافتی های ارزی حاصل از صادرات نفت و گاز، پتروشیمی و کالاهای غیر نفتی و ارزش دلاری مصرف داخلی نفت خام و گاز طبیعی در کشور به قیمت جاری براساس داده های آماری ترازنامه انرژی
70.....	فصل پنجم - منابع فراهم شده برای اقتصاد ایران از سازمانهای بین المللی طی سالهای ۱۹۶۰-۲۰۱۵ میلادی
75.....	ضمیمه ۱-شاخص های اقتصادی ایران
91.....	ضمیمه ۲-درس های عبرت آموز از کتاب خون و نفت و اشتباهات تکراری کشور
93.....	ضمیمه ۳- میزان تولید نفت ایران بر اساس گزارشات شرکت نفت انگلیس BP

- مقدمه :

گزارشی که در پیش رو دارید نگاهی کوتاه، تحلیلی و آماری به منابع و فرصت‌های کشور دارد که اگر با تفکر توسعه‌ای هزینه می‌گردید میتوانست، امروز نوید بخش اقتصاد پایدار مبتنی بر تولید و نوآوری در کشور باشد. در ابتداء بحث ذکر تجربه‌ای تاریخی می‌تواند روش‌نگر مسیر این نوشتار گردد. لیکن بدؤاً ذکر بازه زمانی ای از اقتصاد ایران که رشد بسیار زیادی (البته **كمیت عددی** و نه مبتنی بر توسعه کیفی) که در ذهن میتواند متبار گردد) را شاهد بودیم، خالی از فایده نخواهد بود، شاخصهایی که در زمان خود بسیار بالاتر از سایر کشورها بود، اما مبتنی بر محتوائی مستحکم نبود.

٪ ۱۱/۹	رشد تولید ناخالص داخلی (GDP) به قیمت‌های ثابت سال ۱۳۸۳ طی سالهای ۱۳۴۱-۱۳۵۱ بطور متوسط		۱
٪ ۲/۳	tourم طی سال های ۱۳۵۱-۱۳۴۱ بطور متوسط		۲
٪ ۱۱/۴	۳-۱ ساختمان به طور متوسط	تشکیل سرمایه ثابت ناخالص به قیمت‌های ثابت سال ۱۳۸۳، طی سالهای ۱۳۴۱-۱۳۵۱	۳
٪ ۱۴/۹	۳-۲ ماشین آلات بطور متوسط		۴
٪ ۸/۲	تشکیل سرمایه ثابت ناخالص (سهم بخش خصوصی) به قیمت‌های ثابت سال ۱۳۸۳ طی سالهای ۱۳۴۱-۱۳۵۱ به طور متوسط		۴

جهت داشتن تصویری از این دوره کم نظیر در بازه زمانی طولانی به ضمیمه ۱ مراجعه فرمائید.

همانگونه که در جداول موضوع این گزارش ملاحظه خواهید فرمود، جالب است به این نکته توجه نمائیم که در طی همین سالهای

۱۳۵۱ - ۱۳۴۱ ذکر شده فوق، منابع در اختیار کشور که حاصل از صادرات نفت بوده معادل ۲۴/۶ میلیارد دلار و منابع حاصل از صادرات

غیر نفتی حدود ۲/۴ میلیارد دلار گردیده است. با مقایسه های متعدد که در بازه های زمانی مختلف در این گزارش صورت پذیرفته، مشاهده خواهید نمود این مقادیر در تناقض با منابعی که در سالهای بعد حاصل گردید نمی تواند چشم گیر باشد. در اینجا می توان و باید از خود پرسش نمود که شاخص های برجسته کمی ذکر شده چرا تداوم نیافت؟ شاید ذکر تجربه یکی از مسئولین در آن زمان بتواند پنجره ای را در برابرمان باز نماید و با ملاحظه گفته های وی دریابیم که هیچگاه نمی خواهیم از تجارب گذشته خود درس فرا گیریم. دکتر عبدالمجید مجیدی در کتاب خاطرات شفاهی^۱ خود (نقل به مضمون وخلاصه شده) نقل می کند در جلسه ای با حضور شاه در مورد چگونگی مشکلاتی که دیگر روآمده و رشد بادکنکی و حبابی شکل گرفته در حال ترکیدن بود و گرفتاریهای واقعاً سخت و لایحلی برای کشور رخ داده بود، به ویژه پس از هزینه کرد درآمدهای نفتی (که پس از شوک نفتی به شکل چشمگیری افزایش پیدا کرده بود و در جداول این گزارش قابل مشاهده است) می گوید:

«ما مملکتی بودیم که داشتیم به خوشی زندگی می کردیم. خوب پول بیشتری دلمان می خواست درآمد بیشتری دلمان می خواست که مملکت را بسازیم. یک دفعه این درآمد نفت که آمد مثل سیل بود که تمام زندگی ما را شست و رفت. تمام نظم هایی که با صبر و حوصله و با خون دل ظرف سالها گذاشته شده بود از هم پاشید: [اعلیحضرت] خیلی هم از این حرف من خوششان نیامد و ناراحت شدند و پا شدند و جلسه را تمام کردند و رفتند بیرون . همه هم به من اعتراض کردند که این چه حرفی بود زدی؟ گفتم: آقایان، این واقعیت است. بایست به اعلیحضرت بگوئیم این درآمد نفت است که پدر ما را در آورد. »

آنچه دکتر مجیدی در همان سالهای ابتدائی پس از شوک نفتی بیان می‌کند، **هنوز هم در اقتصاد ما مصدق عینی دارد**. این حقیقت که کشورهای عقب مانده یا در حال توسعه برای آنکه بتوانند خود را از آن وضعیت عقب ماندگی رها نموده و یا ساختار سنتی اقتصاد خود را تغییردهند، نیاز به سرمایه دارند را نمی‌توان انکار کرد. که در این خصوص کشور ما هم به شواهد ارائه شده در این گزارش از منابع طبیعی تجدید ناپذیر نفت و گاز مبالغه هنگفتی را در اختیار داشته و هم طبق شاخص‌های فرمولی ادبیات اقتصادی در مقایسه با سایر کشورها سهم قابل توجهی در قیاس با تولید ناخالص داخلی (GDP) کشور را به پس انداز اختصاص داده است که اکنون موضوع این گزارش نمی‌باشد. اما چیزی که در آن زمان درک نشد و هنوز هم درک نشده این است که سرمایه تنها یکی از جنبه‌های محدودیت در کشورهای در حال توسعه است. کمبود سرمایه انسانی، دولت توسعه نیافته، پایین بودن سرمایه اجتماعی، بی‌اعتمادی کارآفرینان (به مفهوم واقعی شومپیتری آن) صنعتی به تصمیم‌های متغیر اتخاذ شده در اقتصاد کلان و بی‌تعهدی نظام تصمیم‌گیری در خصوص اثرات مترتب بر این نوع از کارآفرینان، بی ثباتی و بسیاری از موارد دیگر، مسائل مهمی هستند که اگر به آنها توجه نشود، سرمایه به تنها یعنی نمی‌تواند کارآئی ایجاد کند و کشوری را در مسیر توسعه خود قراردهد.

این قبیل موارد در کنار به کار نگرفتن تجربیات و تکرار اشتباهات، هزینه‌های فرصت بسیار سنگینی را بر کشور تحمیل نموده و در صورت عدم عبرت، باز هم همچنان خواهد نمود.

“**یکی از مهم‌ترین شروط توسعه** همانا آن است که **هر نسل بتواند خود را بر شانه های دانش، مهارت ها و تجربیات نسل های پیشین قرار دهد** و سپس از آنجا رسالت تاریخی خود را به انجام برساند که عبارت از برداشتن **گام هایی هرچند اندک رو به جلو** است. این همان چیزی است که در افواه **عامه** با عنوان ضرورت نداشتن یا فقدان منطق برای اختراع **مجدد آتش و چرخ و**

... از نو است. بن مایه اصلی چنین رویکردی آن است که از جهات متعدد اثبات شده که توسعه چیزی جز فرایندهای انباستی ذره ذره در عرصه تغییرات نهادی نیست و مرکز ثقل این تغییرات نیز یادگیری آموخته‌ها و مهارت‌های پرهزینه نسل‌های پیشین در حدودی است که نیاز به آزمون و خطای مجدد آن آزموده‌ها مرتفع شود. این زاویه البته تنها زاویه‌ای نیست که تاریخ را در اندیشه و عمل توسعه حائز اهمیت می‌سازد و الزاماً این زاویه مهم ترین زاویه نگرش به تاریخ هم نیست، اما در عین حال می‌توان گفت که چنین رویکردی به تاریخ در زمرة مهم ترین رویکردها قابل طبقه‌بندی است.^۲

منجمله همین تحریم‌ها که مشابه آن را درکشورو در زمان ملی شدن صنعت نفت در سالهای ۱۳۳۰ الی ۱۳۳۲ با آن مواجه بودیم، آنهم در حالیکه در آن زمان اعتماد اجتماعی به دولت بسیار قوی بود. در ضمیمه ۲ صفحه ۹۲ به گزارشی از منوچهر فرمانفرماییان توجه فرمائید. در آن با نام کشورهای آشنا همچون هند و ترکیه مواجه می‌شود که در همین دوران تحریم اخیر هم با استفاده از محدودیتهاي تحریم، منابع قابل توجه مالی و همچنین بازاری برای محصولات خود فراهم نمودند. آیا از تجربه آن دوران درس فراگرفتیم که در چنین دورانی استفاده نمائیم؟ به گمانم پاسخ منفی به ذهن همگان برسد.

در این زمینه نیز آمارهایی که در این گزارش جمع آوری و ارائه گردیده، به شکل بهتری مسئله را توضیح میدهد که چه منابعی هنگفتی برای اقتصاد کشورمان فراهم بوده، لیکن قادر نشده ایم کارآمدی در اقتصاد را شاهد باشیم و گرفتار ضعف‌های جدی ناشی از خطاهای و اشتباهات متعدد خود گردیده ایم و چالش‌های بسیار مهلك اجتماعی ناشی از آن در کشورمان پدیدار گردیده که قبلاً آنها را به هیچوجه با این شدت نداشته ایم؛

"اگر نقاط منفی را نبینیم، ضعف‌های خودمان را نشناسیم، یقیناً ضربه خواهیم خورد. نقاط ضعف ما، هم در زمینه اقتصادی است، هم در زمینه‌های فرهنگی است. ما خطاهای داشتیم، بر بعضی از چالش‌ها نتوانستیم غلبه کنیم. این واقعیتی است."^۳

دفتر پژوهش‌های اقتصاد و توسعه اتاق مشهد قصد دارد طی مجموعه گزارش‌هایی که در ارتباط با یکدیگر خواهند بود، با ارائه تحلیل‌ها و مستندات آماری و قیاسی به اشتباهات رخ داده در مسیر طی شده پرداخته و محتوائی برای فرهیختگان که دل درگردد، سؤال چرائی و امандگی اقتصاد ایران دارند، از زاویه دیدی متفاوت، فراهم نمایدتا بلکه با بر هم گذاری خرده دانش‌های موجود، توان مضاعف و قدرتمندی برای نیل به راه حل‌های دست یابی به توسعه و پیشرفت کشور پدیدار شود. گزارش اول، تمرکز بر منابعی که برای کشورمان فراهم بود؛ خواهد داشت تا در میان نااطمینانی‌های فراوان داده‌ها، نبود مستندات کافی که یا به دلیل پنهان کاری است و یا به دلیل ناآگاهی و نبود رویه‌ها و سازماندهی‌های مطمئن جمع آوری آمارها، فقر نظری و یا سایر دلائل، تاجاییکه امکان پذیر است، مجموعه‌های قابل اتكاء برای تحلیلها فراهم نمائیم.

- منابع فراهم شده برای اقتصاد ایران

از زمان اکتشاف نفت توسط ویلیام ناکس دارسی و شرایطی که ناشی از وضعیت نیمه استعماری کشورمان بوده، امتیازنامه‌ها و استخراج نفت با ناپاکی بسیاری از متولیان دولتی قاجار شروع و خشت بنائی کج گذاشته و منابع متعلق به مردمان کشورمان، گرفتار چپاولگری و بهره کشی گردید. شرح فساد و انعقاد قراردادها که در همان زمان گرفتار محرومگی شد، در کتب متعدد

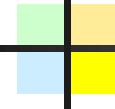
از جمله سال نفت ایران نوشته مصطفی فاتح، یا کتاب خون و نفت نوشته منوچهر فرمانفرمائیان و سایرین به تحریر کشیده شده است که آئینه عبرت ما باید می بود و یا هنوز باید باشد.^۴ **گرچه دیگر نفت آن اهمیت گذشته را قطعاً نخواهد داشت و کشورمان فرصت‌های بسیار طلائی را از دست داده است اما هنوز فرصت برای فائق آمدن وجود دارد به شرطی که سریع و مبتنی بر عقلانیت و علم، مسیری متفاوت را در پیش گرفت.** در غیر این صورت خیلی زود دیرمیشود. با توجه به قراردادهایی که منعقد گردید و همچنین ملی شدن صنعت نفت منابع، را در ^۴ فصل دسته بندی نموده ایم :

فصل اول - از شروع امتیازنامه دارسی تا تجدید نظر آن و قرارداد در سال ۱۹۳۲ میلادی (۱۳۱۱ - ۱۲۹۲ هجری شمسی)؛
در این دوره مطابق مستندات در دسترس، دریافتی های ایران حدود **۱۳,۸۲۳,۲۷۰ لیره انگلیس** بوده است.

فصل دوم - دریافتی های مبتنی بر قرارداد اصلاحی ۱۹۳۲ میلادی؛
در این دوره دریافتی های ایران طی سالهای **۱۳۱۲ - ۱۳۳۰** هجری شمسی معادل حدود **۱۰۷,۰۰۵,۴۰۸ لیره انگلیس** بوده است.

فصل سوم - دریافتی های ارزی از قرارداد کنسرسیوم، پس از کودتای ۲۸ مرداد، یعنی سالهای ۱۳۳۲ الی ۱۳۳۷؛
برای دوره زمانی بعد از ملی شدن صنعت نفت وسپس کودتای ۲۸ مرداد، با استفاده از اطلاعات جولیان باریر در کتاب خود دریافتی های بازه زمانی **۱۳۳۳ الی ۱۳۳۷** رانیز میتوان روش نمود، که اسلاید مزبور در فصل **۳** قرار داده شده است. منابع فراهم شده در این دوره نیز جمعاً **۲۵۴/۵ میلیون لیره انگلیس** بوده است.

^۴- در بخش **۳** فصل اول تنها گوشه های ناچیز از این گونه غارتها را جهت اطلاع مطالعه کنندگان گزارش فراهم گردیده .

فصل چهارم- دریافت‌های ارزی حاصل از صادرات نفت و گاز، صادرات غیرنفتی، صادرات پتروشیمی، و معادل یابی مصرف داخلی؛ خوشبختانه با شکل گیری بانک مرکزی درکشورمان، از تاریخ ۱۳۳۸ آمارهای مستند و قابل اتكائی را می‌توان در اختیار داشت. همانگونه که مشاهده می‌گردد مجموعه منابع ارزی حاصل از صادرات نفت و گاز، کالاهای غیرنفتی که خود به دو بخش تقسیم گردیده و متشكل بر دو جزء صادرات پتروشیمی و سایر کالاهای غیر نفتی که تنها بخش‌هایی از آن واقعاً غیر نفتی است می‌باشد، به قیمت‌های جاری از سال ۱۳۳۸ تا انتهای سال ۱۳۹۴ معادل حدود $1,688/8$ میلیارد دلار بوده است. اگر فواصل زمانی را مبتنی بر برنامه‌های توسعه مدد نظر قراردهیم، ملاحظه می‌شود که از شروع برنامه اول توسعه تا انتهای برنامه پنجم توسعه پس از انقلاب، منابع در اختیار حدود $1,377/4$ میلیارد دلار بوده است.

- مأخذی برای محاسبه تعديلها و واقعی نمودن قدرت دلار

در این خصوص درکشورمان مستنداتی برای این گزارش در اختیار نبود و رویه متفق القولی نیز یافت نگردید. به توصیه پژوهشگر ارجمند جناب آقای غلامحسین حسن‌تاش با استفاده از ارزش حقیقی ترکیبی که توسط سازمان اوپک ارائه می‌گردد جدولی فراهم گردیده که علاقمندان می‌توانند، در صورت نیاز با استفاده از آن و ایده‌های خوب خود، برای تعديل‌ها و واقعی نمودن قدرت دلار در زمانهای مختلف آنها را مورد بهره برداری قراردهند (صفحه ۵۱).

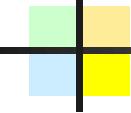
- معادل ارزی مصرف داخلی

از موارد مغفول مانده که در ادبیات اقتصادی کشورمان کمتر مورد توجه قرار گرفته، باقیمانده تولید نفت و گاز پس از کسر صادرات آن می‌باشد که در داخل به اشکال مختلف از قبیل سوخت نیروگاه‌ها، خوراک پتروشیمی‌ها، گرمایش منازل، فرآورده‌های نفتی

همچون بنزین و امثال‌هم، گرمایش و نیروی برق کارخانجات و قس علیه‌ها در اقتصاد ما مورد استفاده قرار گرفته است. این موضوع بدین لحاظ مهم است که چنین امکانی بطور مثال برای کشورهایی از قبیل ژاپن، کره جنوبی، تایوان، سنگاپور، چین، آلمان، فرانسه، و امثال‌هم فراهم نبوده، بلکه با تامین منابع مالی می‌باشد از خارج کشور فراهم می‌گردیده است. در حالیکه این منابع قابل توجه، و با قیمت‌های نازل که بعضًا معادل هزینه‌های استخراج نیز نبوده است، در کشورمان فراهم بوده و در اشکال مختلف به اقتصاد تزریق شده است. **کمی نمودن (محاسبه دلاری) ارزش این مصارف داخلی**، نکته‌ای است که این گزارش برآن تأکید جدی دارد. برای این منظور از داده‌های دو منبع آماری استفاده شده است؛

الف - بانک مرکزی:

در آمارهای بانک مرکزی می‌توان تولید و صادرات نفت خام را از مجموعه سری‌های زمانی و سایر انتشارات آن بانک احصاء نمود. منابع و روش محاسبه را علاقمندان می‌توانند در بخش سوم، فصل چهارم صفحات ۵۵-۵۳ این گزارش مشاهده نمایند. متذکر می‌گردیم که در اینجا به طور عمده می‌توان با استفاده از صادرات نفت خام، مقدار مصرف نفت خام در داخل را محاسبه مقداری و معادل یابی ارزش قیمتی برای آن نمود. نکته ابهامی که وجود خواهد داشت این واقعیت است که چه مقدار از آن برای صادرات محصولات پتروشیمی و یا سایر کالاهای که محصولات شیمیائی هم در آنها می‌باشد، به صورت مواد اولیه به کار گرفته شده و مجددًاً بصورت ارز به کشور بازگشته است. لیکن این عدم آگاهی، لطمه‌ای بنیادی به تخمین ارزش محاسبه شده وارد نخواهد نمود. همانگونه که در صفحه ۵۶ مشاهده می‌فرمایید با این روش ارزش آنچه در داخل مصرف نموده ایم در

طی سالهای ۱۳۹۴ الی ۱۳۵۲ بالغ بر ۸۸۷/۷ میلیارد دلار بوده است. از این رو جمع کل منابع یعنی مصارف داخلی و صادرات معادل ۲,۲۳۴ میلیارد دلار می گردد و اگر کل بازه زمانی سالهای ۱۳۳۸ الی ۱۳۹۴ را در نظر بگیریم معادل ۲,۵۶۷/۵ میلیارد دلار می گردد.

ب- ترازنامه انرژی وزارت نیرو:

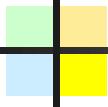
داده های ترازنامه انرژی صادرات نفت خام و فرآورده های نفتی و همچنین گاز طبیعی می باشد. روش محاسبه ارزش مصرف داخلی را در بخش چهارم فصل چهارم صفحات ۵۸-۶۰ این گزارش ملاحظه می فرمائید.

نتیجه این محاسبات نشان می دهد که طی دوره زمانی ۱۳۵۲ الی ۱۳۹۳ ارزش معادل مصرف داخلی را حدود ۱,۴۷۸ میلیارد دلار می توان تخمیمن زد. برای بازه زمانی ۱۳۳۸ الی ۱۳۹۴ ارزش کل صادرات و معادل مصرف داخلی حدود ۳,۱۶۷ میلیارد دلار می باشد. در اینجا نیز همان ابهام ارزش منابع بکار رفته در محصولات صادر شده همچنان باقی خواهد ماند.

البته میزان منابعی که در اقتصاد ایران به صورت مستقیم یا غیر مستقیم به کار گرفته شده، تنها محدود به ارقام فوق الذکر نمی باشد، بلکه کشورمان از وامهای خارجی، کمک سازمانهای بین المللی توسعه و امثال آن استفاده نموده. منابعی که برای این گزارش احصاء نمودیم به شرح ذیل خواهد بود.

فصل پنجم - منابع بین المللی در اختیار گرفته شده:

با استناد به آمارهای بانک جهانی سه نوع منبع دیگر را می توان برای اقتصاد ایران مشاهده نمود،

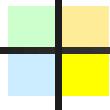

- ۱- موجودی بدھی (یا به عبارتی وامھای دریافتی) خارجی
- ۲- سرمایه گذاری مستقیم خارجی Foreign direct Investment (FDI)
- ۳- کمکهای بلاعوض خارجی Official Development Assistance (ODA)

جمع این سه منبع در بازه زمانی مورد نظر ما، بالغ بر $\frac{۴۸۲}{۳}$ میلیارد دلار بوده است (صفحه ۷۳). البته در اینجا نیز ابهامی که می تواند مطرح باشد، این است که چه مقدار از منابع ذکر شده در فصل چهارم برای بازپرداخت این منابع به کار گرفته شده است؟ برای این سوال پاسخی در این مقال نخواهیم داشت.

اگر جمع منابع بانک جهانی و منابع حاصل از صادرات و معادل دلاری مصرف داخل برمبنای محاسبات روش بانک مرکزی را در نظر بگیریم ارزشی معادل حدود $۳,۰۵۸$ میلیارد دلار برایمان در بازه زمانی ۵۶ سال فراهم بوده است. اگر منابع خارجی را با داده های حاصل از صادرات و معادل دلاری بر مبنای محاسبات روش ترازنامه انرژی در نظر بگیریم به این معنی خواهد بود که در همان بازه زمانی ۵۶ ساله ، منابعی معادل $۳,۶۴۹$ میلیارد دلار برای کشورمان فراهم بوده است.

برای علاقه مندان، در ضمیمه ۳ این گزارش و مبتنی بر گزارش‌های آماری شرکت نفت انگلیس (BP)، میزان استخراج نفت از شروع آن در ایران یعنی سال ۱۲۹۰ شمسی تا سال ۱۳۸۸ شمسی قابل مشاهده است. توجه به بازه زمانی ۱۳۳۱ الی ۱۳۳۳ که مشکلات طاقت فرسای دولت زنده یاد دکتر مصدق و شرایط بیان شده توسط منوچهر فرمانفرما میان در ضمیمه ۲ را روشن تر می نماید.

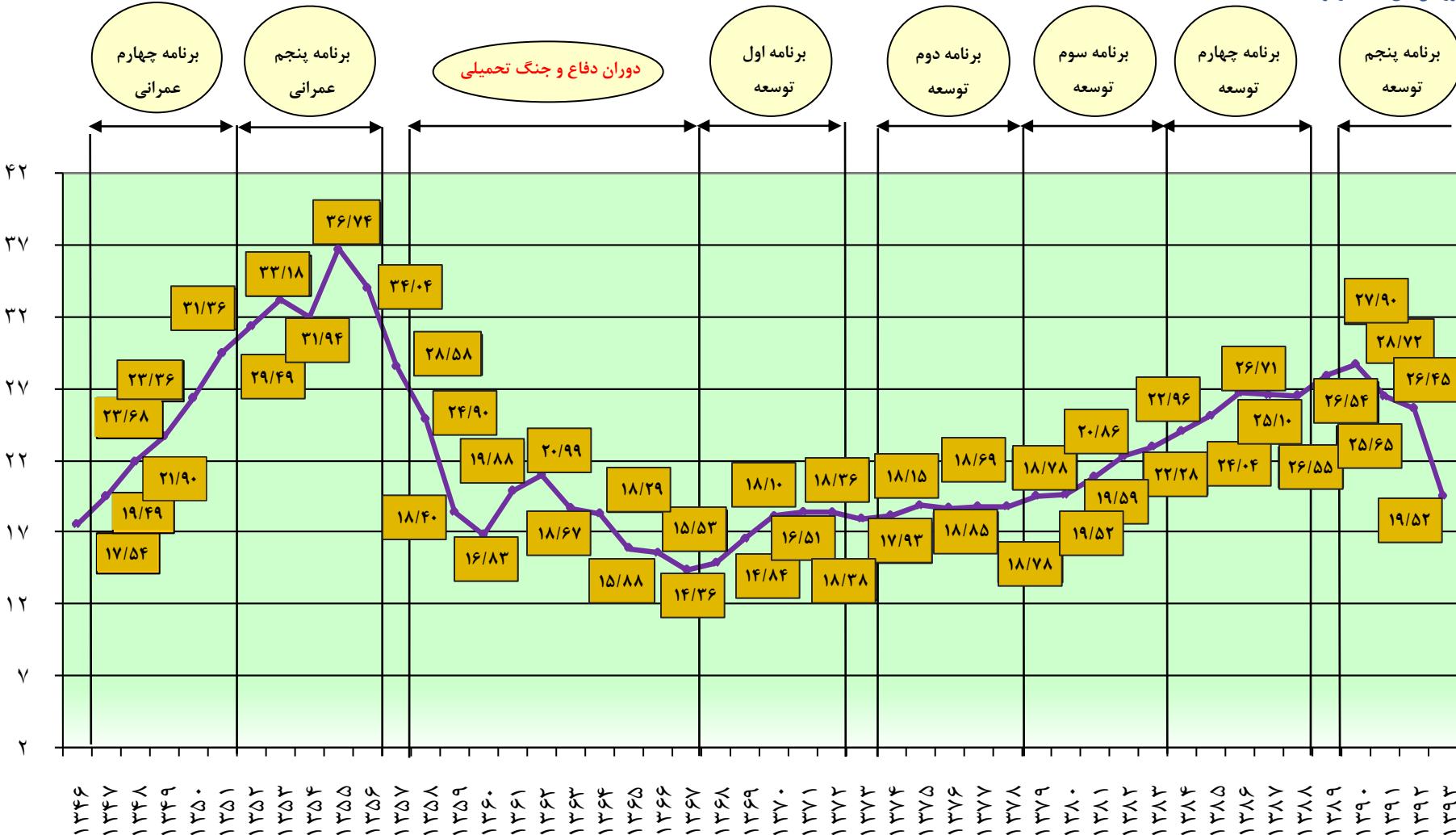

– حاصل چه بوده است؟

بر مبنای آپله در پیش گفته شد از سال ۱۲۹۲ الی انتهای سال ۱۳۳۷ شمسی حدود ۳۷۵/۳ میلیون لیره انگلیس و از سال ۱۳۳۸ الی ۱۳۹۴ شمسی معادل ۳,۱۶۷ میلیارد دلار برای این اقتصاد فراهم بوده. چنانچه بتوان **قدرت لیره انگلیس و دلار را در زمانهای مختلف به روز** نمود، حجم عظیم اینگونه منابع میتواند عیان گردد و طبعاً سئوالهای بیشماری نیز در خصوص عدم کارآمدی اقتصاد در کشورمان. اگر بتوان منابع فراهم بوده **کشورهائی** که در همین بازه زمانی، از عمق فلاکت خود را به سطح توسعه یافته‌گی در اقتصاد در سطح جهانی رسانده اند، برای مقایسه داشته باشیم می‌توان به افق‌های مناسب برای تحلیل وضعیت توجه نمود. این مطالعه توسط این دفتر در دست انجام می‌باشد. لیکن در رسانه‌ها هر روز شاهد خبرهای نارسائیهای اقتصادی و چالشهای اجتماعی ناشی از آن در جامعه مان می‌باشیم. این در حالی است که کشورهائی بسیار عقب مانده و در اوج فلاکت در چهار دهه پیش، با منابعی بسیار کمتر که به هیچ وجه با حجم منابع محاسبه شده در این گزارش قابل مقایسه نیستند، قادر گردیده اند خود را در سطح بیست کشور اول جهان مطرح نموده و هنوز در حال پیشرفت می‌باشند. شاخص‌های مقایسه‌ای چنانچه در کنار هم گذاشته شود، کاملاً ضعف‌ها و ناکارآمدی‌های اقتصاد ما را نشان داده که این کار در گزارشات دیگر حتماً انجام خواهد پذیرفت. در اینجا تنها به یک نمودار و چند تصویر اکتفاء خواهد گردید که خود بصورت کاملاً گویا و بدون نیاز به هر توضیحی بوده و نشان از ضعف‌ها، اشتباهات مرتكب شده و چالشهای موجود در اقتصادمان دارد و میتواند نشانی از ناکارآمدی و عدم دانش کافی تصمیم گیران اقتصادی کشورمان باشد.

سرانه تولید ناخالص داخلی (GDP) در اقتصاد ایران (به قیمت‌های ثابت ۱۳۸۳) سالهای ۱۳۴۶-۱۳۹۳*

ارقام: میلیون ریال

مأخذ: ۱- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، بانک اطلاعات سریهای زمانی اقتصادی، بخش حساب‌های ملی و نیروی انسانی و جمعیت (سالهای ۱۳۴۶-۱۳۹۱)

۲- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، نماگرهای اقتصادی، شماره ۷۵ سه ماهه چهارم ۱۳۹۲ و شماره ۷۸ سه ماهه سوم ۱۳۹۳ (سالهای ۱۳۹۲-۱۳۹۳)

* آمار سال ۱۳۹۳ تا پایان آذرماه می باشد.

آینده! ، سهم تو

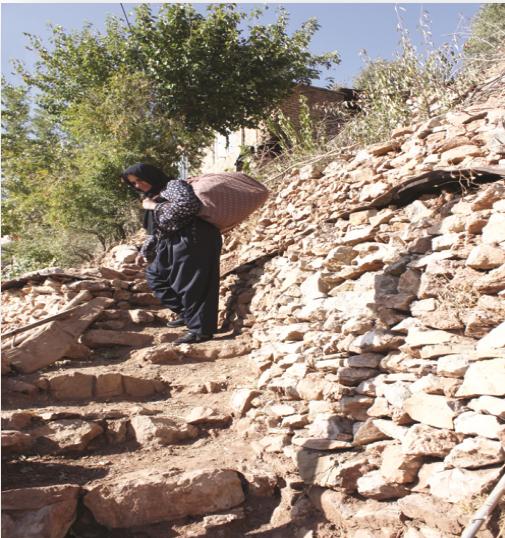
ماخذ: روزنامه شهروند، شماره ۱۱۵۰،
شنبه ۲۷ خرداد ماه ۱۳۹۶، صفحه ۱۰

کولبران؟!

ماخذ: روزنامه شرق، شماره ۲۷۰۲، مورخ: ۱۹ مهر ماه ۱۳۹۵

قاچاق نان برای نان

ماخذ: روزنامه شهروند، شماره ۱۰۰۱، شنبه ۶ آذر ماه ۱۳۹۵، صفحه ۷

آیا ارائه این واقعیات باید باعث نا امیدی ما گردد؟ **پاسخ با صدای رسالمندی** است. در حالی که در قوای مختلف به نظر میرسد بخشی از تصمیم‌گیران و سیاست‌گذاران اقتصادی کشور گرفتار اولویتهای دیگر که بیشتر می‌تواند از جنس خرید محبوبیت، منطقه‌گرانی، کوتاه نگری و روزمره‌گی، انجام امور ساده تکرار شدنی، نبود دانش کافی، عدم شایسته سالاری در مسئولیت‌ها، فقر نظری، نداشتن تجربه عملی و کاربردی و بسیاری از دلائل دیگر گردیده اند و بدین سبب نمی‌توان توجه جدی و اعتقاد به راهبرد توسعه و پیشرفت اقتصادی کشور را در آنان بصورت دقیق احصاء نمود. لیکن به یمن فدایکاری و تلاشهای گمنامانه بسیاری از کارشناسان رده‌های میانی دولتهای مختلف، با اقدامات و **تصمیم‌های فردی خود** قادر گردیده اند ابزارهای لازم برای جهش به جلو در کشور را فراهم نمایند. اما با ادامه روش‌های معمول تصمیم‌گیری اقتصادی در طی حداقل ۶ دهه گذشته نمی‌توان برای مشکلات غلبه یافت و این قبیل تصمیمات اشتباه کلان می‌رود تا مانده تلاشهای کارشناسان مستقل را نیز از حیض انتفاع خارج نماید. آنهم درجایی که عامل بسیار حیاتی، **نبوُد** یک مرکز یا نهاد قدرتمند فرا قوه‌ای برای اتخاذ تصمیم‌های اقتصادی متمرکز مورد نیاز پیشرفت وجود نداشته، و طبق یک رویه مزمن شده طولانی، هریک از قوا در کار یکدیگر ورود پیدا نموده و درانتها هم معلوم نیست از چه کسی می‌توان طلب مسئولیت نمود.

”در ایران کمیسیونها، شوراهای عالی و سازمانهای دولتی **زیادی وجود دارد**“ که رسمًا **مسئولیت اتخاذ و اجرای** سیاست‌های اقتصادی عمدۀ را **بر عهده** دارند. بنابراین، در هر زمان، چند سازمان وجود دارد که **قانوناً مجاز** به سیاست‌گذاری اقتصادی هستند. در سالهای اخیر درجه اهمیت این سازمانهای **لحظه به لحظه** و تقریباً ماه به ماه **تغییر کرده** است. در چنین محیطی برای **سد کردن** راه یک سیاست **به راحتی** می‌توان یک سازمان دولتی را **علیه** سازمان دیگر **برانگیخت**

یا از اجرای تصمیمات یک سازمان، از طریق ارجاع موضوع به سازمان یا شورای دیگری که اختیارات مشابه دارد، **جلوگیری کرد**. درنتیجه این وضع، هیچ شورا یا سازمانی را نمی توان مسئول موقیت یا شکست سیاستها یا برنامه های دولت **دانست** زیرا هر سیاست در معرض برداشتهای متفاوت و **شك و تردید** درباره قلمرو اختیارات قانونی سازمانها قرار دارد. همه اینها سبب شده است که نظام اداری ایران نتواند سیاستهای چندانی را **اتخاذ** کند و تقریباً هیچ یک از سیاستهای اتخاذ شده به صورت **سازگار** یا هدفمند **اجرا نشده اند.**^۵

لذا با همان ساختاری که این مشکلات را به وجود آورده ایم، نمیتوان امیدی به حل مشکلات داشت؛

^۶ "به هنگام رویاروئی با مشکلات اساسی، نمی توانیم از همان سطح تفکری که آن مشکلات را به وجود آورده‌یم، آنها را برطرف کنیم."

ادامه مسیر و تبعیت از مسیر تعیین شده که همچون وزنه ای سنگین برپایی کشور، نه حتی در مسیر توسعه بلکه در ادامه حیات اقتصادی کشور، خواهد بود، همچون سمی است که با هر حرکت به میزان بیشتری بدن اقتصاد کشور را مسموم خواهد نمود، و ضرب المثل ذیل را به ذهن میتواند متبدادر کند؛

"دویدن از پی ماری سمی که ما را گزیده است، فقط موجب می شود که **زهر در همه جسمان جریان یابد**."

برای ارائه راه حلها و پیشنهادات کاربردی خروج از چنبره موانع موجود، به تدریج و با ارائه تحلیلهای مبتنی بر مستندات و مصادیق، درگزارشات بعدی به آن پرداخته خواهد شد.

در خاتمه وظیفه خود میدانم که از هیئت رئیسه و هیت نمایندگان اتاق مشهد به دلیل حمایتهای مستمر خود در راستای آگاهی دهی و همچنین از همکاران بخش کارشناسی سرکار خانم اکرم زین الیان، آقایان محمد هاشم صفار و دکتر محمد علی خطیب و از همکاران دیگر سرکار خانم مرجان بهرامی، آقایان محسن نیازی و بلال غلامی که امر تهیه متون، نمودارها و جداول را بر عهده داشتند تشکر نموده و هرگونه خطأ و اشتباہی را تنها متوجه خود بدانم.

از اصحاب فضل و فرهیختگان گرامی و کارشناسان بزرگوار درخواست می‌نمایم، با توجه به این دیدگاه که کشورمان با برهم گذاری خرده دانشها و تجارب است که میتواند آینده روشی را برای نسل‌های بعدی فراهم نماید، منت گذاشته و هرگونه نقد و یا نکات اصلاحی و یا تکمیلی خود را به آگاهی این دفتر برسانند. برای توسعه یافتنگی هیچکس به یاریمان نخواهد آمد و تنها برآرد و همت خود باید بسنده نمود و این حقیقت را دریافت که **باتفاق و معجزه**، بدون تلاش وسیعی، یک ملت بزرگ نمیتواند به پیشرفت نائل گردد.

بسان رود که در نشیبِ دره سر به سنگ می‌زند، رونده باش

امید هیچ معجزی به مرده نیست، زنده باش

«هوشنگ ابتهاج»

اتاق مشهد

سید محمد بحرینیان

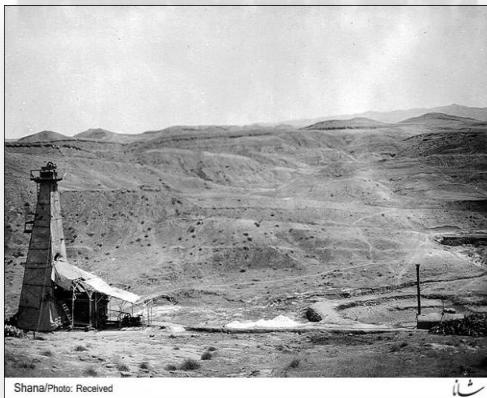
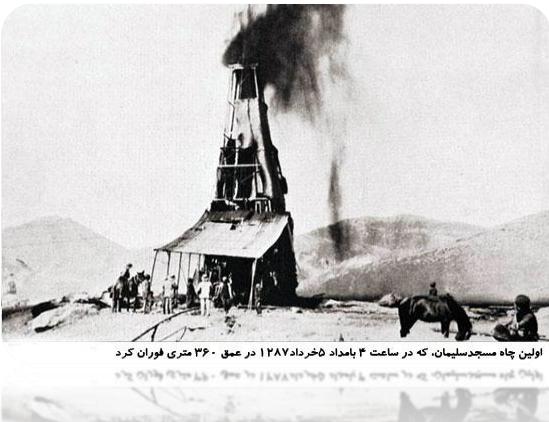
دفتر پژوهش‌های اقتصاد و توسعه

فصل اول

منابع ارزی فراهم شده از فروش نفت خام طی

امتیازنامه دارسی

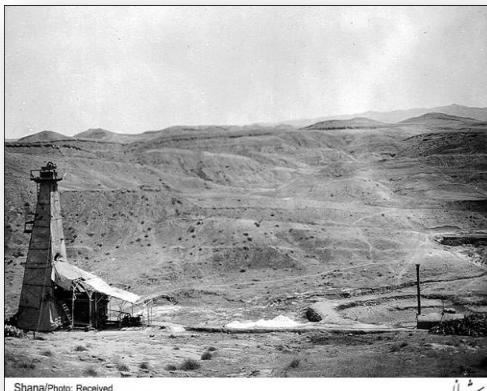
طی سالهای ۱۳۱۱-۱۲۹۲ هجری شمسی

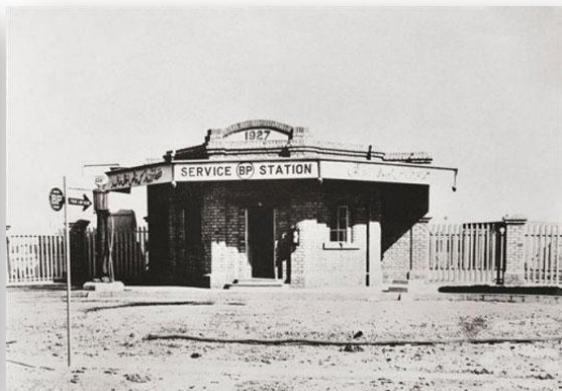
فصل اول

بخش اول

جدول دریافتی ها از امتیازنامه دارسی

Shana/Photo: Received

بنزین پادس

از معدن ایران استخراج و در کارخانه‌ای آبدان انتبه مبتدا

استعمال آن مدل اتومبیل را زیاد نمودن آن مسافت زیاد تری را
نموده اعلان ۱۹۰۸

تولید نفت در ایران و درآمد کشور طبق امتیازنامه ۱۹۰۱ تا سال ۱۹۳۲

درآمد دولت ایران (لیره)	محصول خالص (متر یک تن) *	سال قرارداد دارسي
	۴۳,۷۷۵	۹ ماهه منتهی به مارس ۱۹۱۲
	۸۲,۰۹۷	(۱۲۹۲-۱۹۱۳)
	۲۷۸,۰۲۶	(۱۲۹۳) ۱۹۱۳-۱۹۱۴
۱,۳۲۵,۵۵۲ جمع دریافتی ۷ ساله	۴۵۶,۶۰۵	(۱۲۹۴) ۱۹۱۵-۱۹۱۶
	۶۵۴,۴۰۹	(۱۲۹۵) ۱۹۱۶-۱۹۱۷
	۹۱۱,۸۰۳	(۱۲۹۶) ۱۹۱۷-۱۹۱۸
	۱,۱۲۴,۱۷۰	(۱۲۹۷) ۱۹۱۸-۱۹۱۹
۴۶۸,۷۱۸	۱,۴۰۷,۰۳۱	(۱۲۹۸) ۱۹۱۹-۱۹۲۰
۵۸۵,۲۹۰	۱,۷۷۱,۰۳۶	(۱۲۹۹) ۱۹۲۰-۱۹۲۱
۵۹۳,۴۲۹	۲,۳۶۴,۰۶۶	(۱۳۰۰) ۱۹۲۱-۱۹۲۲
۵۳۳,۰۲۵۱	۳,۰۰۶,۰۱۱	(۱۳۰۱) ۱۹۲۲-۱۹۲۳
۴۱۱,۳۲۲	۳,۷۷۳,۸۱۸	(۱۳۰۲) ۱۹۲۳-۱۹۲۴
۸۳۰,۷۵۴	۴,۴۰۳,۴۸۰	(۱۳۰۳) ۱۹۲۴-۱۹۲۵
۱,۰۵۳,۹۲۹	۴,۶۲۹,۰۲۷۰	(۱۳۰۴) ۱۹۲۵-۱۹۲۶
۱,۴۰۰,۲۶۹	۴,۹۰۹,۰۳۳۶	(۱۳۰۵) ۱۹۲۶-۱۹۲۷
۵۰۲,۰۸۰	۵,۴۴۳,۷۷۷	(۱۳۰۶) ۱۹۲۷-۱۹۲۸
۵۲۹,۰۸۵	۴,۳۵۸,۰۵۷۰	(۱۳۰۷) ۱۹۲۸
۱,۴۳۶,۷۶۴	۵,۵۴۸,۰۵۸۷	سال ۱۹۲۹ (۱۳۰۸)
۱,۲۸۸,۳۱۲	۶,۰۳۴,۶۱۰	سال ۱۹۳۰ (۱۳۰۹)
۱,۳۳۹,۱۳۲	۵,۸۴۲,۰۷۷۶	سال ۱۹۳۱ (۱۳۱۰)
۱,۵۲۵,۳۸۳	۶,۵۴۹,۰۲۴۴	سال ۱۹۳۲ (۱۳۱۱)
۱۳,۸۲۳,۲۷۰	۶۳,۹۷۶,۵۰۷	جمع سالهای ۱۹۱۲-۱۹۳۲

* یک تن متر یک (۱۰۰۰ کیلو) معادل ۷/۳ بشکه است

فصل اول

بخش دوم

گزارشی از دریافت‌های ارزی، درروزنامه اطلاعات

نفت جنوب

صفحه ۱ از ۲

نفت جنوب

صورت جلسه سالیانه **شرکت نفت ایران و انگلیس** پریشب به اداره واصل گردید و ما به طور خلاصه به نشر قسمت های برجسته آن مبادرت می ورزیم. در تاریخ **سه شنبه دوم نوامبر (دهم آبان ۱۳۰۵ هفدهمین** جلسه عمومی شرکت در عمارت وینچستر در شهر لندن به ریاست سرچارلز کرنبوی (مدیرکل شرکت) تشکیل گردیده است.

در نطقی که مدیرکل راجع به **منافع شرکت** در این دو سه ساله اخیر ایراد نمودند اظهار می دارد که: (**منافع سال گذشته ما چهار میلیون و سیصد و هشتاد و سه هزار و دویست و سی و دو لیره و شش پنس بوده** و سال قبل آن سه میلیون و پانصد و هفتاد و یک هزار و نهصد و شصت و شش لیره و هیجده شلینگ و هفت پنس بوده است به عبارت اخری **هشتصد هزار لیره افزون تر بوده**) و نیز طبق صورتی که انتشار داده اند **حق السهم دولت ایران** را در سالهای اخیر به قرار ذیل معین کرده اند:

نفت جنوب

۱,۳۲۵,۵۵۲ لیره	از سَنَة ۱۹۱۳ تا سَنَة ۱۹۱۹
۴۶۸,۷۱۸ لیره	سَنَة ۱۹۲۰
۵۸۵,۲۸۹ لیره	سَنَة ۱۹۲۱
۶۲۴,۲۰۰ لیره	سَنَة ۱۹۲۲
۵۶۶,۷۴۴ لیره	سَنَة ۱۹۲۳
۳۲۷,۵۲۳ لیره	سَنَة ۱۹۲۴
۷۲۸,۷۷۸ لیره	سَنَة ۱۹۲۵
۹۷۴,۸۲۳ لیره	سَنَة ۱۹۲۶
۵,۶۰۱,۶۲۷ لیره	جمع

فصل اول

بخش سوم

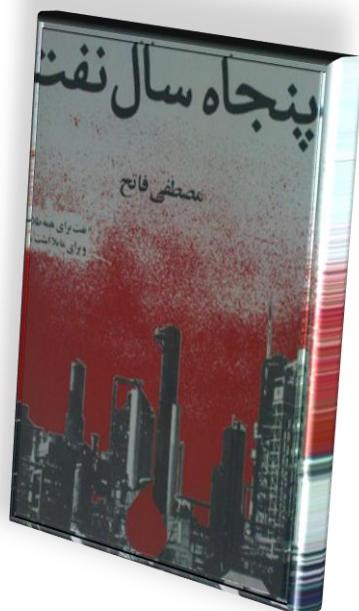
بخش‌های منتخب عترت آموز از کتاب ۵۰ سال نفت ایران

مصطفی فاتح

نام کتاب: پنجاه سال نفت ایران

توضیحات اضافه شده داخل کروشه [ ] از این دفتر است

پنجاه سال نفت ایران

بین سالهای ۱۹۱۵ و ۱۹۱۹ عملیات شرکت در ایران توسعه یافت و با وجود اینکه وارد کردن لوازم از خارج و استخدام کارمندان خارجی و تهیه لوازم مواجه با اشکالات بسیار بود، معهذا احتیاج فوق العاده به نفت طوری بود که برای توسعه عملیات در ایران اولویت بخصوصی قائل شده بودند. راه شوسه‌ای بین مسجد سلیمان و دره خزینه ساخته شد و وسائل حمل و نقل جدید از قبیل اتومبیل‌های سواری و باری بکار افتاده و کارخانه برق مسجد سلیمان توسعه یافت و خانه سازی در مسجد سلیمان پیشرفت زیادی کرد و از هر حیث کارها رو به توسعه می‌رفت. خط لوله جدیدی بین مسجد سلیمان و آبادان ساخته شد که در آخر جنگ خطوط لوله قدیم و جدید توانستند سالی سه میلیون تن نفت به آبادان برسانند. در آبان هم اضافات به پالایشگاه مرتبأً ادامه داشت و ظرفیت پالایشگاه که قبل از جنگ سالی ۱۲۰,۰۰۰ تن بود در آخر جنگ به سالی یک میلیون تن رسید. استخراج و صدور نفت هم رو به فزونی رفت که ارقام زیر شاهد بر آن می‌باشد:

پنجاه سال نفت ایران

سال ۱۹۱۴	۲۷۴,۰۰۰ تن
سال ۱۹۱۵	۳۷۶,۰۰۰ تن
سال ۱۹۱۶	۴۴۹,۰۰۰ تن
سال ۱۹۱۷	۶۴۴,۰۰۰ تن
سال ۱۹۱۸	۸۹۷,۰۰۰ تن
سال ۱۹۱۹	۱,۱۰۶,۰۰۰ تن
سال ۱۹۲۰	۱,۳۸۵,۰۰۰ تن

کل درآمد دولت ایران از **ابتدا** استخراج نفت تا سال ۱۹۱۹ عبارت بود از **۱,۳۲۵,۰۰۰ لیره** و در آمد در سال ۲۰ - ۱۹۱۹ **فقط ۴۷۰,۰۰۰ لیره** بود.

پس از جنگ **اختلافاتی** بین دولت ایران و شرکت نفت رخ داد که منجر به مذاکرات طولانی گشت و شرح آن بدین قرار است:

شرکت نفت مدعی بود که دولت ایران **به موجب فصل چهاردهم امتیاز نامه** متعهد است که اقدامات لازمه را برای **حفظ امنیت و اموال شرکت** و کارکنان آن بعمل آورد و اظهار میداشت که دولت ایران

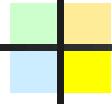
پنجاه سال نفت ایران

تعهد مذکور را انجام نداده است، زیرا بواسطه فقدان امنیت **درنواحی بختیاری** شرکت ناچار شده است که صدی سه از سهام شرکت تابعه خود موسوم به **شرکت نفت بختیاری** را بخوانین منتقل نماید تا از تعرضات آنها مصون باشد و درایام جنگ هم آسیب **فراوانی بخط لوله** او رسیده که باعث **پانصد هزار لیره** خسارت شده و تقاضای جبرای این خسارت را داشت.

دولت ایران درجواب اظهار می داشت که **خوانین بختیاری** فقط حق دریافت **قیمت اراضی** خود را داشته و اگر شرکت به آنها اضافاتی پرداخته به میل و مسئولیت خود این کار را کرده است و علاوه بر این اگر شرکت ملاحظه می کرد که امنیتی درنواحی بختیاری موجود نیست، **لازم بود** که به **دولت مراجعة** می کرد تا دولت امنیت را برقرار می ساخت **نه اینکه باخوانین محلی قراردادهائی منعقد کرده** و قدرت حکومت مرکزی را **متزلزل** سازد.

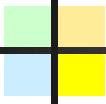
راجع به خسارت واردہ به لوله دولت معتقد بود که **خرج تعمیر و مرمت** آن از بیست هزار لیره تجاوز نمی کرد و مسئولیت آن هم متوجه دولت ایران نیست، زیرا عملیات دول هنگام جنگ **موجب نقض بی طرفی**

پنجاه سال نفت ایران

ایران بوده و **یکی از آن دول هم انگلیس بوده** است که به هیچوجه مربوط به ایران نبوده است. درباب تعطیل کار که مدت آن کوتاه و متعاقب سوراخ شدن لوله بوده، دولت ایران **به نطق رئیس شرکت استناد** کرد و می گفت که رئیس شرکت درمجمع عمومی صاحبان سهام که در ۲۰ دستامبر ۱۹۱۵ منعقد گشته اعتراف کرده است که تعطیل کار بیشتر مربوط به فقدان وسائل نقلیه آبی بوده است که دولت انگلیس از رود کارون **مصادره کرده** و برای **عملیات جنگی خود** به رود دجله در عراق فرستاده است لهذا ادعای شرکت در این باره هم وارد نیست.

پنجاه سال نفت ایران

یک قسمت عمده از **انتقادات و اعتراضات** مردم ایران مربوط به **كمی درآمدی** بود که از این صنعت بزرگ **نصیب ایران می‌شد** و از ابتداء تا آخر کار این شکایت به اشکال مختلف ظاهر شده و موجب تحریک احساسات عمومی می‌گشت. یک **حساب کلی واضح** می‌دارد که ایرانیان **چه اندازه در این اعتراض و شکایت ذیحق** بوده و **چه اجحاف گزاری** به آنها **شده** بود و ارقام زیر، **بی‌چون و چرا** به هر شخص منصف و بیغرضی ثابت میدارد که شرکت نفت [انگلیس] **معامله غیر عادلانه ای با ایران** می‌کرده است:

۳۲۶,۶۶۰,۰۰۰	مجموع نفتی که شرکت در تمام مدت امتیاز از ایران استخراج کرد
۱۱۵,۰۰۰,۰۰۰ لیره	مجموع سودی که به صاحبان سهام شرکت در آن مدت پرداخته شد
۱۷۵,۰۰۰,۰۰۰ لیره	مجموع مالیاتی که به دولت انگلستان در آن مدت پرداخت
۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰ لیره	مجموع وجوهی که شرکت به مصرف توسعه کار خود رساند و از درآمد برداشت نمود
۱۰۵,۰۰۰,۰۰۰ لیره	مجموعه حق الامتیازی که در تمام مدت امتیاز بدولت ایران پرداخته شد

پنجاه سال نفت ایران

بعارت دیگر شرکت برای هر یک تن نفتی که از ایران استخراج کرد و فروخت (پس از کسر کلیه هزینه) تقریباً دو لیره و کسری عایدی خالص داشته و فقط قریب به شش شیلینگ به ایران پرداخته است. یعنی درآمد شرکت که مستأجر بوده تقریباً هفت برابر درآمد صاحب مال و مؤجر (که ایران می‌باشد) بوده است. بدون تردید چنین اجحاف و تعهدی پیش هر مغرضی هم موجه نخواهد بود. علاوه براین در تمام مدت امتیاز، قریب نود درصد کسانی که مقدار نفت را استخراج و تصفیه کرده اند ایرانیانی بوده اند که درهای گرم و نامطلوب خوزستان و در ازای دستمزد کمی این کار را کرده و به اصطلاح معمول با عرق جبین و کدّ یمین چنین درآمدی را تولید کرده اند.

بعد از جنگ دوم جهانی که استخراج نفت ایران رو به فزونی رفت و آزادی ابراز عقیده هم تا حدی مقدور بود، مردم انتظار داشتند که درآمد دولت به تناسب درآمد شرکت افزایش یابد [ولی به دلایل چندی از جمله موارد ذیل این امر تحقق نیافت]: **الف** - مقرراتی که دولت انگلستان برای محدود کردن سود سهام شرکت‌ها درکشور خود وضع کرد **تأثیر نامطلوبی در صدی بیست عوایدی** که بایستی به دولت ایران

پنجاه سال نفت ایران

پرداخته شود نمود، ب - **تفاوت فاحشی** که بین **مالیات** پرداختی شرکت به دولت انگلستان و حق الامتیاز دولت ایران مشهود شد، ج - از همه مهم تر وضع سیاسی ایران بعد از جنگ که تقریباً تمام درآمد نفت به کیسه طبقه حاکمه ایران می‌رفت و عامه مردم از آن بهره‌ای نمی‌بردند دست بهم داده و سیل عظیم اعتراضات و انتقادات را بوجود آورد که شرکت را در نظر اکثریت مردم ایران یک مؤسسه جابر و بی‌انصافی معرفی کرد.

بیلان سال ۱۹۴۷ شرکت که منتشر گشت ارقام زیر را **فاش کرد** و دامنه انتقادات را وسیع تر ساخت. ارقام مذبور به قرار زیر بود:

۲۰,۱۹۵,۰۰۰	مقدار نفتی که که در داخله ایران فروش رفته و یا خارج صادر شده بود
۳۳,۴۱۲,۹۳۹ لیره	مجموع درآمد خالص شرکت پس از پرداخت حق الامتیاز به دولت ایران
۱۵,۲۶۶,۶۶۵ لیره	مالیات پرداختی به دولت انگلیس
۱۱,۵۰۰,۰۰۰ لیره	به ذخیره انتقال داده شده بود
۷,۱۱۲,۴۸۴ لیره	به صاحبان سهام پرداخت شده بود
۷,۱۰۱,۲۵۱ لیره	حق الامتیاز دولت ایران

پنجاه سال نفت ایران

در جزو حق الامتیازی که به دولت ایران پرداخت شد قریب نیم میلیون لیره بابت مالیات بردرآمد حساب شده بود که معادل با سه چهارم یک درصد درآمد شرکت می‌شد، در حالیکه بالغ بر چهل و پنج درصد عوائد شرکت بابت مالیات به دولت انگلستان پرداخت شده بود. اختلاف عظیمی که بین درآمد دولت انگلستان و درآمد دولت ایران بابت مالیات جلوه‌گر شد و تفاوت بی تناسبی که بین درآمد شرکت و حق الامتیاز ایران مشهود بود نمی‌توانست دوام یابد و فقط سرسختی اولیای شرکت و طرز تفکر آنها مانع از این بود که اقدام سریعی برای اصلاح این وضع غیر مطلوب انجام گیرد. بالاخره پس از مدت‌ها مباحثه و گفتگو شرکت درصد برأمد که جبرانی بنماید و لذا قرارداد الحقی را پیشنهاد کرد که به هیچوجه قانع کننده نبود. اصرار شرکت که به پنهان نگاهداشتمن مذاکرات راجع به قرارداد الحقی و به حساب نیاوردن عقاید و نظریات مردم و فشار فوق العاده دولت انگلیس به دولت ایران برای قبول قرارداد مزبور و امتناع شرکت از قبول شرایطی شبیه به آنچه درکشور ونزوئلا معمول بود و تردستی شرکت درگنجاندن ماده‌ای

پنجاه سال نفت ایران

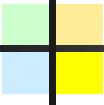
دانشگاه مسجد سلیمان

در قرارداد که دعاوی گذشته دولت را تصفیه شده و انجام یافته تلقی شود و تأیید ضمنی قرارداد ۱۹۳۳ سوء ظن های مردم را شدیدتر کرد و ثابت نمود که قصد شرکت این نیست که سازش عادلانه و منصفانه ای با ایران بنماید.

در اینجا باز هم بی مورد نیست اگر اقلام مهم بیلان شرکت را برای آخرین سال بهره برداری آن در ایران (یعنی سال ۱۹۵۰) ذکر نمائیم تا موجبات برآشفتگی احساسات مردم ایران آشکار و عیان گردد:

مجموع درآمد خالص شرکت پس از وضع مخارج	
۱۵۱,۱۹۳,۴۴۹ لیره	
۳۴,۱۹۵,۳۷۲ لیره	از مبلغ فوق برای تجدید و ترمیم دستگاه های مختلف و استهلاک و غیره کnar گذاشته شد.
۱۶,۰۳۱,۷۳۵ لیره	به دولت ایران بابت مالیات و حق امتیاز پرداخت شد
۱۶,۵۰۰,۰۰۰ لیره	برای پرداخت به دولت ایران در صورتیکه قرارداد الحاقی به تصویب میرسید کnar گذاشته شد
۵۰,۷۰۶,۸۸۰ لیره	به دولت انگلستان بابت مالیات بردرآمد پرداخت شد
۲۶,۰۰۰,۰۰۰ لیره	به حساب ذخیره عمومی برده شد
۱۴۳,۴۳۳,۹۸۷ لیره	

پنجاه سال نفت ایران

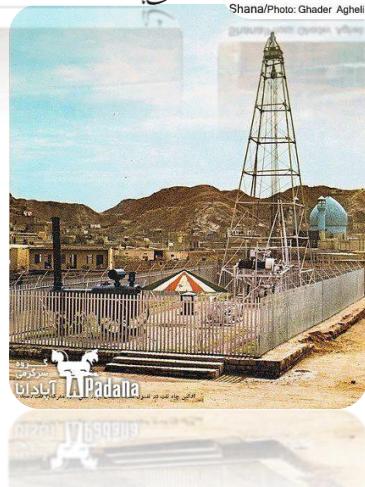
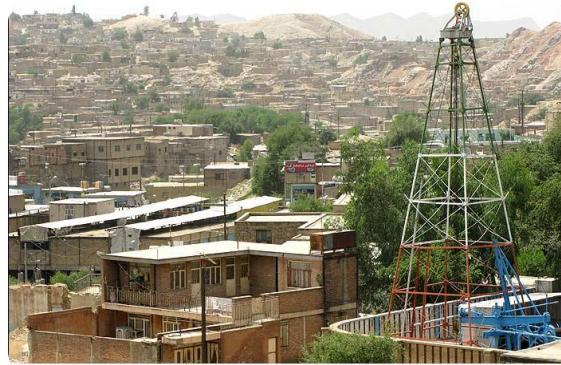

و بقیه هم $\{151,193,449 - 143,423,987 = 7,759,462\}$ به صاحبان سهام پرداخته شد و به حساب سال بعد انتقال یافت.

موقعیکه بیلان فوق منتشر شد معلوم گشت که دولت ایران - یعنی صاحب نفت - شانزده میلیون لیره بعنوان مالیات و حق الامتیاز دریافت داشته و دولت انگلستان متجاوز از سه برابر این مبلغ بعنوان مالیات عایدش گشته است و در آن وقت هر شخص منصف و بی نظری تصدیق کرد که چنین اجحافی سابقه نداشته و اینگونه بی عدالتی قابل دوام نیست. شرکت فوری مدعی شد که درآمد هنگفت یکصد و پنجاه و یک میلیون لیره و کسری تمامش از ایران نبوده و قسمتی از سود عاید شده عبارت از منافعی بوده است که از کشتیرانی و حمل و نقل و فروش نفت سایر کشورها بدست آمده است. لکن همان بیلان شرکت مشعر براین بود که کلیه نفتی را که شرکت در سال مذبور استخراج و به دست آورده بود سی و هشت میلیون و نیم تن بود که **۳۱,۷۵۰,۰۰۰ تن آن از ایران بوده** است و این نکته واضح می‌ساخت که **۸۲ درصد** محصول آن سال شرکت از ایران استخراج شده بود.

فصل دوم

منابع ارزی فراهم بوده برای اقتصاد ایران پس از امتیازنامه براساس قرارداد سال ۱۹۳۲ میلادی: (طی سالهای ۱۳۱۲-۱۳۳۰)

جدول ٥

^(۱) محصول - صادرات - فروش داخله مواد نفتی و درآمد دولت ایران مربوط به دوره امتیازنامه ۱۹۳۲

صفحه ۱۱ از ۲

سال	محصول خالص (متر یک تن)	صادرات (متر یک تن)	فروش داخله (متر یک تن)	درآمد دولت ایران (لیره)	نرخ لیره به ریال	مبلغ به ریال
مبلغ یکجا				(۲) ۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۰۳/۰۰	۱۰۳,۰۰۰,۰۰۰
۱۹۳۳(۱۳۱۲)	۷,۲۰۰,۴۲۹	۶,۶۵۴,۶۹۹	۶۰,۶۰۳	۱,۷۸۵,۰۱۳	۱۰۳/۰۰	۱۸۳,۸۵۶,۳۳۹
۱۹۳۴(۱۳۱۳)	۷,۶۵۸,۳۲۴	۷,۰۶۲,۵۰۰	۸۳,۲۰۵	۲,۱۵۹,۱۴۳	۸۰/۲۴	۱۷۳,۲۴۹,۶۳۴
۱۹۳۵(۱۳۱۴)	۷,۶۰۷,۸۵۳	۶,۹۱۷,۷۱۸	۹۶,۳۰۶	۲,۱۹۱,۱۵۲	۷۹/۲۱	۱۷۳,۹۲۴,۵۱۸
۱۹۳۶(۱۳۱۵)	۸,۳۲۹,۶۷۴	۷,۰۲۴,۵۶۹	۱۲۷,۷۱۱	۲,۸۹۸,۵۰۲	۸۲/۲۶	۲۳۴,۶۵۲,۰۵۲۶
۱۹۳۷(۱۳۱۶)	۱,۰۳۹,۸۴۲	۹,۰۳۰,۲۰۶۴	۱۵۲,۹۴۳	۳,۴۴۴,۰۴۳۹	۸۰/۰۰	۲۷۵,۵۵۵,۱۹۰
۱۹۳۸(۱۳۱۷)	۱۰,۲۵۸,۹۷۹	۹,۰۱۰,۰۰۲	۱۶۴,۷۴۲	۳,۳۰۷,۴۷۸	۸۰/۰۰	۲۶۴,۵۱۸,۲۴۰
۱۹۳۹(۱۳۱۸)	۹,۰۷۳۱,۰۵۹۰	۸,۰۲۰,۷۸۶۰	۲۳۵,۰۱۹۳	(۳) ۴,۲۷۰,۸۱۴	۷۸/۹۹	۳۲۷,۲۵۱,۰۵۹۸
۱۹۴۰(۱۳۱۹)	۸,۰۷۵۲,۷۲۱	۸,۰۰۲۰,۱۳۲	۲۷۸,۲۱۰	(۴) ۴,۰۰۰,۰۰۰	۶۴/۸۳	۲۵۵,۲۲۰,۰۰۰
۱۹۴۱(۱۳۲۰)	۶,۰۷۰,۱,۲۷۴	۵,۰۲۳۹,۷۸۷	۲۶۹,۳۲۴	(۴) ۴,۰۰۰,۰۰۰	۸۰/۲۹	۳۴۱,۱۶۰,۰۰۰
۱۹۴۲(۱۳۲۱)	۹,۰۵۴۶,۷۲۴	۸,۰۰۳۰,۲۳۲	۳۸۷,۸۰۸	(۴) ۴,۰۰۰,۰۰۰	۱۲۲/۰۰	۵۲۸,۰۰۰,۰۰۰

(۱) ارقام مندرج در جدول از پروندهای شرکت سابق نفت انگلیس و ایران موجود در شرکت ملی نفت ایران استخراج شده است:

(۲) مبلغ یک میلیون لیره پنجاه می باشد که طبق بند الف از ماده ۲۳ امتیازنامه ۱۹۳۱ به دولت ایران برداخت گردید.

(۳) $\frac{1}{2} \times 4.27 - 8.12 = 2.05$ که، سال ۱۹۳۹ میلادی، این داده را در مورد شهد، الف-د، آمد دارد.

(۴) طبق مصادر اینجا، آنچه در سال ۱۹۷۰-۱۹۷۱ مذکور شد، روز ۲۰ دی ۱۳۵۰ در مخصوصاً برای این اتفاق ترتیب گردید و در آن روز رسپسیون می‌شود. اما در امدوت ایران در سال ۱۹۷۰-۱۹۷۱ بیش از ۱۰۰ هزار نفر از این اتفاق بیرون رفتند.

^{۱۶} مأخذ: علی، شیعه، تحولات صد ساله اقتصاد ایران، جلد اول، نش، وزنه کار، حاب افأ، صفحه ۱۶۱.

ادامه جدول ۵

محصول - صادرات - فروش داخله مواد نفتی و درآمد دولت ایران مربوط به دوره امتیازنامه ۱۹۳۲^(۱)

صفحه ۱۲ از ۲۰

سال	محصول خالص (متریک تن)	صادرات (متریک تن)	فروش داخله (متریک تن)	درآمد دولت ایران (لیره)	نرخ لیره به ریال	مبلغ به ریال
۱۹۴۳ (۱۳۲۲)	۹,۸۶۱,۰۱۷	۸,۳۰۴,۶۹۴	۷۱۶,۴۷۲	۴,۰۰۰,۰۰۰	۱۲۸/۰۰	۵۱۲,۰۰۰,۰۰۰
۱۹۴۴ (۱۳۲۳)	۱۳,۴۸۷,۲۵۵	۱۰,۴۴۰,۰۵۰	۱,۲۶۶,۳۱۱	۴,۴۶۳,۷۷۸	۱۲۸/۰۰	۵۷۱,۲۶۳,۵۸۴
۱۹۴۵ (۱۳۲۴)	۱۷,۱۷۷,۲۸۳	۸۴۲,۴۲۳	۱۴,۱۷۷,۲۸۲	۵,۶۲۳,۱۶۱	۱۲۸/۰۰	۷۱۹,۷۶۴,۶۰۸
۱۹۴۶ (۱۳۲۵)	۱۹,۴۹۷,۴۸۱	۱۷۱,۱۰۹,۱۷۸	۴۹۸,۹۱۲	۷,۱۲۶,۳۴۳	۱۲۸/۰۰	۹۱۲,۱۷۲,۰۰۰
۱۹۴۷ (۱۳۲۶)	۲۰,۵۱۸,۹۰۵	۱۷,۷۲۵,۱۵۵	۶۰۳,۰۵۷	۷,۱۰۲,۷۹۵	۱۲۸/۰۰	۹۰۹,۹۸۵,۷۶۰
۱۹۴۸ (۱۳۲۷)	۲۵,۲۷۰,۱۶۴	۲۲,۷۳۷,۴۳۸	۷۰۱,۴۵۸	۹,۱۷۲,۲۴۵	۱۲۸/۰۰	۱,۱۷۴,۰۱۷,۲۶۰
۱۹۴۹ (۱۳۲۸)	۲۷,۰۲۳۶,۷۶۲	۲۴,۶۳۲,۵۸۹	۸۲۸,۱۷۲	۱۳,۴۸۹,۰۲۷۱	۱۲۱/۵۷	۱,۶۳۹,۸۹۰,۶۷۵
۱۹۵۰ (۱۳۲۹)	۳۲,۰۲۵۹,۶۴۲	۲۹,۰۲۷۴,۱۸۷	۸۸۴,۱۸۶	۱۶,۰۳۵,۰۵۶۷	۸۹/۴۰	۱,۴۲۳,۵۷۹,۶۹۰
۱۹۵۱ (۱۳۳۰)	۱۶,۸۸۵,۷۱۴	۱۴,۰۳۲,۲۲۷	۹۰۷,۲۷۸	۷,۰۰۰,۰۰۰	۸۹/۴۰	۶۲۵,۸۰۰,۰۰۰
جمع سالهای ۱۹۳۳ - ۱۹۵۱	۲۶۸,۳۴۴,۵۷۸	۲۳۵,۰۱۲,۵۷۴	۶,۱۰۰,۹۱۷	۱۰۷,۰۰۵,۴۰۸	.....	۱۱,۳۶۸,۷۷۱,۶۵۳

(۱) ارقام مندرج در جدول از پروندهای شرکت سابق نفت انگلیس و ایران موجود در شرکت ملی نفت ایران استخراج شده است :

(۲) مبلغ یک میلیون لیره یکجا می باشد که طبق بند الف از ماده ۲۳ امتیازنامه ۱۹۳۲ به دولت ایران پرداخت گردید :

(۳) مبلغ ۴,۰۷۰,۸۱۴ لیره که در سال ۱۹۳۹ دریافت گردید از دو رقم زیر تشکیل می شود. الف- در آمد دولت ایران در سال ۱۹۳۹ = ۲,۷۷۰,۸۱۴ لیره ب- تعديل مربوط به سال ۱۹۳۸ و ۱۹۳۹ = ۱,۵۰۰,۰۰۰ لیره

(۴) طبق توافقی که در لندن بعمل آمد قرار شد از سال ۱۹۴۰ به بعد حداقل دریافتی دولت ایران از شرکت نفت از مبلغ ۴ میلیون لیره کمتر نباشد

ماخذ: علی رشیدی، تحولات صد ساله اقتصاد ایران، جلد اول، نشر روزنہ کار، چاپ اول، صفحه ۱۶۱

فصل سوم

دریافتیهای ارزی از کنسرسیوم، پس از

کودتای ۲۸ مرداد

طی سالهای ۱۳۳۳-۱۳۳۷

جدول (۹)

فعالیتهای شرکتهای عامل نفت ایران، ۱۳۴۹ - ۱۳۴۸ (مقدار به میلیون تن، ارزش به میلیون لیره استرلينگ، کارکنان به هزار نفر)

سال	۱۳۴۸	۱۳۴۷	۱۳۴۶	۱۳۴۵	۱۳۴۴
تولید خالص نفت خام	۳/ ۵	۲۵/ ۹	۳۴/ ۸	۳۹/ ۸	۱۳۴۷
صادرات نفت خام	----	۸/ ۲	۱۴/ ۱	۲۳/ ۸	۱۳۴۶
تحویل پالایشگاه	----	۶/ ۵	۱۰/ ۱	۱۳/ ۲	۱۳۴۵
تحویل برای مصرف داخلی (الف)	----	۱/ ۵	۱/ ۶	۱۸/ ۹	۱۳۴۴
پرداخت به ایران	۳/ ۱	۳۲/ ۳	۵۴/ ۸	۷۶/ ۰	۸۸/ ۳
جمع پرسنل	۴۲/ ۹	نامعلوم	۴۵/ ۹	۴۵/ ۵	۴۴/ ۴
هزینه سرمایه	۳/ ۰	۶/ ۶	۱۵/ ۹	۲۹/ ۷	

توضیح : (الف) ارزش جنس تحويل شده را شامل نمی شود و تنها پرداختهای مالی را که بر حسب قرارداد نفتی صورت گرفته است نشان میدهد.

قابلیت اعتماد: بسیار خوب درمورد کلیه ارقام

منابع: شرکتهای عامل نفت ایران، بررسی سالانه، تهران، ۱۳۴۸ - ۱۳۴۹

مأخذ: جولیان باریر، اقتصاد ایران (۱۳۴۹ - ۱۲۷۹)، نشر مرکز تحقیقات تخصصی حسابداری و حسابرسی، چاپ اول، ۱۳۶۳، صفحه ۲۴۴

فصل چهارم

دریافتی های ارزی حاصل از صادرات نفت و گاز، پتروشیمی و سایر کالاهای و
معادل دلاری مصرف داخلی نفت و گاز به قیمت‌های جاری و واقعی

طی سالهای ۱۳۹۴-۱۳۳۸

فصل چهارم

بخش اول:

دریافتی های ارزی حاصل از صادرات نفت
و گاز، پتروشیمی و سایر کالاها
به قیمت جاری

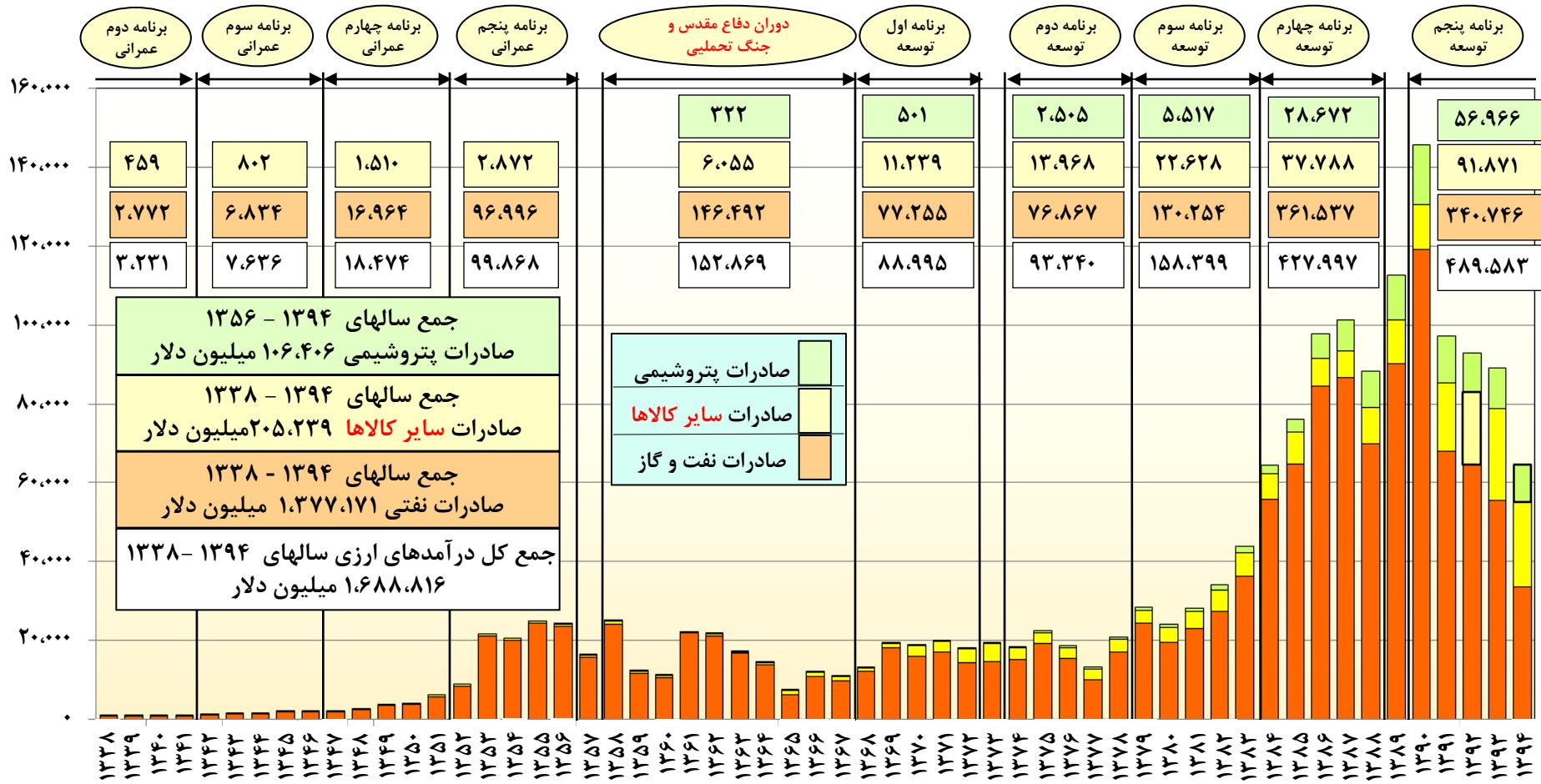

دریافتی‌های ارزی حاصل از صادرات نفت و گاز، پتروشیمی و کالاهای غیر نفتی به قیمت جاری

سالهای ۱۳۹۴-۱۳۳۸

ارقام : میلیون دلار

محاسبات تحقیق

منابع : ۱- بانک مرکزی، اداره بررسیها و سیاستهای اقتصادی، بانک اطلاعات سری‌های زمانی اقتصادی، بخش‌های خارجی و صنعت و معدن (سال‌های ۱۳۳۸-۱۳۸۳)

۲- بانک مرکزی، خلاصه تحولات اقتصادی کشور سال ۱۳۸۸ (صفحه ۵۱، جدول ۲۰ و صفحه ۷۰، جدول ۴۷)، سال (۱۳۹۰) (صفحه ۶۴، جدول ۲۶ و صفحه ۷۰، جدول ۵۳) (سال‌های ۱۳۸۴-۱۳۸۹)

۳- بانک مرکزی، خلاصه تحولات اقتصادی کشور سال ۱۳۹۴ (صفحات ۷۸ و ۶۲، جدول ۶۲، سال‌های ۱۳۹۰-۱۳۹۴)

توضیح : ارقام صادرات پتروشیمی برای سالهای ۱۳۵۵-۱۳۵۲ در دسترس نبود - سال ۱۳۵۷، ۱۳۷۳ و ۱۳۸۹ شامل هیچکدام از برنامه‌ها نمی‌باشد.

دریافتی های ارزی حاصل از صادرات نفت و گاز، پتروشیمی و کالاهای غیر نفتی به قیمت جاری

ارقام : میلیون دلار

سالهای ۱۳۹۴ - ۱۳۳۸

محاسبات تحقیق

صادرات غیر نفتی		صادرات نفت و گاز	شرح سال
سایر کالاهای	صادرات پتروشیمی		
۲,۵۷۲	۵۵۹	۱۵,۴۷۱	۱۳۷۶
۲,۷۱۹	۴۵۲	۹,۹۳۳	۱۳۷۷
۳,۲۱۴	۵۷۹	۱۷,۰۸۹	۱۳۷۸
۳,۲۶۶	۸۲۹	۲۴,۲۸۰	۱۳۷۹
۳,۸۵۵	۷۹۵	۱۹,۳۳۹	۱۳۸۰
۴,۰۲۰	۹۴۲	۲۲,۹۶۶	۱۳۸۱
۵,۴۱۲	۱,۲۲۵	۲۷,۳۵۵	۱۳۸۲
۵,۷۹۴	۱,۷۲۶	۳۶,۳۱۵	۱۳۸۳
۶,۴۱۱	۲,۳۲۳	۵۵,۷۹۱	۱۳۸۴
۸,۲۲۶	۳,۲۹۹	۶۴,۶۶۵	۱۳۸۵
۷,۱۰۲	۶,۰۶۰	۸۴,۵۰۵	۱۳۸۶
۶,۸۲۷	۷,۸۴۳	۸۶,۶۱۹	۱۳۸۷
۹,۰۲۲	۹,۱۴۷	۶۹,۹۵۷	۱۳۸۸
۱۵,۰۹۹	۱۱,۵۵۹	۹۰,۱۹۱	۱۳۸۹
۱۱,۴۸۱	۱۵,۱۷۷	۱۱۹,۱۴۸	۱۳۹۰
۱۷,۱۵۲	۱۲,۰۶۱	۶۸,۰۸۳	۱۳۹۱
۱۸,۵۰۰	۹,۸۶۹	۶۴,۵۴۰	۱۳۹۲
۲۲,۲۹۶	۱۰,۰۲۷۳	۵۵,۴۰۶	۱۳۹۳
۲۱,۴۴۲	۹,۰۵۸۶	۳۳,۰۵۶۹	۱۳۹۴
۲۰,۵,۲۳۹	۱۰۶,۴۰۶	۱,۳۷۷,۱۷۱	جمع

صادرات غیر نفتی		صادرات نفت و گاز	شرح سال
سایر کالاهای	صادرات پتروشیمی		
۴۷۵	۴۸	۲۲,۴۵۱	۱۳۵۶
۴۹۷	۴۶	۱۵,۶۶۰	۱۳۵۷
۶۴۶	۱۶۶	۲۴,۱۵۸	۱۳۵۸
۵۶۸	۷۷	۱۱,۶۴۸	۱۳۵۹
۳۲۱	۱۹	۱۰,۶۱۹	۱۳۶۰
۲۸۴	۰	۲۱,۷۹۸	۱۳۶۱
۳۵۶	۱	۲۱,۱۵۰	۱۳۶۲
۳۶۰	۱	۱۶,۷۲۶	۱۳۶۳
۴۵۱	۱۴	۱۳,۷۱۰	۱۳۶۴
۹۱۵	۱	۶,۰۲۵۵	۱۳۶۵
۱,۱۴۴	۱۷	۱۰,۷۵۵	۱۳۶۶
۱,۰۱۰	۲۶	۹,۶۷۲	۱۳۶۷
۱,۰۱۵	۲۹	۱۲,۰۳۷	۱۳۶۸
۱,۲۷۷	۳۵	۱۷,۹۹۳	۱۳۶۹
۲,۵۱۹	۱۳۰	۱۶,۰۱۲	۱۳۷۰
۲,۸۷۳	۱۱۵	۱۶,۸۸۰	۱۳۷۱
۳,۵۵۵	۱۹۲	۱۴,۳۳۳	۱۳۷۲
۴,۵۶۱	۲۷۰	۱۴,۶۰۳	۱۳۷۳
۲,۸۴۹	۴۰۸	۱۵,۱۰۳	۱۳۷۴
۲,۶۱۳	۵۰۷	۱۹,۲۷۱	۱۳۷۵

صادرات غیر نفتی		صادرات نفت و گاز	شرح سال
سایر کالاهای	صادرات پتروشیمی		
۱۰۵	۵۹۵	۵۹۵	۱۳۳۸
۱۱۱	۶۷۲	۶۷۲	۱۳۳۹
۱۲۸	۷۰۶	۷۰۶	۱۳۴۰
۱۱۵	۷۹۹	۷۹۹	۱۳۴۱
۱۲۸	۱,۱۰۹	۱,۱۰۹	۱۳۴۲
۱۵۳	۱,۱۳۹	۱,۱۳۹	۱۳۴۳
۱۸۱	۱,۱۴۹	۱,۱۴۹	۱۳۴۴
۱۵۸	۱,۷۴۹	۱,۷۴۹	۱۳۴۵
۱۸۲	۱,۶۸۸	۱,۶۸۸	۱۳۴۶
۲۱۷	۱,۸۵۷	۱,۸۵۷	۱۳۴۷
۲۴۵	۲,۳۵۸	۲,۳۵۸	۱۳۴۸
۲۷۳	۳,۴۹۴	۳,۴۹۴	۱۳۴۹
۳۲۵	۳,۶۳۸	۳,۶۳۸	۱۳۵۰
۴۴۰	۵,۶۱۷	۵,۶۱۷	۱۳۵۱
۶۳۵	۸,۰۳۱۸	۸,۰۳۱۸	۱۳۵۲
۵۸۲	۲۱,۰۱۴	۲۱,۰۱۴	۱۳۵۳
۵۹۲	۲۰,۰۳۴	۲۰,۰۳۴	۱۳۵۴
۵۴۰	۲۴,۱۷۹	۲۴,۱۷۹	۱۳۵۵

$$۸۷۶,۷۹۵ \div ۱,۶۸۸,۸۱۶ = \% ۵۲$$

منابع : ۱- بانک مرکزی، اداره بررسیها و سیاستهای اقتصادی، بانک اطلاعات سری های زمانی اقتصادی، بخش های خارجی و صنعت و معدن (سال های ۱۳۳۸-۱۳۸۳)

۲- بانک مرکزی، خلاصه تحولات اقتصادی کشور سال ۱۳۸۸ (صفحه ۵۱، جدول ۲۰ و صفحه ۷۰، جدول ۴۷)، سال ۱۳۹۰ (صفحه ۶۴، جدول ۲۶ و صفحه ۷۰، جدول ۵۳) (سال های ۱۳۸۴-۱۳۸۹)

۳- بانک مرکزی، خلاصه تحولات اقتصادی کشور سال ۱۳۹۴ (صفحات ۷۸، ۶۲، ۶۰) (سال های ۱۳۹۰-۱۳۹۴)

توضیح : ارقام صادرات پتروشیمی برای سالهای ۱۳۵۵-۱۳۵۲ در دسترس نبود - سال ۱۳۵۷، ۱۳۸۹ و ۱۳۸۳ شامل هیچگدام از برنامه ها نمی باشد.

دریافتی های ارزی حاصل از صادرات نفت و گاز، پتروشیمی و کالاهای غیر نفتی به قیمت جاری

سالهای ۱۳۳۸ - ۱۳۹۴

ارقام : میلیون دلار

صادرات غیر نفتی		صادرات نفت و گاز	شرح سال
سایر کالاهای	صادرات پتروشیمی		
۲,۵۷۲	۵۵۹	۱۵,۴۷۱	۱۳۷۶
۲,۷۱۹	۴۵۲	۹,۹۳۳	۱۳۷۷
۳,۲۱۴	۵۷۹	۱۷,۰۸۹	۱۳۷۸
۳,۳۶۶	۸۲۹	۲۴,۲۸۰	۱۳۷۹
۳,۸۵۵	۷۹۵	۱۹,۳۳۹	۱۳۸۰
۴,۰۲۰	۹۴۲	۲۲,۹۶۶	۱۳۸۱
۵,۰۱۲	۱,۲۲۵	۲۷,۳۵۵	۱۳۸۲
۵,۷۹۴	۱,۷۲۶	۳۶,۳۱۵	۱۳۸۳
۶,۴۱۱	۲,۳۲۳	۵۵,۷۹۱	۱۳۸۴
۸,۰۲۶	۳,۲۹۹	۶۴,۶۶۵	۱۳۸۵
۷,۱۰۲	۶,۵۶۰	۸۴,۵۰۵	۱۳۸۶
۶,۸۲۷	۷,۸۴۳	۸۶,۶۱۹	۱۳۸۷
۹,۰۲۲	۹,۱۴۷	۶۹,۹۵۷	۱۳۸۸
۱۵,۰۹۹	۱۱,۵۵۹	۹۰,۱۹۱	۱۳۸۹
۱۱,۴۸۱	۱۵,۱۷۷	۱۱۹,۱۴۸	۱۳۹۰
۱۷,۰۵۲	۱۲,۰۶۱	۶۸,۰۸۳	۱۳۹۱
۱۸,۵۰۰	۹,۸۶۹	۶۴,۵۴۰	۱۳۹۲
۲۳,۲۹۶	۱۰,۲۷۳	۵۵,۴۰۶	۱۳۹۳
۲۱,۴۴۲	۹,۵۸۶	۳۳,۵۶۹	۱۳۹۴
۲۰۵,۲۳۹	۱۰۶,۴۰۶	۱,۳۷۷,۱۷۱	جمع

$$1,۰۳۰,۳۶۷ \div 1,۶۸۸,۸۱۶ = \% ۶۱$$

صادرات غیر نفتی		صادرات نفت و گاز	شرح سال
سایر کالاهای	صادرات پتروشیمی		
۴۷۵	۴۸	۲۲,۴۵۱	۱۳۵۶
۴۹۷	۴۶	۱۵,۶۶۰	۱۳۵۷
۶۴۶	۱۶۶	۲۴,۱۵۸	۱۳۵۸
۵۶۸	۷۷	۱۱,۶۴۸	۱۳۵۹
۳۲۱	۱۹	۱۰,۶۱۹	۱۳۶۰
۲۸۴	۰	۲۱,۷۹۸	۱۳۶۱
۳۵۶	۱	۲۱,۱۵۰	۱۳۶۲
۳۶۰	۱	۱۶,۷۲۶	۱۳۶۳
۴۵۱	۱۴	۱۳,۷۱۰	۱۳۶۴
۹۱۵	۱	۶,۲۵۵	۱۳۶۵
۱,۱۴۴	۱۷	۱۰,۷۵۵	۱۳۶۶
۱,۰۱۰	۲۶	۹,۶۷۲	۱۳۶۷
۱,۰۱۵	۲۹	۱۲,۰۳۷	۱۳۶۸
۱,۲۷۷	۳۵	۱۷,۹۹۳	۱۳۶۹
۲,۵۱۹	۱۳۰	۱۶,۰۱۲	۱۳۷۰
۲,۸۷۳	۱۱۵	۱۶,۸۸۰	۱۳۷۱
۳,۵۵۵	۱۹۲	۱۴,۳۳۳	۱۳۷۲
۴,۵۶۱	۲۷۰	۱۴,۶۰۳	۱۳۷۳
۲,۸۴۹	۴۰۸	۱۵,۱۰۳	۱۳۷۴
۲,۶۱۳	۵۰۷	۱۹,۲۷۱	۱۳۷۵

محاسبات تحقیق

صادرات غیر نفتی		صادرات نفت و گاز	شرح سال
سایر کالاهای	صادرات پتروشیمی		
۱۰۵	۵۹۵	۵۹۵	۱۳۳۸
۱۱۱	۶۷۲	۶۷۲	۱۳۳۹
۱۲۸	۷۰۶	۷۰۶	۱۳۴۰
۱۱۵	۷۹۹	۷۹۹	۱۳۴۱
۱۲۸	۱,۱۰۹	۱,۱۰۹	۱۳۴۲
۱۵۳	۱,۱۳۹	۱,۱۳۹	۱۳۴۳
۱۸۱	۱,۱۴۹	۱,۱۴۹	۱۳۴۴
۱۵۸	۱,۷۴۹	۱,۷۴۹	۱۳۴۵
۱۸۲	۱,۶۸۸	۱,۶۸۸	۱۳۴۶
۲۱۷	۱,۸۵۷	۱,۸۵۷	۱۳۴۷
۲۴۵	۲,۳۵۸	۲,۳۵۸	۱۳۴۸
۲۷۳	۲,۴۹۴	۲,۴۹۴	۱۳۴۹
۳۲۵	۳,۶۳۸	۳,۶۳۸	۱۳۵۰
۴۴۰	۵,۶۱۷	۵,۶۱۷	۱۳۵۱
۶۳۵	۸,۳۱۸	۸,۳۱۸	۱۳۵۲
۵۸۲	۲۱,۰۱۴	۲۱,۰۱۴	۱۳۵۳
۵۹۲	۲۰,۰۳۴	۲۰,۰۳۴	۱۳۵۴
۵۴۰	۲۴,۱۷۹	۲۴,۱۷۹	۱۳۵۵

منابع : ۱- بانک مرکزی، اداره بررسیها و سیاستهای اقتصادی، بانک اطلاعات سری های زمانی اقتصادی، بخش های خارجی و صنعت و معدن (سال های ۱۳۳۸-۱۳۸۳)

۲- بانک مرکزی، خلاصه تحولات اقتصادی کشور سال ۱۳۸۸ (صفحه ۵۱، چهارمین، جدول ۲۰ و صفحه ۷۰، جدول ۴۷)، سال ۱۳۹۰ (صفحه ۶۴، جدول ۲۶ و صفحه ۷۰، جدول ۴۷)، سال ۱۳۹۱ (صفحه ۶۲، جدول ۲۰ و صفحه ۷۸، جدول ۴۷) (سال های ۱۳۸۴-۱۳۸۹)

۳- بانک مرکزی، خلاصه تحولات اقتصادی کشور سال ۱۳۹۴ (صفحات ۲۸، ۶۲، ۶۴) (سال های ۱۳۹۰-۱۳۹۴)

توضیح : ارقام صادرات پتروشیمی برای سالهای ۱۳۵۵-۱۳۵۲ در دسترس نبود - سال ۱۳۵۷ شامل هیچکدام از برنامه ها نمی باشد.

دریافتی های ارزی حاصل از صادرات نفت و گاز، پتروشیمی و کالاهای غیر نفتی به قیمت جاری

ارقام : میلیون دلار

سالهای ۱۳۹۴ - ۱۳۲۸

سال	شرح	صادرات نفت و گاز	صادرات غیر نفتی	سایر کالاهای پتروشیمی		صادرات غیر نفتی
				سایر کالاهای پتروشیمی	صادرات غیر نفتی	
۱۳۷۶		۱۵,۴۷۱	۵۵۹	۲,۵۷۲		
۱۳۷۷		۹,۹۳۳	۴۵۲	۲,۷۱۹		
۱۳۷۸		۱۷,۰۸۹	۵۷۹	۳,۲۱۴		
۱۳۷۹		۲۴,۲۸۰	۸۲۹	۳,۳۶۶		
۱۳۸۰		۱۹,۳۳۹	۷۹۵	۳,۸۵۵		
۱۳۸۱		۲۲,۹۶۶	۹۴۲	۴,۰۲۰		
۱۳۸۲		۲۷,۳۵۵	۱,۲۲۵	۵,۴۱۲		
۱۳۸۳		۳۶,۳۱۵	۱,۷۲۶	۵,۷۹۴		
۱۳۸۴		۵۵,۷۹۱	۲,۳۲۳	۶,۴۱۱		
۱۳۸۵		۶۴,۶۶۵	۳,۲۹۹	۸,۲۲۶		
۱۳۸۶		۸۴,۵۰۵	۶,۰۶۰	۷,۰۱۰		
۱۳۸۷		۸۶,۶۱۹	۷,۸۴۳	۶,۸۲۷		
۱۳۸۸		۶۹,۹۵۷	۹,۱۴۷	۹,۰۲۲		
۱۳۸۹		۹۰,۱۹۱	۱۱,۵۵۹	۱۵,۰۹۹		
۱۳۹۰		۱۱۹,۱۴۸	۱۵,۱۷۷	۱۱,۴۸۱		
۱۳۹۱		۶۸,۰۸۳	۱۲,۰۶۱	۱۷,۰۵۲		
۱۳۹۲		۶۴,۵۴۰	۹,۸۶۹	۱۸,۵۰۰		
۱۳۹۳		۵۵,۴۰۶	۱۰,۲۷۳	۲۳,۲۹۶		
۱۳۹۴		۳۳,۵۶۹	۹,۵۸۶	۲۱,۴۴۲		
۱۳۷۷,۱۷۱	جمع	۱,۳۷۷,۱۷۱	۱۰۶,۴۰۶	۲۰۵,۲۳۹		

$$1,377,171 \div 1,688,816 = \% 81/6$$

محاسبات تحقیق

سال	شرح	صادرات نفت و گاز	صادرات غیر نفتی	سایر کالاهای پتروشیمی		صادرات غیر نفتی
				سایر کالاهای پتروشیمی	صادرات غیر نفتی	
۱۳۵۶		۲۲,۴۵۱	۴۸	۴۷۵		
۱۳۵۷		۱۵,۶۶۰	۴۶	۴۹۷		
۱۳۵۸		۲۴,۰۱۸	۱۶۶	۶۴۶		
۱۳۵۹		۱۱,۶۴۸	۷۷	۵۶۸		
۱۳۶۰		۱۰,۶۱۹	۱۹	۳۲۱		
۱۳۶۱		۲۱,۷۹۸	۰	۲۸۴		
۱۳۶۲		۲۱,۱۵۰	۱	۳۵۶		
۱۳۶۳		۱۶,۷۲۶	۱	۳۶۰		
۱۳۶۴		۱۳,۷۱۰	۱۴	۴۵۱		
۱۳۶۵		۶,۰۲۵۵	۱	۹۱۵		
۱۳۶۶		۱۰,۷۵۵	۱۷	۱,۱۴۴		
۱۳۶۷		۹,۶۷۲	۲۶	۱,۰۱۰		
۱۳۶۸		۱۲,۰۳۷	۲۹	۱,۰۱۵		
۱۳۶۹		۱۷,۹۹۳	۳۵	۱,۲۷۷		
۱۳۷۰		۱۶,۰۱۲	۱۳۰	۲,۵۱۹		
۱۳۷۱		۱۶,۸۸۰	۱۱۵	۲,۸۷۳		
۱۳۷۲		۱۴,۳۳۳	۱۹۲	۳,۵۵۵		
۱۳۷۳		۱۴,۶۰۳	۲۷۰	۴,۵۶۱		
۱۳۷۴		۱۵,۱۰۳	۴۰۸	۲,۸۴۹		
۱۳۷۵		۱۹,۲۷۱	۵۰۷	۲,۶۱۳		

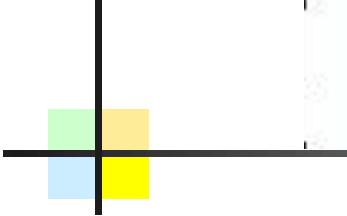
سال	شرح	صادرات نفت و گاز	صادرات غیر نفتی	سایر کالاهای پتروشیمی		صادرات غیر نفتی
				سایر کالاهای پتروشیمی	صادرات غیر نفتی	
۱۳۳۸		۵۹۵	۱۰۵			
۱۳۳۹		۶۷۲	۱۱۱			
۱۳۴۰		۷۰۶	۱۲۸			
۱۳۴۱		۷۹۹	۱۱۵			
۱۳۴۲		۱,۱۰۹	۱۲۸			
۱۳۴۳		۱,۱۳۹	۱۵۳			
۱۳۴۴		۱,۱۴۹	۱۸۱			
۱۳۴۵		۱,۷۴۹	۱۵۸			
۱۳۴۶		۱,۶۸۸	۱۸۲			
۱۳۴۷		۱,۸۵۷	۲۱۷			
۱۳۴۸		۲,۳۵۸	۲۴۵			
۱۳۴۹		۲,۴۹۴	۲۷۳			
۱۳۵۰		۳,۶۳۸	۳۲۵			
۱۳۵۱		۵,۶۱۷	۴۴۰			
۱۳۵۲		۸,۳۱۸	۶۳۵			
۱۳۵۳		۲۱,۰۱۴	۵۸۲			
۱۳۵۴		۲۰,۰۳۴	۵۹۲			
۱۳۵۵		۲۴,۱۷۹	۵۴۰			

منابع : ۱- بانک مرکزی، اداره بررسیها و سیاستهای اقتصادی، بانک اطلاعات سری های زمانی اقتصادی، بخش های خارجی و صنعت و معدن (سال های ۱۳۲۸-۱۳۸۳) (۱۳۲۸-۱۳۸۳)

۲- بانک مرکزی، خلاصه تحولات اقتصادی کشور سال ۱۳۸۸ (صفحه ۵۱، ۵۱، ۵۰ و ۵۰ و صفحه ۲۰ و ۲۰، جدول ۴۷، جدول ۴۷، سال ۱۳۹۰ (صفحه ۶۴، جدول ۶۴ و صفحه ۶۴، جدول ۶۴) (سال های ۱۳۸۴-۱۳۸۹) (۱۳۸۴-۱۳۸۹)

۳- بانک مرکزی، خلاصه تحولات اقتصادی کشور سال ۱۳۹۴ (صفحات ۷۸، ۷۸، ۶۲، ۶۲) (سال های ۱۳۹۰-۱۳۹۴) (۱۳۹۰-۱۳۹۴)

توضیح : ارقام صادرات پتروشیمی برای سالهای ۱۳۵۲-۱۳۵۵ در دسترس نبود - سال ۱۳۵۷ و ۱۳۸۹ و ۱۳۷۳ شامل هیچگدام از برنامه ها باشد.

فصل چهارم

دفتر پژوهش‌های اقتصاد و توسعه
اتاق مشهد

بخش دوم :

سازمان اوپک:

نرخ ترکیبی ارزش واقعی دلار

روند تغییرات ارزش اسمی و حقیقی بر حسب دلار برای هر بشکه سبد نفت خام اوپک

سالهای 1970-2015

محاسبات تحقیق

مبنای ارزش اسمی و ارزش حقیقی هر بشکه نفت خام اوپک بر پایه شاخص ثابت سال ۲۰۰۱
(دلار هر بشکه)

سال	ارزش اسمی هر بشکه نفت خام به دلار (۱)	تعديل ارزش اسمی بر پایه		
		تغییرات نرخ ارز (۲)	نرخ تورم (۳)	ارزش حقیقی ترکیبی (۴)
۱۹۷۰	---	---	---	---
۱۹۷۱	۲/۰۳	۲/۴۰	۸/۴۶	۹/۹۹
۱۹۷۲	۲/۲۹	۲/۴۹	۹/۰۶	۹/۸۵
۱۹۷۳	۳/۰۵	۳/۰۱	۱۱/۱۶	۱۰/۹۹
۱۹۷۴	۱۰/۷۳	۱۰/۷۸	۳۴/۷۸	۳۴/۹۷
۱۹۷۵	۱۰/۷۳	۱۰/۵۵	۳۱/۵۰	۳۰/۹۶
۱۹۷۶	۱۱/۵۱	۱۱/۸۳	۳۱/۲۸	۳۲/۱۴
۱۹۷۷	۱۲/۳۹	۱۲/۲۷	۳۱/۲۸	۳۰/۹۶
۱۹۷۸	۱۲/۷۰	۱۱/۱۳	۳۰/۳۰	۲۶/۵۵
۱۹۷۹	۱۷/۲۵	۱۴/۶۴	۳۸/۲۵	۳۲/۴۸
۱۹۸۰	۲۸/۶۴	۲۴/۲۹	۵۷/۵۰	۴۸/۷۷
۱۹۸۱	۳۲/۵۱	۳۰/۷۵	۵۹/۷۳	۵۶/۵۰
۱۹۸۲	۳۲/۳۸	۳۳/۷۸	۵۵/۴۵	۵۷/۸۴
۱۹۸۳	۲۹/۰۴	۳۱/۹۸	۴۷/۳۰	۵۲/۰۹
۱۹۸۴	۲۸/۲۰	۳۳/۵۹	۴۳/۸۱	۵۲/۱۸
۱۹۸۵	۲۷/۰۱	۳۲/۹۹	۴۰/۲۵	۴۹/۱۶
۱۹۸۶	۱۳/۵۳	۱۳/۳۱	۱۹/۷۷	۱۹/۴۴
۱۹۸۷	۱۷/۷۳	۱۵/۴۹	۲۵/۳۱	۲۲/۱۲
۱۹۸۸	۱۴/۲۴	۱۲/۰۱	۱۹/۵۱	۱۶/۴۵
۱۹۸۹	۱۷/۳۱	۱۵/۴۰	۲۲/۸۱	۲۰/۳۰
۱۹۹۰	۲۲/۲۶	۱۸/۳۴	۲۸/۰۶	۲۳/۱۳
۱۹۹۱	۱۸/۶۲	۱۵/۴۲	۲۳/۰۲	۱۹/۰۶
۱۹۹۲	۱۸/۴۴	۱۴/۸۱	۲۲/۰۲	۱۷/۶۹

<http://www.opec.org>

- ۱- تا اکتبر ۱۹۷۴ ۹۳ درصد از قیمت‌های ارسال شده نفت سبک کشورهای عربی، نوامبر ۱۹۷۴ تا دسامبر ۱۹۸۱: قیمت‌های رسمی نفت سبک کشورهای عربی. از سال ۱۹۸۲، قیمت سبد مرجع اوپک (توجه: از ۱۶ ژوئن ۲۰۰۵، روش سبد جدید اعمال شده است - به بخش تعاریف مراجعه کنید).
- ۲- بر اساس شاخص میانگین وزنی نرخ ارز کشورهای مندرج در توافقنامه اصلاح ژنو II (بخش تعاریف را ببینید).
- ۳- بر اساس متوسط وزنی شاخص قیمت مصرف کننده کشورهای اصلاح ژنو II و ایالات متحده آمریکا.
- ۴- بر اساس شاخص ترکیبی از نرخ ارز و تورم.

فصل چهارم

بخش سوم :

معادل دلاری مصرف داخلی نفت خام

در کشور بر اساس داده های

بانک مرکزی به قیمت جاری

روند تحول ارزش دلاری مصرف داخلی نفت خام در کشور به قیمت جاری

دفتر پژوهش‌های اقتصاد و توسعه

بر اساس داده های آماری بانک مرکزی طی سالهای ۱۳۹۴-۱۳۵۲

محاسبات تحقیق

جدول ۱ از ۳

G* مجموع کل (میلیون دلار)	F* ارزش دلاری مصرف داخل (میلیون دلار)	E* مصرف داخل (هزار بشکه در روز)	D* ارزش دلاری هر هزار بشکه (میلیون دلار)	C صادرات نفت و گاز (میلیون دلار) (۲۹۳)	B صادرات نفت خام (هزار بشکه در روز) (۱۹۳)	A تولید نفت خام (هزار بشکه در روز) (۱۹۳)	سال
۹,۲۹۱	۹۷۳	۶۲۲	۰/۰۰۴۳	۸,۳۱۸	۵,۳۲۰	۵,۹۴۲	۱۳۵۲
۲۳,۶۵۹	۲,۶۴۵	۶۶۰	۰/۰۱۰	۲۱,۰۱۴	۵,۲۴۴	۵,۹۰۴	۱۳۵۳
۲۲,۸۲۶	۲,۷۹۲	۶۴۲	۰/۰۱۱۹	۲۰,۰۳۴	۴,۶۰۷	۵,۲۴۹	۱۳۵۴
۲۷,۵۶۳	۳,۳۸۴	۷۳۹	۰/۰۱۲۵	۲۴,۱۷۹	۵,۲۸۰	۶,۰۱۹	۱۳۵۵
۲۷,۲۰۰	۳,۷۴۹	۷۷۰	۰/۰۱۳۳	۲۳,۴۵۱	۴,۸۱۶	۵,۵۸۶	۱۳۵۶
۱۹,۲۷۲	۲,۶۱۲	۷۹۷	۰/۰۱۲۴	۱۵,۶۶۰	۳,۴۵۵	۴,۲۵۲	۱۳۵۷
۳۱,۵۱۰	۷,۳۵۲	۸۰۱	۰/۰۲۵۱	۲۴,۱۵۸	۲,۶۳۲	۳,۴۳۳	۱۳۵۸
۲۲,۳۲۸	۱۰,۶۸۰	۷۰۶	۰/۰۴۱۴	۱۱,۶۴۸	۷۷۰	۱,۴۷۶	۱۳۵۹
۱۹,۳۴۵	۸,۷۲۶	۶۵۰	۰/۰۳۶۸	۱۰,۶۱۹	۷۹۱	۱,۴۴۱	۱۳۶۰
۲۴,۷۰۱	۱۲,۹۰۲	۹۹۸	۰/۰۳۵۴	۲۱,۷۹۸	۱,۶۸۶	۲,۶۸۴	۱۳۶۱
۲۸,۰۱۷	۹,۸۶۷	۶۶۴	۰/۰۲۸۳	۲۱,۱۵۰	۲,۰۴۵	۲,۷۰۹	۱۳۶۲
۲۴,۶۷۸	۷,۹۵۲	۷۶۴	۰/۰۲۸۵	۱۶,۷۲۶	۱,۶۰۷	۲,۳۷۱	۱۳۶۳
۲۳,۵۱۴	۹,۸۰۴	۱,۰۴۴	۰/۰۲۵۷	۱۳,۷۱۰	۱,۴۶۰	۲,۵۰۴	۱۳۶۴
۱۰,۸۸۹	۴,۶۳۴	۹۲۶	۰/۰۱۳۷	۶,۲۵۵	۱,۲۵۰	۲,۰۷۶	۱۳۶۵

مأخذ ۱: بانک ملکی، حمهو، اسلام، اداره بسیها و سیاستها، اقتصادی، بانک اطلاعات سه، ها؛ مان، اقتصادی، بخش، اندی، (سالمان، ۱۳۸۵-۱۳۵۲)

^۴- باشگاه ملکی، جمهوری اسلامی ایران، آذار ۱۳۸۵، پیش‌نامه بررسی سیاستی برای پیش‌بینی و پیشنهادی اقتصادی، اسلامشهر، ایران، آذار ۱۳۸۵، استاندارد، شماره ۴ (سالهای ۱۳۸۵-۱۳۸۶)، ص ۱۳۵۲-۱۳۸۵.

-**نماگاه، اقتصادی، پارک سرگفتاری، شماره ۸۳ سال ۱۴۰۰**، سه ماهه سوم جلد ۱۷۹۴-۱۳۹۴ (سالانه، ۱۳۹۴-۱۴۰۰) (تهران: روزنامه ایران).

۱- محاسبات ستوپیا بر مبنای روابط مقابل می باشد:

$$G=F+C \quad F=E \times D \times 165 \quad E=A-B \quad D=C/B \times 165$$

۲- ارزش صادرات نفت و گاز طی سالهای ۱۳۸۶-۱۳۹۲ شامل ارزش نفت خام، فرآورده های نفتی، گاز طبیعی، مایعات و میعانات گازی صادر شده توسط شرکتهای ملی نفت ایران، ملی گاز ایران، ملی پالایش و فرآورده های نفتی ایران، شرکت پتروشیمی و سایرین (گمرکی و غیر گمرکی) می باشد.

روند تحول ارزش دلاری مصرف داخلی نفت خام در کشور به قیمت جاری

بر اساس داده‌های آماری بانک مرکزی طی سالهای ۱۳۵۲-۱۳۹۴

محاسبات تحقیق

جدول ۲ از ۳

G* مجموع کل (میلیون دلار)	F* ارزش دلاری مصرف داخلی (میلیون دلار)	E* مصرف داخل (هزار بشکه در روز)	D* ارزش دلاری هر هزار بشکه (میلیون دلار)	C صادرات نفت و گاز (میلیون دلار) ^(۲و۳)	B صادرات نفت خام (هزار بشکه در روز) ^(۱و۳)	A تولید نفت خام (هزار بشکه در روز) ^(۱و۳)	سال
۱۷,۱۱۳	۶,۳۵۸	۹۱۴	۰/۰۱۹۱	۱۰,۷۵۵	۱,۰۵۴۶	۲,۴۶۰	۱۳۶۶
۱۵,۰۱۸	۵,۳۴۵	۹۱۰	۰/۰۱۶۱	۹,۶۷۳	۱,۶۴۷	۲,۵۵۷	۱۳۶۷
۱۹,۴۵۹	۷,۴۲۲	۱,۱۲۴	۰/۰۱۸۱	۱۲,۰۳۷	۱,۸۲۳	۲,۹۴۷	۱۳۶۸
۲۶,۱۴۰	۸,۱۴۷	۱,۰۰۷	۰/۰۲۲۲	۱۷,۹۹۳	۲,۲۲۴	۳,۲۲۱	۱۳۶۹
۲۱,۹۰۹	۵,۸۹۷	۹۰۶	۰/۰۱۷۸	۱۶,۰۱۲	۲,۴۶۰	۳,۳۶۶	۱۳۷۰
۲۴,۵۳۵	۷,۶۵۵	۱,۰۸۷	۰/۰۱۹۳	۱۶,۸۸۰	۲,۳۹۷	۳,۴۸۴	۱۳۷۱
۲۳,۶۸۵	۹,۳۵۲	۱,۴۲۵	۰/۰۱۸۰	۱۴,۳۳۳	۲,۱۸۴	۳,۶۰۹	۱۳۷۲
۲۲,۷۰۰	۹,۰۹۷	۱,۳۸۳	۰/۰۱۸۰	۱۴,۶۰۳	۲,۲۲۰	۳,۶۰۳	۱۳۷۳
۲۲,۸۲۲	۸,۷۱۹	۱,۳۲۲	۰/۰۱۸۱	۱۵,۱۰۳	۲,۲۹۰	۳,۶۱۲	۱۳۷۴
۲۸,۵۰۰	۹,۰۲۹	۱,۱۶۹	۰/۰۲۱۶	۱۹,۰۷۱	۲,۴۴۱	۳,۶۱۰	۱۳۷۵
۲۲,۹۳۳	۸,۴۶۲	۱,۲۸۱	۰/۰۱۸۱	۱۵,۴۷۱	۲,۳۴۲	۳,۶۲۳	۱۳۷۶
۱۵,۸۴۲	۵,۸۹۹	۱,۳۶۶	۰/۰۱۱۸	۹,۹۳۳	۲,۳۰۰	۳,۶۶۶	۱۳۷۷
۲۷,۷۲۵	۱۰,۶۳۶	۱,۲۹۴	۰/۰۲۲۵	۱۷,۰۸۹	۲,۰۷۹	۳,۳۷۳	۱۳۷۸
۳۷,۹۰۶	۱۳,۶۲۶	۱,۳۱۶	۰/۰۲۸۴	۲۴,۲۸۰	۲,۳۴۵	۳,۶۶۱	۱۳۷۹

مأخذ: ۱- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، اداره بررسیها و سیاستهای اقتصادی، بانک اطلاعات سری های زمانی اقتصادی، بخش انرژی (سالهای ۱۳۵۲-۱۳۸۵)

۲- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، اداره بررسیها و سیاستهای اقتصادی، بانک اطلاعات سری های زمانی اقتصادی، بخش خارجی (موازنه پرداختها، استاندارد شماره ۴) (سالهای ۱۳۵۲-۱۳۸۵)

۳- نماگرهای اقتصادی بانک مرکزی شماره ۶۶، سه ماهه سوم سال ۱۳۹۰، شماره ۷۰، سه ماهه سوم ۱۳۹۱ و شماره ۸۳ و شماره ۸۳ سه ماهه چهارم ۱۳۹۴-۱۳۸۶ (سالهای ۱۳۸۶-۱۳۹۴)

*توضیح: ۱- محاسبات ستونها بر مبنای روابط مقابله می باشد: $G=F+C$ ، $F=E \times D \times ۳۶۵$ ، $E=A-B$ ، $D=C/B \times ۳۶۵$

۲- ارزش صادرات نفت و گاز طی سالهای ۱۳۸۶-۱۳۹۲ شامل ارزش نفت خام، فرآورده های نفتی، گاز طبیعی، مایعات و میعانات گازی صادر شده توسط شرکتهای ملی نفت ایران، ملی گاز ایران، ملی پالایش و فرآورده های نفتی ایران، شرکت پتروشیمی و سایرین (گمرکی و غیر گمرکی) می باشد.

روند تحول ارزش دلاری مصرف داخلی نفت خام در کشور به قیمت جاری

بر اساس داده‌های آماری بانک مرکزی طی سالهای ۱۳۵۲-۱۳۹۴

محاسبات تحقیق

جدول ۳ از ۳

G*	F*	E*	D*	C	B	A	سال
مجموع کل (میلیون دلار)	ارزش دلاری مصرف داخل (میلیون دلار)	مصرف داخل (هزار بشکه در روز)	ارزش دلاری هر هزار بشکه (میلیون دلار)	صادرات نفت و گاز (میلیون دلار) (۲۹و۲۰)	صادرات نفت خام (هزار بشکه در روز) (۱۹و۳)	تولید نفت خام (هزار بشکه در روز) (۱۹و۳)	
۳۱,۳۰۳	۱۱,۹۶۴	۱,۳۶۶	۰/۰۲۴۰	۱۹,۳۳۹	۲,۰۸	۳,۵۷۴	۱۳۸۰
۳۷,۵۵۷	۱۴,۵۹۱	۱,۲۸۴	۰/۰۲۱۱	۲۲,۹۶۶	۲,۰۲۱	۳,۳۰۵	۱۳۸۱
۴۲,۶۵۴	۱۵,۲۹۹	۱,۳۴۰	۰/۰۳۱۳	۲۷,۳۵۵	۲,۳۹۶	۳,۷۲۶	۱۳۸۲
۵۴,۶۴۴	۱۸,۳۲۹	۱,۲۸۶	۰/۰۳۹۰	۳۶,۳۱۵	۲,۵۴۸	۳,۸۳۴	۱۳۸۳
۸۴,۹۲۹	۳۱,۱۰۹	۱,۵۰۴	۰/۰۵۶۷	۵۳,۸۲۰	۲,۶۰۲	۴,۱۰۶	۱۳۸۴
۱۰۳,۲۵۰	۴۱,۲۳۹	۱,۶۱۸	۰/۰۶۹۸	۶۲,۰۱۱	۲,۴۲۳	۴,۰۵۱	۱۳۸۵
۱۳۵,۹۳۸	۵۱,۴۲۲	۱,۵۳۵	۰/۰۹۱۸	۸۴,۵۰۵	۲,۵۲۲	۴,۰۵۷	۱۳۸۶
۱۴۷,۹۹۱	۶۱,۳۷۲	۱,۶۳۶	۰/۱۰۲۸	۸۶,۶۱۹	۲,۳۰۹	۳,۹۴۵	۱۳۸۷
۱۲۲,۹۴۳	۵۲,۹۸۶	۱,۵۳۳	۰/۰۹۴۷	۶۹,۹۵۷	۲,۰۲۴	۳,۵۵۷	۱۳۸۸
۱۵۹,۲۹۸	۶۹,۱۰۷	۱,۵۳۴	۰/۱۲۳۴	۹۰,۱۹۱	۲,۰۰۲	۳,۵۳۶	۱۳۸۹
۲۰۴,۶۵۰	۸۵,۵۰۲	۱,۵۱۲	۰/۱۵۴۹	۱۱۹,۱۴۸	۲,۱۰۷	۳,۶۱۹	۱۳۹۰
۱۳۳,۶۸۰	۶۵,۶۲۲	۱,۸۳۲	۰/۰۹۸۱	۶۸,۰۵۸	۱,۹۰۰	۳,۷۲۲	۱۳۹۱
۱۳۴,۰۳۸	۶۹,۱۵۶	۱,۷۹۶	۰/۱۰۵۵	۶۴,۸۸۲	۱,۶۸۵	۳,۴۸۱	۱۳۹۲
۱۱۸,۱۴۹	۶۲,۷۹۷	۱,۶۲۸	۰/۱۰۵۷	۵۵,۳۵۲	۱,۴۲۵	۳,۰۶۳	۱۳۹۳
۶۸,۹۰۸	۳۵,۳۳۹	۱,۶۵۷	۰/۰۵۸۴	۳۲,۵۶۹	۱,۰۵۷۴	۳,۲۲۱	۱۳۹۴
۲,۲۳۴,۰۰۲	۸۸۷,۷۶۲			۱,۳۴۶,۲۴۰			جمع کل:

مأخذ: ۱- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، اداره بررسیها و سیاستهای اقتصادی، بانک اطلاعات سری های زمانی اقتصادی، بخش انرژی (سالهای ۱۳۵۲-۱۳۸۵)

۲- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، اداره بررسیها و سیاستهای اقتصادی، بانک اطلاعات سری های زمانی اقتصادی، بخش خارجی (مواظنه پرداختها، استاندارد شماره ۴) (سالهای ۱۳۵۲-۱۳۸۵)

۳- نماگرهای اقتصادی بانک مرکزی شماره ۶۶، سه ماهه سوم سال ۱۳۹۰، شماره ۷۰، سه ماهه سوم ۱۳۹۱ و شماره ۸۳ سه ماهه چهارم ۱۳۹۴ (سالهای ۱۳۸۶-۱۳۹۴)

*توضیح: ۱- محاسبات ستونها بر مبنای روابط مقابله می باشد: $G=F+C$ ، $F=E \times D \times ۲۶۵$ ، $E=A-B$ ، $D=C/B \times ۲۶۵$

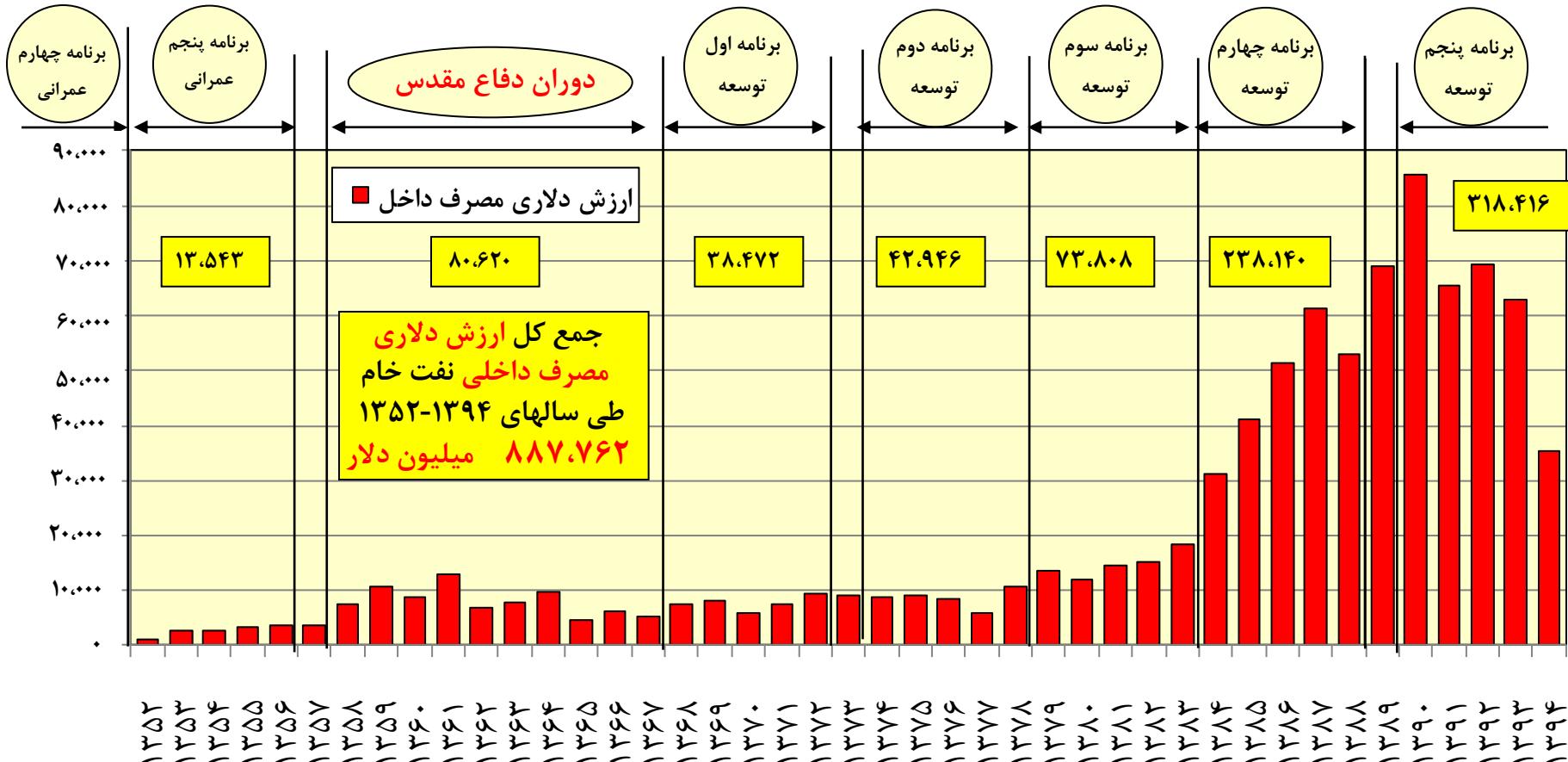
۲- ارزش صادرات نفت و گاز طی سالهای ۱۳۸۶-۱۳۹۲ شامل ارزش نفت خام، فرآورده های نفتی، گاز طبیعی، مایعات و میعانات گازی صادر شده توسط شرکتهای ملی نفت ایران، ملی گاز ایران، ملی پالایش و فرآورده های نفتی ایران، شرکت پتروشیمی و سایرین (گمرکی و غیر گمرکی) می باشد.

روند تحول ارزش دلاری مصرف داخلی نفت خام در کشور به قیمت جاری بر اساس داده های

آماری بانک مرکزی طی سالهای ۱۳۵۲-۱۳۹۴

محاسبات تحقیق

ارقام : میلیون دلار

مأخذ: ۱- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، اداره بررسیها و سیاستهای اقتصادی، بخش انرژی (سالهای ۱۳۵۲-۱۳۸۵)

۲- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، اداره بررسیها و سیاستهای اقتصادی، بخش خارجی (مواظنه پرداختها، استاندارد شماره ۴) (سالهای ۱۳۵۲-۱۳۸۵)

۳- نماگرهای اقتصادی بانک مرکزی شماره ۶۶، سه ماهه سوم سال ۱۳۹۰، شماره ۷۰، سه ماهه سوم ۱۳۹۱ و شماره ۸۳ سه ماهه چهارم ۱۳۹۴ (سالهای ۱۳۸۶-۱۳۹۴)

*توضیح: ۱- محاسبات ستونها بر مبنای روابط مقابله می باشد: $G=F+C$ ، $F=E \times D \times ۲۶۵$ ، $E=A-B$ ، $D=C/B \times ۲۶۵$

۲- ارزش صادرات نفت و گاز طی سالهای ۱۳۸۶-۱۳۹۲ شامل ارزش نفت خام، فرآورده های نفتی، گاز طبیعی، مایعات و میغانات گازی صادر شده توسط شرکتهای ملی نفت ایران، ملی گاز ایران، ملی پالایش و فرآورده های نفتی ایران، شرکت پتروشیمی و سایرین (گمرکی و غیر گمرکی) می باشد.

فصل چهارم

بخش چهارم :

معادل دلاری مصرف داخلی نفت خام

و گاز طبیعی در کشور بر اساس داده های

ترازنامه انرژی به قیمت جاری

روند تحول معادل دلاری مصرف داخلی نفت خام و گاز طبیعی در کشور

به قیمت جاری بر اساس داده‌های ترازنامه انرژی کشور طی سالهای ۱۳۵۲-۱۳۹۳

محاسبات تحقیق

جدول ۱۱ از ۳

J*	I*	H*	G*	F	E*	D	C	B	A	سال
مجموع کل (میلیون دلار)	معادل دلاری صرف داخل (میلیون دلار)	صرف داخل میلیون بشکه نفت خام	ارزش دلاری هر میلیون بشکه نفت خام	ارزش دلاری میلیون بشکه نفت خام	مجموع صادرات نفت و گاز و فرآورده‌های نفتی (میلیون بشکه نفت خام)	صادرات گاز طبیعی (میلیون بشکه معادل نفت خام) (۱)	صادرات نفت خام و فرآورده‌های نفتی* (میلیون بشكه معادل نفت خام) (۱)	تولید گاز طبیعی (میلیون بشكه معادل نفت خام) (۱)	تولید نفت خام (میلیون بشکه معادل نفت خام) (۱)	سال
۸,۹۵۹	۶۴۱	۱۵۹	۴/۰	۸,۳۱۸	۲,۰۶۳/۹	۵۴/۷	۲,۰۰۹/۲	۸۱/۱	۲,۱۴۱/۹	۱۳۵۲
۲۲,۷۱۲	۱,۶۹۸	۱۷۰	۱۰/۰	۲۱,۰۱۴	۲,۰۱۹/۱	۵۷/۳	۲,۰۵۱/۸	۸۴/۲	۲,۱۹۵/۳	۱۳۵۳
۲۲,۱۶۴	۲,۱۳۰	۱۹۶	۱۰/۹	۲۰,۰۳۴	۱,۸۴۱/۹	۶۰/۳	۱,۷۸۱/۷	۸۷/۷	۱,۹۵۰/۱	۱۳۵۴
۲۶,۸۰۹	۲,۶۲۹	۲۲۳	۱۱/۸	۲۴,۱۷۹	۲,۰۵۱/۸	۵۸/۴	۱,۹۹۳/۳	۸۹/۴	۲,۱۸۵/۵	۱۳۵۵
۲۶,۳۳۳	۲,۸۸۳	۲۳۷	۱۲/۱	۲۳,۴۵۱	۱,۹۳۱/۵	۵۹/۱	۱,۸۷۲/۴	۹۰/۷	۲,۰۷۸/۲	۱۳۵۶
۱۷,۶۶۴	۲۰۰۴	۲۱۴	۹/۳	۱۵,۶۶۰	۱,۶۷۵/۵	۳۲/۴	۱,۶۴۳/۱	۵۶/۸	۱,۸۳۳/۱	۱۳۵۷
۲۹,۸۸۹	۵,۷۳۱	۲۴۱	۲۳/۸	۲۴,۱۵۸	۱,۰۱۶/۳	۲۲/۰	۹۹۴/۳	۵۴/۷	۱,۲۰۲/۷	۱۳۵۸
۱۹,۹۹۷	۸۳۵۰	۲۳۴	۳۵/۷	۱۱,۶۴۸	۳۲۶/۳	---	۳۲۶/۳	۲۹/۲	۵۳۱/۰	۱۳۵۹
۱۷,۵۲۱	۶,۹۲	۲۲۵	۳۰/۶	۱۰,۶۱۹	۳۴۶/۸	---	۳۴۶/۸	۳۱/۷	۵۴۰/۵	۱۳۶۰
۲۸,۸۳۵	۷,۰۳۶	۲۵۰	۲۸/۲	۲۱,۷۹۸	۷۷۳/۵	---	۷۷۳/۵	۴۲/۵	۹۷۹/۷	۱۳۶۱
۲۸,۶۶۹	۷,۵۱۹	۲۷۲	۲۷/۷	۲۱,۱۵۰	۷۶۴/۵	---	۷۶۴/۵	۴۹/۷	۹۸۶/۶	۱۳۶۲
۲۴,۹۲۱	۸,۱۹۵	۳۰۴	۲۶/۹	۱۶,۷۲۶	۶۲۱/۱	---	۶۲۱/۱	۵۷/۸	۸۶۷/۶	۱۳۶۳
۲۰,۳۵۴	۶,۶۴۴	۳۱۷	۲۱/۰	۱۳,۷۱۰	۶۵۳/۳	---	۶۵۳/۳	۶۲/۴	۹۰۷/۵	۱۳۶۴
۹,۵۹۸	۳,۳۴۳	۲۹۸	۱۱/۲	۶,۲۵۵	۵۵۸/۲	---	۵۵۸/۲	۵۹/۹	۷۹۶/۶	۱۳۶۵

مأخذ: ۱- وزارت نیرو، معاونت امور برق و انرژی، دفتر برنامه ریزی کلان برق و انرژی، ترازنامه انرژی سالهای مختلف

۲- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، اداره برسیهای و سیاستهای اقتصادی، بانک اطلاعات سری های زمانی اقتصادی، بخش خارجی (موازنه پرداختها، استاندارد شماره ۴) (سالهای ۱۳۵۲-۱۳۸۵)

۳- نماگاههای اقتصادی بانک مرکزی شماره ۶۶، سه ماهه سوم سال ۱۳۹۰، شماره ۳۹۰، سه ماهه سوم سال ۱۳۹۱ و شماره ۸۳۰ سه ماهه چهارم (سالهای ۱۳۹۴-۱۳۸۶)

* شامل صادرات گاز مایع پتروشیمی ها و صادرات مایعات و میعانات گازی می شود.

توضیح: ۱- محاسبات ستونها بر مبنای روابط مقابل می باشد:

$$J=I+F \quad , \quad I=H \times G \quad , \quad H=A+B-E \quad , \quad G=F/E \quad , \quad E=C+D$$

۲- ارزش صادرات نفت و گاز طی سالهای ۱۳۸۶-۱۳۹۰ شامل ارزش نفت خام، فرآورده های نفتی، گاز طبیعی، مایعات و میعانات گازی صادر شده توسط شرکتهای ملی نفت ایران، ملی گاز ایران، ملی پالایش و فرآورده های نفتی ایران، شرکت پتروشیمی و سایرین (گمرکی و غیر گمرکی) می باشد.

روند تحول معادل دلاری مصرف داخلی نفت خام و گاز طبیعی در کشور

به قیمت جاری بر اساس داده های ترازنامه انرژی کشور طی سالهای ۱۳۵۲-۱۳۹۳

محاسبات تحقیق

جدول ۲ از ۳

J*	I*	H*	G*	F	E*	D	C	B	A	سال
مجموع کل (میلیون دلار)	معادل دلاری صرف داخل (میلیون دلار)	صرف داخل نفت خام	ارزش دلاری هر میلیون بشکه نفت خام	ارزش دلاری صادرات نفتی (میلیون دلار) (۲۰۲)	مجموع صادرات نفت و گاز و فرآورده های نفتی (میلیون بشکه نفت خام)	صادرات گاز طبیعی (میلیون بشکه معادل نفت خام) (۱)	صادرات نفت خام و فرآورده های نفتی * (میلیون بشكه معادل نفت خام) (۱)	تولید گاز طبیعی (میلیون بشكه معادل نفت خام) (۱)	تولید نفت خام (میلیون بشکه معادل نفت خام) (۱)	
۱۶,۳۱۳	۵,۵۵۷	۳۲۹	۱۶/۹	۱۰,۷۵۵	۶۲۶/۳	---	۶۲۶/۳	۷۲/۴	۸۹۱/۷	۱۳۶۶
۱۴,۶۹۳	۵,۰۲۰	۳۴۶	۱۴/۵	۹,۶۷۳	۶۶۶/۹	---	۶۶۶/۹	۷۹/۷	۹۳۲/۳	۱۳۶۷
۱۸,۵۳۰	۶,۴۹۳	۴۱۲	۱۵/۸	۱۲,۰۳۷	۷۶۳/۷	---	۷۶۳/۷	۱۰۰/۶	۱,۰۷۵/۱	۱۳۶۸
۲۶,۶۹۰	۸,۶۹۷	۴۳۳	۲۰/۱	۱۷,۹۹۳	۸۹۶/۰	۱۲/۸	۸۸۲/۲	۱۳۶/۹	۱,۱۹۲/۲	۱۳۶۹
۲۲,۸۴۲	۷,۸۳۰	۴۶۳	۱۶/۹	۱۶,۰۱۲	۹۴۷/۷	۱۷/۸	۹۲۹/۹	۱۶۶/۱	۱,۲۴۵/۰	۱۳۷۰
۲۵,۰۶۷	۸,۱۸۷	۴۹۷	۱۶/۵	۱۶,۸۸۰	۱,۰۲۴/۸	۲/۶	۱,۰۲۲/۲	۱۷۳/۹	۱,۳۴۷/۹	۱۳۷۱
۲۱,۹۶۱	۷,۶۲۸	۵۶۳	۱۳/۶	۱۴,۳۳۳	۱,۰۵۷/۶	---	۱,۰۵۷/۶	۱۹۳/۷	۱,۴۲۶/۷	۱۳۷۲
۲۴,۱۰۰	۹,۴۹۶	۶۶۱	۱۴/۴	۱۴,۶۰۳	۱,۰۱۶/۵	۰/۸	۱,۰۱۵/۷	۲۲۳/۹	۱,۴۵۳/۶	۱۳۷۳
۲۵,۲۰۱	۱۰,۰۹۹	۶۹۲	۱۴/۶	۱۵,۱۰۳	۱,۰۳۵/۳	---	۱,۰۳۵/۳	۲۴۵/۵	۱,۴۸۲/۱	۱۳۷۴
۳۲,۴۰۱	۱۳,۱۲۹	۷۰۵	۱۸/۶	۱۹,۲۷۱	۱,۰۳۴/۸	---	۱,۰۳۴/۸	۲۷۴/۸	۱,۴۶۵/۰	۱۳۷۵
۲۷,۷۷۲	۱۲,۳۰۲	۷۷۷	۱۵/۸	۱۵,۴۷۱	۹۷۷/۴	---	۹۷۷/۴	۳۰۱/۷	۱,۴۵۲/۹	۱۳۷۶
۱۷,۷۰۶	۷,۷۷۳	۷۸۰	۱۰/۰	۹,۹۳۳	۹۹۷/۱	---	۹۹۷/۱	۳۱۸/۵	۱,۴۵۸/۹	۱۳۷۷
۳۳,۰۴۶	۱۵,۹۵۷	۸۵۷	۱۸/۶	۱۷,۰۸۹	۹۱۷/۵	---	۹۱۷/۵	۳۵۸/۸	۱,۴۱۵/۴	۱۳۷۸
۴۵,۰۳۹	۲۱,۲۶۱	۸۶۳	۲۴/۶	۲۴,۲۸۰	۹۸۵/۲	---	۹۸۵/۲	۳۷۱/۴	۱,۴۷۶/۵	۱۳۷۹

مأخذ: ۱- وزارت نیرو، معاونت امور برق و انرژی، دفتر برنامه ریزی کلان برق و انرژی، ترازنامه انرژی سالهای مختلف

۲- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، اداره بررسیها و سیاستهای اقتصادی، بانک اطلاعات سری های زمانی اقتصادی، بخش خارجی (موازنه پرداختها، استاندارد شماره ۴) (سالهای ۱۳۵۲-۱۳۸۵)

۳- نماگرهای اقتصادی بانک مرکزی شماره ۶۶، سه ماهه سوم سال ۱۳۹۰، شماره ۳۹۰، شماره ۷۰، سه ماهه سوم ۱۳۹۱ و شماره ۸۳ سه ماهه چهارم (۱۳۹۴-۱۳۸۶)

* شامل صادرات گاز مایع پتروشیمی ها و صادرات مایعات و میعانات گازی می شود.

توضیح: ۱- محاسبات ستونها بر مبنای روابط مقابله می باشد:

$$J=I+F \quad I=H \times G \quad H=A+B-E \quad G=F/E \quad E=C+D$$

۲- ارزش صادرات نفت و گاز طی سالهای ۱۳۸۶-۱۳۹۰ شامل ارزش نفت خام، فرآورده های نفتی، گاز طبیعی، مایعات و میعانات گازی صادر شده توسط شرکتهای ملی نفت ایران، ملی گاز ایران، پالایش و فرآورده های نفتی ایران، شرکت پتروشیمی و سایرین (گمرکی و غیر گمرکی) می باشد.

روند تحول معادل دلاری مصرف داخلی نفت خام و گاز طبیعی در کشور

به قیمت جاری بر اساس داده‌های ترازنامه انرژی کشور طی سالهای ۱۳۵۲-۱۳۹۳

محاسبات تحقیق

جدول ۱۳ از ۳

J*	I*	H*	G*	F	E*	D	C	B	A	سال
مجموع کل (میلیون دلار)	معادل دلاری صرف داخل (میلیون دلار)	صرف داخل میلیون بشکه نفت خام	ارزش دلاری هر میلیون بشکه معادل نفت خام (میلیون دلار)	ارزش دلاری میلیون بشکه (۲۰۲)	مجموع صادرات نفت و گاز و فرآورده‌های نفتی (میلیون بشکه معادل نفت خام)	صادرات گاز طبیعی (میلیون بشکه معادل نفت خام) (۱)	صادرات نفت خام و فرآورده‌ای نفتی* (میلیون بشكه معادل نفت خام) (۱)	تولید گاز طبیعی (میلیون بشكه معادل نفت خام) (۱)	تولید نفت خام (میلیون بشکه معادل نفت خام) (۱)	سال
۲۸,۷۷۱	۱۹,۴۳۲	۹۰۱	۲۱/۶	۱۹,۳۳۹	۸۹۷/۱	۲/۲	۸۹۴/۸	۳۹۰/۵	۱,۴۰۷/۸	۱۳۸۰
۴۵,۹۴۷	۲۲,۹۸۱	۹۲۱	۲۴/۹	۲۲,۹۶۶	۹۲۰/۵	۸/۱	۹۱۲/۴	۴۴۴/۱	۱,۳۹۷/۵	۱۳۸۱
۵۱,۶۳۲	۲۴,۲۷۷	۹۶۱	۲۵/۳	۲۷,۳۵۵	۱,۰۸۲/۵	۲۱/۵	۱,۰۶۱/۰	۵۰۲/۶	۱,۵۴۰/۶	۱۳۸۲
۷۰,۸۰۴	۳۴,۴۸۹	۱,۰۳۹	۳۳/۲	۳۶,۳۱۵	۱,۰۹۳/۸	۲۲/۱	۱,۰۷۱/۷	۵۶۸/۵	۱,۵۶۴/۱	۱۳۸۳
۱۱۰,۳۱۲	۵۶,۴۹۲	۱,۱۲۹	۵۰/۰	۵۳,۸۲۰	۱,۰۷۵/۵	۲۹/۸	۱,۰۴۵/۷	۶۲۱/۵	۱,۵۸۲/۹	۱۳۸۴
۱۲۸,۶۱۶	۶۶,۶۰۵	۱,۱۸۲	۵۶/۴	۶۲,۰۱۱	۱,۱۰۰/۰	۳۶/۱	۱,۰۶۴/۰	۶۸۴/۳	۱,۵۹۷/۴	۱۳۸۵
۱۸۱,۶۴۶	۹۷,۱۴۱	۱,۲۸۵	۷۵/۶	۸۴,۵۰۵	۱,۱۱۷/۵	۳۵/۴	۱,۰۸۲/۱	۷۷۲/۸	۱,۶۲۹/۳	۱۳۸۶
۱۹۷,۱۸۴	۱۱۰,۵۶۵	۱,۳۵۲	۸۱/۸	۸۶,۶۱۹	۱,۰۵۹/۵	۲۹/۷	۱,۰۲۹/۸	۸۰۵/۳	۱,۶۰۶/۶	۱۳۸۷
۱۶۸,۱۶۳	۹۸,۲۰۶	۱,۴۳۲	۶۸/۶	۶۹,۹۵۷	۱,۰۱۹/۹	۴۲/۷	۹۷۷/۱	۸۶۶/۲	۱,۵۸۵/۲	۱۳۸۸
۲۰۹,۳۰۲	۱۱۹,۱۱۱	۱,۴۳۰	۸۳/۳	۹۰,۱۹۱	۱,۰۸۲/۸	۵۳/۵	۱,۰۲۹/۳	۹۰۶/۷	۱,۶۰۶/۱	۱۳۸۹
۲۷۸,۲۴۴	۱۵۹,۰۸۶	۱,۴۵۴	۱۰۹/۴	۱۱۹,۱۴۸	۱,۰۸۹/۲	۵۹/۷	۱,۰۲۹/۵	۹۴۷/۸	۱,۵۹۵/۷	۱۳۹۰
۲۳۱,۹۹۵	۱۶۳,۹۱۲	۱,۵۵۳	۱۰۵/۵	۶۸,۰۸۳	۶۴۵/۱	۵۸/۷	۵۸۶/۴	۹۸۸/۵	۱,۲۰۹/۷	۱۳۹۱
۲۱۹,۶۱۴	۱۵۵,۰۷۴	۱,۵۵۳	۹۹/۹	۶۴,۵۴۰	۶۴۶/۳	۵۸/۵	۵۸۷/۸	۹۹۲/۶	۱,۲۰۶/۶	۱۳۹۲
۲۰۰,۸۸۸	۱۴۵,۴۸۲	۱۷۰۲/۸	۸۵/۴	۵۵,۴۰۶	۶۴۸/۵	۶۱/۱	۵۸۷/۴	۱۱۰/۹	۱۲۴۱/۴	۱۳۹۳
۲,۷۹۰,۳۹۵	۱,۴۷۷,۹۸۷			۱,۳۱۲,۴۰۸					جمع کل:	

مأخذ: ۱- وزارت نیرو، معاونت امور برق و انرژی، دفتر برنامه ریزی کلان برق و انرژی، ترازنامه انرژی سالهای مختلف

۲- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، اداره برسیهای و سیاستهای اقتصادی، بانک اطلاعات سری های زمانی اقتصادی، بخش خارجی (موازنه پرداختها، استاندارد شماره ۴) (سالهای ۱۳۵۲-۱۳۸۵)

۳- نماگرهای اقتصادی بانک مرکزی شماره ۶۶، سه ماهه سوم ۱۳۹۰، شماره ۷۰، سه ماهه سوم ۱۳۹۱ و شماره ۸۳۰ سه ماهه چهارم ۱۳۹۴-۱۳۸۶ (سالهای ۱۳۸۶-۱۳۹۴)

* شامل صادرات گاز مایع پتروشیمی‌ها و صادرات مایعات و میعانات گازی می‌شود.

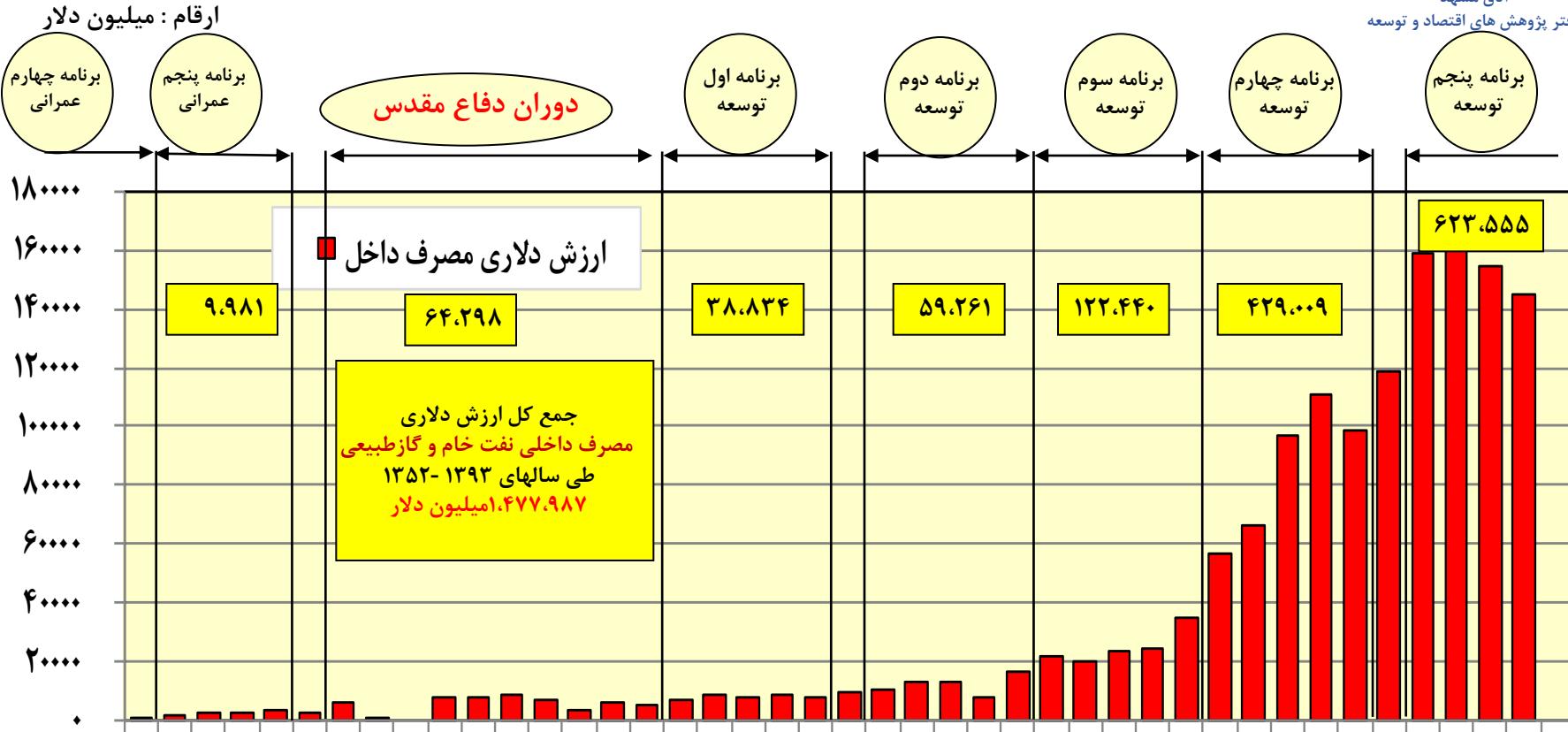
توضیح: ۱- محاسبات ستونها بر بنای روابط مقابله می باشد:

$$J=I+F \quad , \quad I=H \times G \quad , \quad H=A+B-E \quad , \quad G=F/E \quad , \quad E=C+D$$

۲- ارزش صادرات نفت و گاز طی سالهای ۱۳۸۶-۱۳۹۰ شامل ارزش نفت خام، فرآورده‌های نفتی، گاز طبیعی، مایعات و میعانات گازی صادر شده توسط شرکتهای ملی نفت ایران، ملی گاز ایران، پالایش و فرآورده‌های نفتی ایران، شرکت پتروشیمی و سایرین (گمرکی و غیر گمرکی) می باشد.

روند تحول معادل دلاری مصرف داخلی نفت خام و گاز طبیعی در کشور

به قیمت جاری بر اساس داده‌های تراز نامه انرژی کشور طی سالهای ۱۳۵۲-۱۳۹۳

محاسبات تحقیق

- مأخذ: ۱- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، اداره برسیهای اقتصادی، بانک اطلاعات سری های زمانی اقتصادی، بخش انرژی (سالهای ۱۳۵۲-۱۳۸۵)
- ۲- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، اداره برسیهای و سیاستهای اقتصادی، بانک اطلاعات سری های زمانی اقتصادی، بخش خارجی (مواذه پرداختها، استاندارد شماره ۴) (سالهای ۱۳۵۲-۱۳۸۵)
- ۳- نماگرهای اقتصادی بانک مرکزی شماره ۶۶، سه ماهه سوم سال ۱۳۹۰، شماره ۷۰، سه ماهه سوم ۱۳۹۱ و شماره ۸۳ سه ماهه چهارم ۱۳۹۴- (سالهای ۱۳۸۶-۱۳۹۴)

*توضیح: ۱- محاسبات ستونها بر مبنای روابط مقابله می باشد: $G=F+C$ ، $F=E \times D \times ۳۶۵$ ، $E=A-B$ ، $D=C/B \times ۳۶۵$

- ۲- ارزش صادرات نفت و گاز طی سالهای ۱۳۸۶-۱۳۹۲ شامل ارزش نفت خام، فرآورده های نفتی، گاز طبیعی، مایعات و میعانات گازی صادر شده توسط شرکتهای ملی نفت ایران، ملی گاز ایران، ملی پالایش و فرآورده های نفتی ایران، شرکت پتروشیمی و سایرین (گمرکی و غیر گمرکی) می باشد.

فصل چهارم

بخش پنجم:

دريافتی های ارزی حاصل از صادرات نفت و گاز، پتروشیمی و کالاهای

غیر نفتی و ارزش دلاری مصرف داخلی نفت خام

در كشور به قيمت جاري براساس داده های آماري بانک مرکزي

سالهای ۱۳۹۴-۱۳۳۸

درآمدهای حاصل از صادرات نفت و گاز، پتروشیمی و کالاهای غیر نفتی و ارزش دلاری مصرف داخلی نفت خام

در کشور بر اساس داده‌های آماری بانک مرکزی به قیمت جاری سالهای ۱۳۹۴-۱۳۲۸

ارقام: میلیون دلار

ارزش دلاری مصرف داخل	الصادرات غیر نفتی		الصادرات نفت و گاز	شرح سال
	سایر کالاهای	صادرات پتروشیمی		
۸,۴۶۲	۲,۵۷۲	۵۵۹	۱۵,۴۷۱	۱۳۷۶
۵,۱۹۹	۲,۷۱۹	۴۵۲	۹,۹۳۳	۱۳۷۷
۱۰,۶۳۶	۳,۲۱۴	۵۷۹	۱۷,۰۸۹	۱۳۷۸
۱۳,۶۲۶	۳,۳۶۶	۸۲۹	۲۴,۲۸۰	۱۳۷۹
۱۱,۹۶۴	۳,۸۵۵	۷۹۵	۱۹,۲۳۹	۱۳۸۰
۱۴,۵۹۱	۴,۲۰۲	۹۴۲	۲۲,۹۶۶	۱۳۸۱
۱۵,۲۹۹	۵,۴۱۲	۱,۲۲۵	۲۷,۳۵۵	۱۳۸۲
۱۸,۳۲۹	۵,۷۹۴	۱,۷۲۶	۳۶,۳۱۵	۱۳۸۳
۳۱,۱۰۹	۶,۴۱۱	۲,۳۲۳	۵۵,۷۹۱	۱۳۸۴
۴۱,۲۳۹	۸,۲۲۶	۲,۲۹۹	۶۴,۶۶۵	۱۳۸۵
۵۱,۴۳۳	۷,۰۱۲	۶,۰۶۰	۸۴,۵۰۵	۱۳۸۶
۶۱,۳۷۲	۶,۸۲۷	۷,۸۴۳	۸۶,۶۱۹	۱۳۸۷
۵۲,۹۸۶	۹,۰۲۲	۹,۱۴۷	۶۹,۹۵۷	۱۳۸۸
۶۹,۱۰۷	۱۱,۰۳۷	۱۱,۵۵۹	۹۰,۱۹۱	۱۳۸۹
۸۵,۰۵۰	۱۱,۴۸۱	۱۵,۱۷۷	۱۱۹,۱۴۸	۱۳۹۰
۶۵,۶۲۲	۱۷,۱۵۲	۱۲,۰۶۱	۶۸,۰۸۳	۱۳۹۱
۶۹,۱۵۶	۱۸,۰۵۰	۹,۸۶۹	۶۴,۵۴۰	۱۳۹۲
۶۲,۷۹۷	۲۳,۲۹۶	۱۰,۰۷۳	۵۵,۴۰۶	۱۳۹۳
۳۵,۰۳۹	۲۱,۴۴۲	۹,۵۸۶	۳۳,۵۶۹	۱۳۹۴
۸۸۷,۷۶۲	۲۰۵,۲۳۹	۱۰۶,۴۰۶	۱,۳۷۷,۱۷۱	جمع

$$1,۴۰۴,۳۲۱ \div ۲,۵۷۶,۵۷۸ = \% ۵۵$$

منابع : ۱- بانک مرکزی، اداره بررسیها و سیاستهای اقتصادی، بانک اطلاعات سری های زمانی اقتصادی، بخش های خارجی و صنعت و معدن (سال های ۱۳۸۳-۱۳۸۲) (۱۳۲۸-۱۳۸۴)

۲- بانک مرکزی، خلاصه تحولات اقتصادی کشور سال ۱۳۸۸ (صفحه ۵۱، جدول ۲۰ و صفحه ۷۰، جدول ۴۷)، سال ۱۳۹۰ (صفحه ۶۴، جدول ۲۶ و صفحه ۸۲، جدول ۵۳) (سال های ۱۳۸۴-۱۳۸۹)

۳- بانک مرکزی، خلاصه تحولات اقتصادی کشور سال ۱۳۹۴ (صفحات ۷۸ و ۶۲)، (سال های ۱۳۹۰-۱۳۹۴)

محاسبات تحقیق

ارزش دلاری مصرف داخل	الصادرات غیر نفتی		الصادرات نفت و گاز	شرح سال
	سایر کالاهای	صادرات پتروشیمی		
۳,۷۴۹	۴۷۵	۴۸	۲۲,۴۵۱	۱۳۵۶
۳,۶۱۲	۴۹۷	۴۶	۱۵,۶۶۰	۱۳۵۷
۷,۳۵۲	۶۴۶	۱۶۶	۲۴,۱۵۸	۱۳۵۸
۱۰,۶۸۰	۵۶۸	۷۷	۱۱,۶۴۸	۱۳۵۹
۸,۷۲۶	۳۲۱	۱۹	۱۰,۶۱۹	۱۳۶۰
۱۲,۹۰۳	۲۸۴	۰	۲۱,۷۹۸	۱۳۶۱
۶,۸۶۷	۳۵۶	۱	۲۱,۱۵۰	۱۳۶۲
۷,۹۵۲	۳۶۰	۱	۱۶,۷۲۶	۱۳۶۳
۹,۸۰۴	۴۵۱	۱۴	۱۳,۷۱۰	۱۳۶۴
۴,۶۳۴	۹۱۵	۱	۶,۲۵۵	۱۳۶۵
۶,۳۵۸	۱,۱۴۴	۱۷	۱۰,۷۵۵	۱۳۶۶
۵,۳۴۵	۱,۰۱۰	۲۶	۹,۶۷۳	۱۳۶۷
۷,۴۲۲	۱,۰۱۵	۲۹	۱۲,۰۳۷	۱۳۶۸
۸,۱۴۷	۱,۰۷۷	۳۵	۱۷,۹۹۳	۱۳۶۹
۵,۸۹۷	۲,۵۱۹	۱۳۰	۱۶,۰۱۲	۱۳۷۰
۷,۶۵۵	۲,۸۷۳	۱۱۵	۱۶,۸۸۰	۱۳۷۱
۹,۳۵۲	۳,۵۵۵	۱۹۲	۱۴,۳۳۳	۱۳۷۲
۹,۰۹۷	۴,۵۶۱	۲۷۰	۱۴,۶۰۳	۱۳۷۳
۸,۷۱۹	۲,۸۴۹	۴۰۸	۱۵,۱۰۳	۱۳۷۴
۹,۲۲۹	۲,۶۱۳	۵۰۷	۱۹,۲۷۱	۱۳۷۵

ارزش دلاری مصرف داخل	الصادرات غیر نفتی		الصادرات نفت و گاز	شرح سال
	سایر کالاهای	صادرات پتروشیمی		
---		۱۰۵	۵۹۵	۱۳۲۸
---		۱۱۱	۶۷۲	۱۳۳۹
---		۱۲۸	۷۰۶	۱۳۴۰
---		۱۱۵	۷۹۹	۱۳۴۱
---		۱۲۸	۱,۱۰۹	۱۳۴۲
---		۱۵۳	۱,۱۳۹	۱۳۴۳
---		۱۸۱	۱,۱۴۹	۱۳۴۴
---		۱۵۸	۱,۷۴۹	۱۳۴۵
---		۱۸۲	۱,۶۸۸	۱۳۴۶
---		۲۱۷	۱,۸۵۷	۱۳۴۷
---		۲۴۵	۲,۳۵۸	۱۳۴۸
---		۲۷۲	۳,۴۹۴	۱۳۴۹
---		۳۳۵	۳,۶۳۸	۱۳۵۰
---		۴۴۰	۵,۶۱۷	۱۳۵۱
۹۷۳		۶۳۵	۸,۳۱۸	۱۳۵۲
۲,۶۴۵		۵۸۲	۲۱,۰۱۴	۱۳۵۳
۲,۷۹۲		۵۹۲	۲۰,۰۳۴	۱۳۵۴
۳,۳۸۴		۵۴۰	۲۴,۱۷۹	۱۳۵۵

- ۱- بانک مرکزی، اداره بررسیها و سیاستهای اقتصادی، بانک اطلاعات سری های زمانی اقتصادی، بخش های خارجی و صنعت و معدن (سال های ۱۳۸۳-۱۳۸۲) (۱۳۲۸-۱۳۸۴)
- ۲- بانک مرکزی، خلاصه تحولات اقتصادی کشور سال ۱۳۸۸ (صفحه ۵۱، جدول ۲۰ و صفحه ۷۰، جدول ۴۷)، سال ۱۳۹۰ (صفحه ۶۴، جدول ۲۶ و صفحه ۸۲، جدول ۵۳) (سال های ۱۳۸۴-۱۳۸۹)
- ۳- بانک مرکزی، خلاصه تحولات اقتصادی کشور سال ۱۳۹۴ (صفحات ۷۸ و ۶۲)، (سال های ۱۳۹۰-۱۳۹۴)
- ۴- وزارت نیرو، معافونت امور برق و انرژی، دفتر برنامه ریزی کلان برق و انرژی، ترازنگاه انرژی سالهای مختلف
- ۵- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، اداره بررسیها و سیاستهای اقتصادی، بانک اطلاعات سری های زمانی اقتصادی، بخش خارجی (مواظنه پرداختها، استاندارد شماره ۴) (سالهای ۱۳۵۲-۱۳۸۵)
- ۶- نماگرهای اقتصادی بانک مرکزی شماره ۶۶، سه ماهه سوم سال ۱۳۹۰، شماره ۷۰، سه ماهه سوم ۱۳۹۱ و شماره ۸۳ سه ماهه چهارم (۱۳۸۶-۱۳۹۴) (سالهای ۱۳۸۶-۱۳۹۴)

درآمدهای حاصل از صادرات نفت و گاز، پتروشیمی و کالاهای غیر نفتی و ارزش دلاری مصرف داخلی نفت خام

در کشور بر اساس داده‌های آماری بانک مرکزی به قیمت جاری سالهای ۱۳۹۴-۱۳۲۸

ارقام: میلیون دلار

ارزش دلاری مصرف داخل	الصادرات غیر نفتی		الصادرات نفت و گاز	شرح سال
	سایر کالاهای	صادرات پتروشیمی		
۸,۴۶۲	۲,۵۷۲	۵۵۹	۱۵,۴۷۱	۱۳۷۶
۵,۱۹۹	۲,۷۱۹	۴۵۲	۹,۹۳۳	۱۳۷۷
۱۰,۶۳۶	۳,۲۱۴	۵۷۹	۱۷,۰۸۹	۱۳۷۸
۱۳,۶۲۶	۳,۳۶۶	۸۲۹	۲۴,۲۸۰	۱۳۷۹
۱۱,۹۶۴	۳,۸۵۵	۷۹۵	۱۹,۲۳۹	۱۳۸۰
۱۴,۵۹۱	۴,۰۲۰	۹۴۲	۲۲,۹۶۶	۱۳۸۱
۱۵,۲۹۹	۵,۴۱۲	۱,۲۲۵	۲۷,۳۵۵	۱۳۸۲
۱۸,۳۲۹	۵,۷۹۴	۱,۷۲۶	۳۶,۳۱۵	۱۳۸۳
۳۱,۱۰۹	۶,۴۱۱	۲,۳۲۳	۵۵,۷۹۱	۱۳۸۴
۴۱,۲۳۹	۸,۰۲۶	۲,۰۹۹	۶۴,۶۶۵	۱۳۸۵
۵۱,۴۳۳	۷,۰۱۲	۶,۰۶۰	۸۴,۵۰۵	۱۳۸۶
۶۱,۳۷۲	۶,۸۲۷	۷,۸۴۳	۸۶,۶۱۹	۱۳۸۷
۵۲,۹۸۶	۹,۰۲۲	۹,۱۴۷	۶۹,۹۵۷	۱۳۸۸
۶۹,۰۱۷	۱۱,۰۳۷	۱۱,۵۵۹	۹۰,۱۹۱	۱۳۸۹
۸۵,۰۵۰	۱۱,۴۸۱	۱۵,۱۷۷	۱۱۹,۱۴۸	۱۳۹۰
۶۵,۶۲۲	۱۷,۱۵۲	۱۲,۰۶۱	۶۸,۰۸۳	۱۳۹۱
۶۹,۰۱۶	۱۸,۰۵۰	۹,۸۶۹	۶۴,۵۴۰	۱۳۹۲
۶۲,۷۹۷	۲۳,۰۹۶	۱۰,۰۷۳	۵۵,۴۰۶	۱۳۹۳
۳۵,۰۳۹	۲۱,۴۴۲	۹,۵۸۶	۳۳,۵۶۹	۱۳۹۴
۸۸۷,۷۶۲	۲۰۵,۲۳۹	۱۰۶,۴۰۶	۱,۳۷۷,۱۷۱	جمع

$$\frac{۱,۶۵۶,۰۲۹}{۲,۵۷۶,۵۷۸} = ۶۴\%$$

منابع : ۱- بانک مرکزی، اداره بررسیها و سیاستهای اقتصادی، بانک اطلاعات سری های زمانی اقتصادی، بخش های خارجی و صنعت و معدن (سال های ۱۳۸۳-۱۳۸۲) (۱۳۲۸-۱۳۲۷)

۲- بانک مرکزی، خلاصه تحولات اقتصادی کشور سال ۱۳۸۸ (صفحه ۵۱، جدول ۲۰ و صفحه ۷۰، جدول ۴۷)، سال ۱۳۹۰ (صفحه ۶۴، جدول ۲۶ و صفحه ۸۲، جدول ۵۳) (سال های ۱۳۸۴-۱۳۸۳)

۳- بانک مرکزی، خلاصه تحولات اقتصادی کشور سال ۱۳۹۴ (صفحات ۷۸ و ۶۲)، (سال های ۱۳۹۰-۱۳۹۴)

محاسبات تحقیق

ارزش دلاری مصرف داخل	الصادرات غیر نفتی		الصادرات نفت و گاز	شرح سال
	سایر کالاهای	صادرات پتروشیمی		
۳,۷۴۹	۴۷۵	۴۸	۲۲,۴۵۱	۱۳۵۶
۳,۶۱۲	۴۹۷	۴۶	۱۵,۶۶۰	۱۳۵۷
۷,۳۵۲	۶۴۶	۱۶۶	۲۴,۱۵۸	۱۳۵۸
۱۰,۶۸۰	۵۶۸	۷۷	۱۱,۶۴۸	۱۳۵۹
۸,۷۲۶	۳۲۱	۱۹	۱۰,۶۱۹	۱۳۶۰
۱۲,۹۰۳	۲۸۴	۰	۲۱,۷۹۸	۱۳۶۱
۶,۸۶۷	۳۵۶	۱	۲۱,۱۵۰	۱۳۶۲
۷,۹۵۲	۳۶۰	۱	۱۶,۷۲۶	۱۳۶۳
۹,۸۰۴	۴۵۱	۱۴	۱۳,۷۱۰	۱۳۶۴
۴,۶۳۴	۹۱۵	۱	۶,۲۵۵	۱۳۶۵
۶,۳۵۸	۱,۱۴۴	۱۷	۱۰,۷۵۵	۱۳۶۶
۵,۳۴۵	۱,۰۱۰	۲۶	۹,۶۷۳	۱۳۶۷
۷,۴۲۲	۱,۰۱۵	۲۹	۱۲,۰۳۷	۱۳۶۸
۸,۱۴۷	۱,۰۷۷	۳۵	۱۷,۹۹۳	۱۳۶۹
۵,۸۹۷	۲,۵۱۹	۱۳۰	۱۶,۰۱۲	۱۳۷۰
۷,۶۵۵	۲,۰۸۷	۱۱۵	۱۶,۸۸۰	۱۳۷۱
۹,۳۵۲	۳,۰۵۵	۱۹۲	۱۴,۳۳۳	۱۳۷۲
۹,۰۹۷	۴,۵۶۱	۲۷۰	۱۴,۶۰۳	۱۳۷۳
۸,۷۱۹	۲,۰۸۴۹	۴۰۸	۱۵,۱۰۳	۱۳۷۴
۹,۲۲۹	۲,۶۱۳	۵۰۷	۱۹,۲۷۱	۱۳۷۵

ارزش دلاری مصرف داخل	الصادرات غیر نفتی		الصادرات نفت و گاز	شرح سال
	سایر کالاهای	صادرات پتروشیمی		
---	۱۰۵	۵۹۵	۱۳۲۸	
---	۱۱۱	۶۷۲	۱۳۳۹	
---	۱۲۸	۷۰۶	۱۳۴۰	
---	۱۱۵	۷۹۹	۱۳۴۱	
---	۱۲۸	۱,۰۹	۱۳۴۲	
---	۱۵۳	۱,۱۳۹	۱۳۴۳	
---	۱۸۱	۱,۱۴۹	۱۳۴۴	
---	۱۵۸	۱,۷۴۹	۱۳۴۵	
---	۱۸۲	۱,۶۸۸	۱۳۴۶	
---	۲۱۷	۱,۸۵۷	۱۳۴۷	
---	۲۴۵	۲,۳۵۸	۱۳۴۸	
---	۲۷۲	۳,۴۹۴	۱۳۴۹	
---	۳۳۵	۳,۶۳۸	۱۳۵۰	
---	۴۴۰	۵,۶۱۷	۱۳۵۱	
۹۷۳	۶۳۵	۸,۳۱۸	۱۳۵۲	
۲,۶۴۵	۵۸۲	۲۱,۰۱۴	۱۳۵۳	
۲,۷۹۲	۵۹۲	۲۰,۰۳۴	۱۳۵۴	
۳,۳۸۴	۵۴۰	۲۴,۱۷۹	۱۳۵۵	

- ۱- بانک مرکزی، اداره بررسیها و سیاستهای اقتصادی، بانک اطلاعات سری های زمانی اقتصادی، بخش های خارجی و صنعت و معدن (سال های ۱۳۸۳-۱۳۸۲) (۱۳۲۸-۱۳۲۷)
- ۲- بانک مرکزی، خلاصه تحولات اقتصادی کشور سال ۱۳۸۸ (صفحه ۵۱، جدول ۲۰ و صفحه ۷۰، جدول ۴۷)، سال ۱۳۹۰ (صفحه ۶۴، جدول ۲۶ و صفحه ۸۲، جدول ۵۳) (سال های ۱۳۸۴-۱۳۸۳)
- ۳- بانک مرکزی، خلاصه تحولات اقتصادی کشور سال ۱۳۹۴ (صفحات ۷۸ و ۶۲)، (سال های ۱۳۹۰-۱۳۹۴)
- ۴- وزارت نیرو، معافونت امور برق و انرژی، دفتر برنامه ریزی کلان برق و انرژی، ترازنگاه انرژی سالهای مختلف
- ۵- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، اداره بررسیها و سیاستهای اقتصادی، بانک اطلاعات سری های زمانی اقتصادی، بخش خارجی (مواظنه پرداختها، استاندارد شماره ۴) (سالهای ۱۳۵۲-۱۳۸۵)
- ۶- نماگرهای اقتصادی بانک مرکزی شماره ۶۶، سه ماهه سوم سال ۱۳۹۰، شماره ۷۰، سه ماهه سوم ۱۳۹۱ و شماره ۸۳ سه ماهه چهارم (۱۳۹۴-۱۳۸۶)

درآمدهای حاصل از صادرات نفت و گاز، پتروشیمی و کالاهای غیر نفتی و ارزش دلاری مصرف داخلى نفت خام

در کشور بر اساس داده‌های آماری بانک مرکزی به قیمت جاری سالهای ۱۳۹۴-۱۳۲۸

ارقام: میلیون دلار

ارزش دلاری مصرف داخل	الصادرات غیر نفتی		الصادرات نفت و گاز	شرح سال
	سایر کالاهای	صادرات پتروشیمی		
۸,۴۶۲	۲,۰۵۷۲	۵۵۹	۱۵,۴۷۱	۱۳۷۶
۵,۱۹۹	۲,۰۷۱۹	۴۵۲	۹,۹۳۳	۱۳۷۷
۱۰,۶۳۶	۳,۰۲۱۴	۵۷۹	۱۷,۰۱۹	۱۳۷۸
۱۳,۶۲۶	۳,۰۳۶۶	۸۲۹	۲۴,۲۸۰	۱۳۷۹
۱۱,۹۶۴	۳,۰۸۵۵	۷۹۵	۱۹,۲۳۹	۱۳۸۰
۱۴,۵۹۱	۴,۰۲۰۲	۹۴۲	۲۲,۹۶۶	۱۳۸۱
۱۵,۲۹۹	۵,۰۴۱۲	۱,۰۲۵	۲۷,۰۳۵	۱۳۸۲
۱۸,۳۲۹	۵,۰۷۹۴	۱,۰۷۲۶	۲۶,۳۱۵	۱۳۸۳
۳۱,۱۰۹	۶,۰۴۱۱	۲,۰۳۲۳	۵۵,۷۹۱	۱۳۸۴
۴۱,۲۳۹	۸,۰۲۲۶	۲,۰۲۹۹	۶۴,۶۶۵	۱۳۸۵
۵۱,۴۳۳	۷,۰۱۰۲	۶,۰۶۰	۸۴,۰۵۰	۱۳۸۶
۶۱,۳۷۲	۶,۰۸۲۷	۷,۰۸۴۳	۸۶,۶۱۹	۱۳۸۷
۵۲,۹۸۶	۹,۰۲۲۲	۹,۰۱۴۷	۶۹,۹۵۷	۱۳۸۸
۶۹,۰۱۷	۱۱,۰۳۷	۱۱,۰۵۹	۹۰,۱۹۱	۱۳۸۹
۸۵,۰۵۰۲	۱۱,۰۴۸۱	۱۰,۱۷۷	۱۱۹,۱۴۸	۱۳۹۰
۶۵,۶۲۲	۱۷,۰۱۵۲	۱۲,۰۶۱	۶۸,۰۰۸۳	۱۳۹۱
۶۹,۰۱۵۶	۱۸,۰۵۰۰	۹,۰۸۶۹	۶۴,۰۵۰	۱۳۹۲
۶۲,۷۹۷	۲۳,۰۲۹۶	۱۰,۰۲۷۳	۵۵,۰۴۰	۱۳۹۳
۳۵,۰۳۹	۲۱,۰۴۴۲	۹,۰۵۸۶	۳۳,۰۵۶۹	۱۳۹۴
۸۸۷,۷۶۲	۲۰۵,۰۲۳۹	۱۰۶,۰۴۰۶	۱,۳۷۷,۰۱۷۱	جمع

$$۲,۱۶۰,۰۱۸ \div ۲,۰۵۷۶,۰۷۸ = \% ۸۳,۸$$

منابع : ۱- بانک مرکزی، اداره بررسیها و سیاستهای اقتصادی، بخش های خارجی و صنعت و معدن (سال های ۱۳۸۳-۱۳۸۲) (۱۳۲۸-۱۳۲۷)

۲- بانک مرکزی، خلاصه تحولات اقتصادی کشور سال ۱۳۸۸ (صفحه ۵۱، جدول ۲۰ و صفحه ۷۰، جدول ۴۷)، سال ۱۳۹۰ (صفحه ۶۴، جدول ۲۶ و صفحه ۸۲، جدول ۵۳) (سال های ۱۳۸۴-۱۳۸۹)

۳- بانک مرکزی، خلاصه تحولات اقتصادی کشور سال ۱۳۹۴ (صفحات ۷۸ و ۶۲)، (سال های ۱۳۹۰-۱۳۹۴)

محاسبات تحقیق

ارزش دلاری مصرف داخل	الصادرات غیر نفتی		الصادرات نفت و گاز	شرح سال
	سایر کالاهای	صادرات پتروشیمی		
۳,۰۷۴۹	۴۷۵	۴۸	۲۲,۴۵۱	۱۳۵۶
۳,۰۶۱۲	۴۹۷	۴۶	۱۵,۶۶۰	۱۳۵۷
۷,۰۳۵۲	۶۴۶	۱۶۶	۲۴,۰۱۸	۱۳۵۸
۱۰,۶۸۰	۵۶۸	۷۷	۱۱,۶۴۸	۱۳۵۹
۸,۰۷۲۶	۳۲۱	۱۹	۱۰,۶۱۹	۱۳۶۰
۱۲,۹۰۳	۲۸۴	۰	۲۱,۷۹۸	۱۳۶۱
۶,۰۸۶۷	۳۵۶	۱	۲۱,۱۵۰	۱۳۶۲
۷,۹۵۰۲	۳۶۰	۱	۱۶,۷۲۶	۱۳۶۳
۹,۰۸۰۴	۴۵۱	۱۴	۱۳,۷۱۰	۱۳۶۴
۴,۰۶۳۴	۹۱۵	۱	۶,۲۵۵	۱۳۶۵
۶,۰۳۵۸	۱,۰۱۴	۱۷	۱۰,۷۵۵	۱۳۶۶
۵,۰۳۴۵	۱,۰۰۱	۲۶	۹,۶۷۳	۱۳۶۷
۷,۴۲۲	۱,۰۱۵	۲۹	۱۲,۰۳۷	۱۳۶۸
۸,۰۱۴۷	۱,۰۷۷	۳۵	۱۷,۹۹۳	۱۳۶۹
۵,۰۸۹۷	۲,۰۵۱۹	۱۳۰	۱۶,۰۱۲	۱۳۷۰
۷,۰۶۵۵	۲,۰۸۷۳	۱۱۵	۱۶,۸۸۰	۱۳۷۱
۹,۰۳۵۲	۳,۰۵۵۵	۱۹۲	۱۴,۳۳۳	۱۳۷۲
۹,۰۹۷	۴,۰۵۶۱	۲۷۰	۱۴,۶۰۳	۱۳۷۳
۸,۰۷۱۹	۲,۰۸۴۹	۴۰۸	۱۵,۱۰۳	۱۳۷۴
۹,۰۲۲۹	۲,۰۶۱۳	۵۰۷	۱۹,۰۲۷۱	۱۳۷۵

ارزش دلاری مصرف داخل	الصادرات غیر نفتی		الصادرات نفت و گاز	شرح سال
	سایر کالاهای	صادرات پتروشیمی		
---		۱۰۵	۵۹۵	۱۳۲۸
---		۱۱۱	۶۷۲	۱۳۳۹
---		۱۲۸	۷۰۶	۱۳۴۰
---		۱۱۵	۷۹۹	۱۳۴۱
---		۱۲۸	۱,۰۹	۱۳۴۲
---		۱۵۳	۱,۱۳۹	۱۳۴۳
---		۱۸۱	۱,۱۴۹	۱۳۴۴
---		۱۵۸	۱,۷۴۹	۱۳۴۵
---		۱۸۲	۱,۶۸۸	۱۳۴۶
---		۲۱۷	۱,۸۵۷	۱۳۴۷
---		۲۴۵	۲,۳۵۸	۱۳۴۸
---		۲۷۲	۳,۴۹۴	۱۳۴۹
---		۳۳۵	۳,۶۳۸	۱۳۵۰
---		۴۴۰	۵,۶۱۷	۱۳۵۱
۹۷۳		۶۳۵	۸,۳۱۸	۱۳۵۲
۲,۶۴۵		۵۸۲	۲۱,۰۱۴	۱۳۵۳
۲,۰۷۹۲		۵۹۲	۲۰,۰۳۴	۱۳۵۴
۳,۰۳۸۴		۵۴۰	۲۴,۱۷۹	۱۳۵۵

منابع : ۱- بانک مرکزی، اداره بررسیها و سیاستهای اقتصادی، بخش های خارجی و صنعت و معدن (سال های ۱۳۸۳-۱۳۸۲) (۱۳۲۸-۱۳۲۷)
 ۲- بانک مرکزی، خلاصه تحولات اقتصادی کشور سال ۱۳۸۸ (صفحه ۵۱، جدول ۲۰ و صفحه ۷۰، جدول ۴۷)، سال ۱۳۹۰ (صفحه ۶۴، جدول ۲۶ و صفحه ۸۲، جدول ۵۳) (سال های ۱۳۸۴-۱۳۸۹)
 ۳- بانک مرکزی، خلاصه تحولات اقتصادی کشور سال ۱۳۹۴ (صفحات ۷۸ و ۶۲)، (سال های ۱۳۹۰-۱۳۹۴)
 ۴- وزارت نیرو، معافونت امور برق و انرژی، دفتر برنامه ریزی کلان برق و انرژی، ترازنامه انرژی سالهای مختلف
 ۵- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، اداره بررسیها و سیاستهای اقتصادی، بانک اطلاعات سری های زمانی اقتصادی، بخش خارجی (مواظنه پرداختها، استاندارد شماره ۴) (سالهای ۱۳۵۲-۱۳۸۵)
 ۶- نماگرهای اقتصادی بانک مرکزی شماره ۶۶، سه ماهه سوم سال ۱۳۹۰، شماره ۷۰، سه ماهه سوم ۱۳۹۱ و شماره ۸۳ سه ماهه چهارم (سالهای ۱۳۸۶-۱۳۹۴)

فصل چهارم

بخش ششم:

دریافتی های ارزی حاصل از صادرات نفت و گاز، پتروشیمی و کالاهای

غیر نفتی و ارزش دلاری مصرف داخلی نفت خام و گاز طبیعی

در کشور به قیمت جاری براساس داده های آماری ترازنامه انرژی

سالهای ۱۳۹۴-۱۳۳۸

درآمدهای حاصل از صادرات نفت و گاز، پتروشیمی و کالاهای غیر نفتی و ارزش دلاری مصرف داخلی نفت خام و گاز

طبیعی در کشور بر اساس داده‌های آماری ترازنامه انرژی به قیمت جاری سالهای ۱۳۹۴-۱۳۳۸

ارقام : میلیون دلار

ارزش دلاری مصرف داخل	صادرات غیر نفتی		صادرات نفت و گاز	شرح سال
	سایر کالاهای پتروشیمی	صادرات نفت و گاز		
۱۲.۳۰۲	۲.۵۷۲	۵۵۹	۱۵.۴۷۱	۱۳۷۶
۷.۷۷۳	۲.۷۱۹	۴۵۲	۹.۹۳۳	۱۳۷۷
۱۵.۹۵۷	۳.۲۱۴	۵۷۹	۱۷.۰۸۹	۱۳۷۸
۲۱.۲۶۱	۳.۳۶۶	۸۲۹	۲۴.۲۸۰	۱۳۷۹
۱۹.۴۳۲	۳.۸۵۵	۷۹۵	۱۹.۲۳۹	۱۳۸۰
۲۲.۹۸۱	۴.۲۰۲	۹۴۲	۲۲.۹۶۶	۱۳۸۱
۲۴.۲۷۷	۵.۴۱۲	۱.۲۲۵	۲۷.۳۵۵	۱۳۸۲
۲۴.۴۸۹	۵.۷۹۴	۱.۷۲۶	۳۶.۳۱۵	۱۳۸۳
۵۶.۴۹۲	۶.۴۱۱	۲.۳۲۳	۵۵.۷۹۱	۱۳۸۴
۶۶.۶۰۵	۸.۲۲۶	۳.۲۹۹	۶۴.۶۶۵	۱۳۸۵
۹۷.۱۴۱	۷.۱۰۲	۶.۰۶۰	۸۴.۵۰۵	۱۳۸۶
۱۱۰.۰۶۵	۶.۸۲۷	۷.۸۴۳	۸۶.۶۱۹	۱۳۸۷
۹۸.۲۰۶	۹.۲۲۲	۹.۱۴۷	۶۹.۹۵۷	۱۳۸۸
۱۱۹.۱۱۱	۱۱.۰۳۷	۱۱.۵۵۹	۹۰.۱۹۱	۱۳۸۹
۱۵۰.۰۸۶	۱۱.۴۸۱	۱۵.۱۷۷	۱۱۹.۱۴۸	۱۳۹۰
۱۶۳.۹۱۲	۱۷.۱۵۲	۱۲.۰۶۱	۶۸.۰۱۳	۱۳۹۱
۱۵۵.۰۷۴	۱۸.۰۵۰	۹.۸۶۹	۶۴.۴۵۰	۱۳۹۲
۱۴۵.۰۸۲	۲۲.۳۲۹۶	۱۰.۰۷۳	۵۵.۴۰۶	۱۳۹۳
---	۲۱.۴۴۲	۹.۵۸۶	۳۲.۵۶۹	۱۳۹۴
۱.۴۷۷.۹۸۷	۲۰.۵.۲۳۹	۱۰.۶.۴۰۶	۱.۳۷۷.۱۷۱	جمع

ارزش دلاری مصرف داخل	صادرات غیر نفتی		صادرات نفت و گاز	شرح سال
	سایر کالاهای پتروشیمی	صادرات نفت و گاز		
۲.۸۸۲	۴۷۵	۴۸	۲۲.۴۵۱	۱۳۵۶
۲.۰۰۴	۴۹۷	۴۶	۱۵.۶۶۰	۱۳۵۷
۵.۷۲۱	۶۴۶	۱۶۶	۲۴.۱۵۸	۱۳۵۸
۸.۳۵۰	۵۶۸	۷۷	۱۱.۶۴۸	۱۳۵۹
۶.۹۰۲	۳۲۱	۱۹	۱۰.۶۱۹	۱۳۶۰
۷۰.۳۷	۲۸۴	۰	۲۱.۷۹۸	۱۳۶۱
۷.۵۱۹	۳۵۶	۱	۲۱.۱۵۰	۱۳۶۲
۸.۱۹۵	۳۶۰	۱	۱۶.۷۲۶	۱۳۶۳
۶.۶۴۴	۴۵۱	۱۴	۱۲.۷۱۰	۱۳۶۴
۳.۲۴۲	۹۱۵	۱	۶.۰۵۵	۱۳۶۵
۵.۵۵۸	۱.۱۴۴	۱۷	۱۰.۷۵۵	۱۳۶۶
۵۰.۰۲۰	۱.۰۱۰	۲۶	۹.۶۷۳	۱۳۶۷
۶.۴۹۴	۱.۰۱۵	۲۹	۱۲.۰۳۷	۱۳۶۸
۸.۶۹۷	۱.۲۷۷	۳۵	۱۷.۹۹۳	۱۳۶۹
۷.۸۲۹	۲.۵۱۹	۱۳۰	۱۶.۰۱۲	۱۳۷۰
۸.۱۸۶	۲.۸۷۳	۱۱۵	۱۶.۸۸۰	۱۳۷۱
۷.۶۲۷	۳.۵۵۵	۱۹۲	۱۴.۳۳۲	۱۳۷۲
۹.۴۹۶	۴.۵۶۱	۲۷۰	۱۴.۶۰۳	۱۳۷۳
۱۰.۰۹۹	۲.۸۴۹	۴۰۸	۱۵.۱۰۳	۱۳۷۴
۱۳.۱۲۹	۲.۶۱۳	۵۰۷	۱۹.۲۷۱	۱۳۷۵

ارزش دلاری مصرف داخل	صادرات غیر نفتی		صادرات نفت و گاز	شرح سال
	سایر کالاهای پتروشیمی	صادرات نفت و گاز		
---			۱۰۵	۱۳۳۸
---			۶۷۲	۱۳۳۹
---			۱۲۸	۱۳۴۰
---			۱۱۵	۱۳۴۱
---			۱۲۸	۱۳۴۲
---			۱۵۳	۱۳۴۳
---			۱۸۱	۱۳۴۴
---			۱۵۸	۱۳۴۵
---			۱۸۲	۱۳۴۶
---			۲۱۷	۱۳۴۷
---			۲۴۵	۱۳۴۸
---			۲۷۳	۱۳۴۹
---			۳۲۵	۱۳۵۰
---			۴۴۰	۱۳۵۱
۶۴۱			۶۳۵	۱۳۵۲
۱۶۹۸			۵۸۲	۱۳۵۳
۲.۱۳۰			۵۹۲	۱۳۵۴
۲.۶۳۰			۵۴۰	۱۳۵۵

محاسبات تحقیق

$$1.902.9187 \div 3.166.803 = \% 60$$

منابع : ۱- بانک مرکزی، اداره برسیهای اقتصادی، بانک اطلاعات سری های زمانی اقتصادی، بخش های خارجی و صنعت و معدن (سال های ۱۳۸۳-۱۳۳۸)

۲- بانک مرکزی، خلاصه تحولات اقتصادی کشور سال ۱۳۸۸ (صفحه ۵۱، ۵۲، ۷۰ و ۷۱)، جدول ۲۰ و صفحه ۴۷، جدول ۴۷، سال ۱۳۹۰ (صفحه ۸۲، ۸۳، ۲۶ و ۲۷)، جدول ۴۶ و صفحه ۸۰، (سال های ۱۳۸۴-۱۳۸۹)

۳- بانک مرکزی، خلاصه تحولات اقتصادی کشور سال ۱۳۹۴ (صفحات ۶۲، ۷۸ و ۷۹)، (سال های ۱۳۹۰-۱۳۹۴)

۴- وزارت نیرو، معافونت امور برق و انرژی، دفتر برنامه ریزی کلان برق و انرژی، ترازنامه انرژی سالهای مختلف

۵- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، اداره برسیهای اقتصادی، بانک اطلاعات سری های زمانی اقتصادی، بخش خارجی (مواظنه پرداختها، استاندارد شماره ۴) (سالهای ۱۳۸۵-۱۳۸۴)

۶- نماگرهای اقتصادی بانک مرکزی شماره ۶۶، سه ماهه سوم سال ۱۳۹۰، شماره ۱۳۹۱ و شماره ۱۳۹۲ سه ماهه چهارم (۱۳۸۴-۱۳۹۴) (سالهای ۱۳۸۶-۱۳۹۴)

درآمدهای حاصل از صادرات نفت و گاز، پتروشیمی و کالاهای غیر نفتی و ارزش دلاری مصرف داخلی نفت خام و گاز

طبیعی در کشور بر اساس داده‌های آماری ترازنامه انرژی به قیمت جاری سالهای ۱۳۹۴-۱۳۲۸

ارقام : میلیون دلار

ارزش دلاری مصرف داخل	صادرات غیر نفتی		صادرات نفت و گاز	شرح سال
	سایر کالاهای پتروشیمی	صادرات نفت و گاز		
۱۲.۳۰۲	۲.۵۷۲	۵۵۹	۱۵.۴۷۱	۱۳۷۶
۷.۷۷۳	۲.۷۱۹	۴۵۲	۹.۹۳۳	۱۳۷۷
۱۵.۹۵۷	۳.۲۱۴	۵۷۹	۱۷.۰۸۹	۱۳۷۸
۲۱.۲۶۱	۳.۳۶۶	۸۲۹	۲۴.۲۸۰	۱۳۷۹
۱۹.۴۳۲	۳.۸۵۵	۷۹۵	۱۹.۲۳۹	۱۳۸۰
۲۲.۹۸۱	۴.۲۰۲	۹۴۲	۲۲.۹۶۶	۱۳۸۱
۲۴.۲۷۷	۵.۴۱۲	۱.۲۲۵	۲۷.۳۵۵	۱۳۸۲
۲۴.۴۸۹	۵.۷۹۴	۱.۷۲۶	۳۶.۳۱۵	۱۳۸۳
۵۶.۴۹۲	۶.۴۱۱	۲.۳۲۳	۵۵.۷۹۱	۱۳۸۴
۶۶.۶۰۵	۸.۲۲۶	۳.۲۹۹	۶۴.۶۶۵	۱۳۸۵
۹۷.۱۴۱	۷.۱۰۲	۶.۰۶۰	۸۴.۵۰۵	۱۳۸۶
۱۱۰.۰۶۵	۶.۸۲۷	۷.۸۴۳	۸۶.۶۱۹	۱۳۸۷
۹۸.۲۰۶	۹.۲۲۲	۹.۱۴۷	۶۹.۹۵۷	۱۳۸۸
۱۱۹.۱۱۱	۱۱.۰۳۷	۱۱.۵۵۹	۹۰.۱۹۱	۱۳۸۹
۱۵۹.۰۸۶	۱۱.۴۸۱	۱۵.۱۷۷	۱۱۹.۱۴۸	۱۳۹۰
۱۶۳.۹۱۲	۱۷.۱۵۲	۱۲.۰۶۱	۶۸.۰۱۳	۱۳۹۱
۱۵۵.۰۷۴	۱۸.۰۵۰	۹.۸۶۹	۶۴.۵۴۰	۱۳۹۲
۱۴۵.۴۸۲	۲۲.۲۹۶	۱۰.۲۷۳	۵۵.۴۰۶	۱۳۹۳
---	۲۱.۴۴۲	۹.۵۸۶	۳۳.۵۶۹	۱۳۹۴
۱.۴۷۷.۹۸۷		۲۰۵.۲۳۹	۱۰۶.۴۰۶	۱.۳۷۷.۱۷۱
جمع				

ارزش دلاری مصرف داخل	صادرات غیر نفتی		صادرات نفت و گاز	شرح سال
	سایر کالاهای پتروشیمی	صادرات نفت و گاز		
۲.۸۸۲	۴۷۵	۴۸	۲۲.۴۵۱	۱۳۵۶
۲.۰۰۴	۴۹۷	۴۶	۱۵.۶۶۰	۱۳۵۷
۵.۷۲۱	۶۴۶	۱۶۶	۲۴.۱۵۸	۱۳۵۸
۸.۳۵۰	۵۶۸	۷۷	۱۱.۶۴۸	۱۳۵۹
۶.۹۰۲	۳۲۱	۱۹	۱۰.۶۱۹	۱۳۶۰
۷۰.۳۷	۲۸۴	۰	۲۱.۷۹۸	۱۳۶۱
۷.۵۱۹	۳۵۶	۱	۲۱.۱۵۰	۱۳۶۲
۸.۱۹۵	۳۶۰	۱	۱۶.۷۲۶	۱۳۶۳
۶.۶۴۴	۴۵۱	۱۴	۱۲.۷۱۰	۱۳۶۴
۳.۲۴۲	۹۱۵	۱	۶.۰۵۵	۱۳۶۵
۵.۵۵۸	۱.۱۴۴	۱۷	۱۰.۷۵۵	۱۳۶۶
۵۰.۰۲۰	۱.۰۱۰	۲۶	۹.۶۷۳	۱۳۶۷
۶.۴۹۴	۱.۰۱۵	۲۹	۱۲.۰۳۷	۱۳۶۸
۸.۶۹۷	۱.۲۷۷	۳۵	۱۷.۹۹۳	۱۳۶۹
۷.۸۲۹	۲.۵۱۹	۱۳۰	۱۶.۰۱۲	۱۳۷۰
۸.۱۸۶	۲.۸۷۳	۱۱۵	۱۶.۸۸۰	۱۳۷۱
۷.۶۲۷	۳.۵۵۵	۱۹۲	۱۴.۳۳۲	۱۳۷۲
۹.۴۹۶	۴.۵۶۱	۲۷۰	۱۴.۶۰۳	۱۳۷۳
۱۰.۰۹۹	۲.۸۴۹	۴۰۸	۱۵.۱۰۳	۱۳۷۴
۱۳.۱۲۹	۲.۶۱۳	۵۰۷	۱۹.۲۷۱	۱۳۷۵

ارزش دلاری مصرف داخل	صادرات غیر نفتی		صادرات نفت و گاز	شرح سال
	سایر کالاهای پتروشیمی	صادرات نفت و گاز		
---			۱۰۵	۱۳۲۸
---			۶۷۲	۱۳۳۹
---			۱۲۸	۱۳۴۰
---			۱۱۵	۱۳۴۱
---			۱۲۸	۱۳۴۲
---			۱۵۳	۱۳۴۳
---			۱۸۱	۱۳۴۴
---			۱۵۸	۱۳۴۵
---			۱۸۲	۱۳۴۶
---			۲۱۷	۱۳۴۷
---			۲۴۵	۱۳۴۸
---			۲۷۳	۱۳۴۹
---			۲۳۵	۱۳۵۰
---			۴۴۰	۱۳۵۱
۶۴۱			۶۳۵	۱۳۵۲
۱۶۹۸			۵۸۲	۱۳۵۳
۲.۱۳۰			۵۹۲	۱۳۵۴
۲.۶۳۰			۵۴۰	۱۳۵۵

محاسبات تحقیق

$$\frac{۲.۳۰۲.۰۴۱}{۳.۱۶۶.۸۰۳} = \% ۶۹/۵$$

- منابع :
- بانک مرکزی، اداره برسیهای اقتصادی، بانک اطلاعات سری های زمانی اقتصادی، بخش های خارجی و صنعت و معدن (سال های ۱۳۸۴-۱۳۲۸)
  - بانک مرکزی، خلاصه تحولات اقتصادی کشور سال ۱۳۸۸ (صفحه ۵۱، ۵۲، ۷۰ و ۷۱، جدول ۴۷)، سال ۱۳۹۰ (صفحه ۸۲، ۸۳، ۲۶ و ۲۷، جدول ۴۶ و ۴۷) (سال های ۱۳۸۴-۱۳۸۹)
  - بانک مرکزی، خلاصه تحولات اقتصادی کشور سال ۱۳۹۴ (صفحات ۶۲، ۷۸ و ۷۹) (سال های ۱۳۹۰-۱۳۹۴)
  - وزارت نیرو، معافونت امور برق و انرژی، دفتر برنامه ریزی کلان برق و انرژی، ترازنامه انرژی سالهای مختلف
  - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، اداره برسیهای اقتصادی، بانک اطلاعات سری های زمانی اقتصادی، بخش خارجی (مواظنه پرداختها، استاندارد شماره ۴) (سالهای ۱۳۸۵-۱۳۸۴)
  - نماگرهای اقتصادی بانک مرکزی شماره ۶۶، سه ماهه سوم سال ۱۳۹۰، شماره ۱۳۹۱ و شماره ۱۳۹۲ سه ماهه چهارم (۱۳۸۴-۱۳۹۴)

درآمدهای حاصل از صادرات نفت و گاز، پتروشیمی و کالاهای غیر نفتی و ارزش دلاری مصرف داخلی نفت خام و گاز

طبیعی در کشور بر اساس داده‌های آماری ترازنامه انرژی به قیمت جاری سالهای ۱۳۹۴-۱۳۳۸

ارقام : میلیون دلار

ارزش دلاری مصرف داخل	صادرات غیر نفتی		صادرات نفت و گاز	شرح سال
	سایر کالاهای پetroشیمی	صادرات نفت و گاز		
۱۲,۳۰۲	۲,۵۷۲	۵۵۹	۱۵,۴۷۱	۱۳۷۶
۷,۷۷۳	۲,۷۱۹	۴۵۲	۹,۹۳۳	۱۳۷۷
۱۵,۹۵۷	۳,۲۱۴	۵۷۹	۱۷,۰۸۹	۱۳۷۸
۲۱,۲۶۱	۳,۳۶۶	۸۲۹	۲۴,۲۸۰	۱۳۷۹
۱۹,۴۳۲	۳,۸۵۵	۷۹۵	۱۹,۲۳۹	۱۳۸۰
۲۲,۹۸۱	۴,۰۲۰	۹۴۲	۲۲,۹۶۶	۱۳۸۱
۲۴,۲۷۷	۵,۴۱۲	۱,۲۲۵	۲۷,۳۵۵	۱۳۸۲
۲۴,۴۸۹	۵,۷۹۴	۱,۷۲۶	۲۶,۳۱۵	۱۳۸۳
۵۶,۴۹۲	۶,۴۱۱	۲,۳۲۳	۵۵,۷۹۱	۱۳۸۴
۶۶,۶۰۵	۸,۲۲۶	۳,۲۹۹	۶۴,۶۶۵	۱۳۸۵
۹۷,۱۴۱	۷,۰۱۲	۶,۰۶۰	۸۴,۵۰۵	۱۳۸۶
۱۱۰,۰۶۵	۶,۸۲۷	۷,۸۴۳	۸۶,۶۱۹	۱۳۸۷
۹۸,۲۰۶	۹,۲۲۲	۹,۱۴۷	۶۹,۹۵۷	۱۳۸۸
۱۱۹,۱۱۱	۱۱,۰۳۷	۱۱,۵۵۹	۹۰,۱۹۱	۱۳۸۹
۱۵۹,۰۸۶	۱۱,۴۸۱	۱۵,۱۷۷	۱۱۹,۱۴۸	۱۳۹۰
۱۶۳,۹۱۲	۱۷,۱۵۲	۱۲,۰۶۱	۶۸,۰۱۳	۱۳۹۱
۱۵۵,۰۷۴	۱۸,۰۵۰	۹,۸۶۹	۶۴,۵۴۰	۱۳۹۲
۱۴۵,۴۸۲	۲۲,۰۲۹	۱۰,۰۷۳	۵۵,۴۰۶	۱۳۹۳
---	۲۱,۴۴۲	۹,۵۸۶	۳۲,۵۶۹	۱۳۹۴
۱,۴۷۷,۹۸۷	۲۰,۵,۲۳۹	۱۰,۶,۴۰۶	۱,۳۷۷,۱۷۱	جمع

ارزش دلاری مصرف داخل	صادرات غیر نفتی		صادرات نفت و گاز	شرح سال
	سایر کالاهای پetroشیمی	صادرات نفت و گاز		
۲,۸۸۲	۴۷۵	۴۸	۲۲,۴۵۱	۱۳۵۶
۲,۰۰۴	۴۹۷	۴۶	۱۵,۶۶۰	۱۳۵۷
۵,۷۲۱	۶۴۶	۱۶۶	۲۴,۱۵۸	۱۳۵۸
۸,۳۵۰	۵۶۸	۷۷	۱۱,۶۴۸	۱۳۵۹
۶,۹۰۲	۳۲۱	۱۹	۱۰,۶۱۹	۱۳۶۰
۷,۰۳۷	۲۸۴	۰	۲۱,۷۹۸	۱۳۶۱
۷,۵۱۹	۳۵۶	۱	۲۱,۱۵۰	۱۳۶۲
۸,۱۹۵	۳۶۰	۱	۱۶,۷۲۶	۱۳۶۳
۶,۶۴۴	۴۵۱	۱۴	۱۲,۷۱۰	۱۳۶۴
۳,۲۴۲	۹۱۵	۱	۶,۰۵۵	۱۳۶۵
۵,۵۵۸	۱,۱۴۴	۱۷	۱۰,۷۵۵	۱۳۶۶
۵,۰۲۰	۱,۰۱۰	۲۶	۹,۶۷۳	۱۳۶۷
۶,۴۹۴	۱,۰۱۵	۲۹	۱۲,۰۳۷	۱۳۶۸
۸,۶۹۷	۱,۲۷۷	۳۵	۱۷,۹۹۳	۱۳۶۹
۷,۸۲۹	۲,۵۱۹	۱۳۰	۱۶,۰۱۲	۱۳۷۰
۸,۱۸۶	۲,۸۷۳	۱۱۵	۱۶,۸۸۰	۱۳۷۱
۷,۶۲۷	۳,۵۵۵	۱۹۲	۱۴,۳۳۲	۱۳۷۲
۹,۴۹۶	۴,۵۶۱	۲۷۰	۱۴,۶۰۳	۱۳۷۳
۱۰,۰۹۹	۲,۸۴۹	۴۰۸	۱۵,۱۰۳	۱۳۷۴
۱۳,۱۲۹	۲,۶۱۳	۵۰۷	۱۹,۲۷۱	۱۳۷۵

ارزش دلاری مصرف داخل	صادرات غیر نفتی		صادرات نفت و گاز	شرح سال
	سایر کالاهای پetroشیمی	صادرات نفت و گاز		
---			۱۰۵	۱۳۳۸
---			۶۷۲	۱۳۳۹
---			۱۲۸	۱۳۴۰
---			۱۱۵	۱۳۴۱
---			۱۲۸	۱۳۴۲
---			۱۵۳	۱۳۴۳
---			۱۸۱	۱۳۴۴
---			۱۵۸	۱۳۴۵
---			۱۸۲	۱۳۴۶
---			۲۱۷	۱۳۴۷
---			۲۴۵	۱۳۴۸
---			۲۷۳	۱۳۴۹
---			۲۳۵	۱۳۵۰
---			۴۴۰	۱۳۵۱
۶۴۱			۶۳۵	۱۳۵۲
۱,۶۹۸			۵۸۲	۱۳۵۳
۲,۰۱۳			۵۹۲	۱۳۵۴
۲,۶۳۰			۵۴۰	۱۳۵۵

محاسبات تحقیق

$$2,772,664 \div 3,166,803 = \% 87/6$$

منابع : ۱- بانک مرکزی، اداره برسیهای اقتصادی، بانک اطلاعات سری های زمانی اقتصادی، بخش های خارجی و صنعت و معدن (سال های ۱۳۸۳-۱۳۸۴)

۲- بانک مرکزی، خلاصه تحولات اقتصادی کشور سال ۱۳۸۸ (صفحه ۵۱، ۵۲، ۷۰ و ۷۱)، جدول ۲۰ و صفحه ۴۷، جدول ۴۷، سال ۱۳۹۰ (صفحه ۸۲، ۸۳، ۲۶ و ۲۷)، جدول ۲۶ و صفحه ۸۲، جدول ۴۷، سال های ۱۳۸۴-۱۳۸۹

۳- بانک مرکزی، خلاصه تحولات اقتصادی کشور سال ۱۳۹۴ (صفحات ۶۲، ۷۸ و ۷۹)، سال های ۱۳۹۰-۱۳۹۴

۴- وزارت نیرو، معافونت امور برق و انرژی، دفتر برنامه ریزی کلان برق و انرژی، ترازنامه انرژی سالهای مختلف

۵- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، اداره برسیهای اقتصادی، بانک اطلاعات سری های زمانی اقتصادی، بخش خارجی (مواظنه پرداختها، استاندارد شماره ۴) (سالهای ۱۳۸۵-۱۳۸۶)

۶- نماگرهای اقتصادی بانک مرکزی شماره ۶۶، سه ماهه سوم سال ۱۳۹۰، شماره ۳۹۰، سه ماهه سوم ۱۳۹۱ و شماره ۸۳ سه ماهه چهارم ۱۳۹۴ (سالهای ۱۳۸۶-۱۳۹۴)

فصل پنجم

منابع فراهم شده برای اقتصاد ایران از سازمانهای بین

المللی طی سالهای ۱۹۶۰-۲۰۱۵ میلادی

(۱۳۹۴-۱۳۴۱ هجری شمسی)

کل موجودی بدھی های خارجی، ODA و FDI در ایران

سالهای ۱۹۶۰ - ۲۰۱۵

کل موجودی بدهی های خارجی، ODA و FDI در ایران

ارقام : میلیون دلار

سالهای ۱۹۶۰-۲۰۱۵

سال	کل موجودی بدهی های خارجی	جریان ورودی خالص سرمایه گذاری مستقیم خارجی (FDI)	ODA خالص دریافت شده به قیمت جاری
۱۹۶۰	---	---	۲۷
۱۹۶۱	---	---	۱۳۰
۱۹۶۲	---	---	۵۶
۱۹۶۳	---	---	۲۷
۱۹۶۴	---	---	۴
۱۹۶۵	---	---	۲۱
۱۹۶۶	---	---	۱۱
۱۹۶۷	---	---	۳۲
۱۹۶۸	---	---	۸
۱۹۶۹	---	---	۱۷
۱۹۷۰	---	۲۸	۲۱
۱۹۷۱	•	۶۵	۸
۱۹۷۲	•	۹۱	۹
۱۹۷۳	•	۵۶۲	-۴
۱۹۷۴	•	۲۲۴	۹
۱۹۷۵	•	۴۹۴	۲
۱۹۷۶	•	-۱۰۲	-۵
۱۹۷۷	•	۳۴۶	۳۹
۱۹۷۸	•	۹۰۹	۲۴۳
۱۹۷۹	•	۱۶۴	۶
۱۹۸۰	۴۰۵۰	۸۱	۲۸
۱۹۸۱	۳۰۸۵۷	۲۸	۵
۱۹۸۲	۸۰۲۳۶	-۱۳۶	-۱
۱۹۸۳	۷۰۱۷	-۷۹	۴۳
۱۹۸۴	۵۰۱۶۰	۴۳	۸
۱۹۸۵	۶۰۰۵۷	-۲۸	۱۱
۱۹۸۶	۵۰۸۲۷	-۱۱۲	۲۶
۱۹۸۷	۶۰۱۴۴	-۳۰۸	۷۱
۱۹۸۸	۵۰۸۳۱	۶۱	۸۱
۱۹۸۹	۶۰۵۱۸	-۱۹	۹۱

سال	کل موجودی بدهی های خارجی	جریان ورودی خالص سرمایه گذاری مستقیم خارجی (FDI)	ODA خالص دریافت شده به قیمت جاری
۱۹۹۰	۹۰۰۲۰	-۳۶۲	۱۰۶
۱۹۹۱	۱۱۰۳۰	۲۳	۱۹۳
۱۹۹۲	۱۶۰۰۸۴	۹	۱۰۶
۱۹۹۳	۲۳۰۵۰۲	۲۰۸	۱۴۰
۱۹۹۴	۲۲۰۲۴۲	۲	۱۳۰
۱۹۹۵	۲۱۰۵۶۵	۱۷	۱۸۷
۱۹۹۶	۱۶۰۴۶۶	۲۶	۱۶۵
۱۹۹۷	۱۱۰۶۳۹	۵۳	۲۰۱
۱۹۹۸	۱۲۰۲۱۵	۲۴	۱۶۵
۱۹۹۹	۹۰۶۷۴	۳۵	۱۶۱
۲۰۰۰	۸۰۰۲۴	۱۹۴	۱۳۰
۲۰۰۱	۷۰۶۲۷	۴۰۸	۱۱۵
۲۰۰۲	۹۰۰۳۴	۳۰۵۱۹	۱۱۵
۲۰۰۳	۱۴۰۱۰	۲۰۸۷۷	۱۳۱
۲۰۰۴	۲۰۰۶۱۸	۳۰۰۳۷	۱۸۹
۲۰۰۵	۲۱۰۵۴۳	۲۰۸۸۹	۱۰۱
۲۰۰۶	۲۰۰۵۷۳	۲۰۳۱۸	۱۱۷
۲۰۰۷	۲۱۰۴۳۸	۲۰۰۱۸	۱۰۴
۲۰۰۸	۱۵۰۷۲۰	۱۹۸۰	۱۰۰
۲۰۰۹	۱۸۰۲۴۷	۲۰۰۸۳	۹۳
۲۰۱۰	۲۰۰۰۳۰	۳۰۶۴۹	۱۱۲
۲۰۱۱	۱۷۰۳۴۴	۴۰۲۷۷	۱۰۶
۲۰۱۲	۷۰۰۴۶	۴۰۶۶۲	۱۵۲
۲۰۱۳	۷۰۰۰۶	۳۰۰۵۰	۱۳۲
۲۰۱۴	۵۰۰۴۱	۲۰۱۰۵	۸۱
۲۰۱۵	۶۰۰۲۲	۲۰۰۵۰	۱۱۱
جمع کل		۴۳۰۴۵۲	۴۴۰۴۵۲
جمع کل		۴۸۲۰۳۷۱	۴۰۴۶۸

$$۴۱۹,۷۰۷ \div ۴۸۲,۳۷۱ = \% ۸۷$$

کل موجودی بدهی های خارجی، ODA و FDI در ایران

ارقام : میلیون دلار

سالهای ۱۹۶۰-۲۰۱۵

سال	کل موجودی بدهی های خارجی	جریان ورودی خالص سرمایه گذاری مستقیم خارجی (FDI)	ODA خالص دریافت شده به قیمت جاری
۱۹۶۰	---	---	۲۷
۱۹۶۱	---	---	۱۳۰
۱۹۶۲	---	---	۵۶
۱۹۶۳	---	---	۲۷
۱۹۶۴	---	---	۴
۱۹۶۵	---	---	۲۱
۱۹۶۶	---	---	۱۱
۱۹۶۷	---	---	۳۲
۱۹۶۸	---	---	۸
۱۹۶۹	---	---	۱۷
۱۹۷۰	---	۲۸	۲۱
۱۹۷۱	•	۶۵	۸
۱۹۷۲	•	۹۱	۹
۱۹۷۳	•	۵۶۲	-۴
۱۹۷۴	•	۲۲۴	۹
۱۹۷۵	•	۴۹۴	۲
۱۹۷۶	•	-۱۰۲	-۵
۱۹۷۷	•	۳۴۶	۲۹
۱۹۷۸	•	۹۰۹	۲۴۳
۱۹۷۹	•	۱۶۴	۶
۱۹۸۰	۴,۵۰۰	۸۱	۲۸
۱۹۸۱	۳,۰۸۵۷	۲۸	۵
۱۹۸۲	۸,۰۲۳۶	-۱۳۶	-۱
۱۹۸۳	۷,۱۰۷	-۷۹	۴۳
۱۹۸۴	۵,۱۶۰	۴۳	۸
۱۹۸۵	۶,۰۰۵۷	-۲۸	۱۱
۱۹۸۶	۵,۰۸۲۷	-۱۱۲	۲۶
۱۹۸۷	۶,۰۱۴۴	-۳۰۸	۷۱
۱۹۸۸	۵,۰۸۳۱	۶۱	۸۱
۱۹۸۹	۶,۰۵۱۸	-۱۹	۹۱

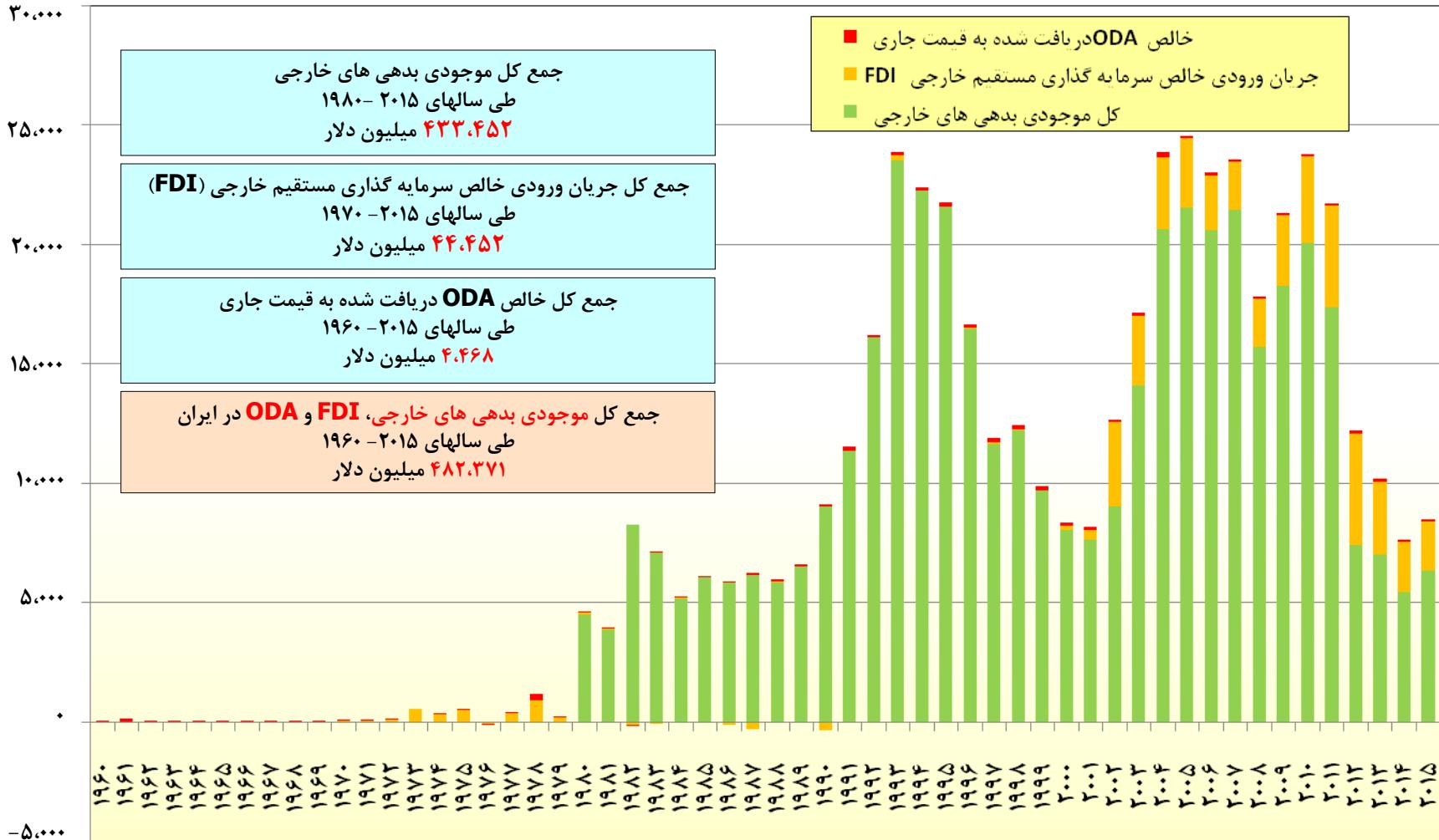
سال	کل موجودی بدهی های خارجی	جریان ورودی خالص سرمایه گذاری مستقیم خارجی (FDI)	ODA خالص دریافت شده به قیمت جاری
۱۹۹۰	۹,۰۲۰	-۳۶۲	۱۰۶
۱۹۹۱	۱۱,۳۳۰	۲۳	۱۹۳
۱۹۹۲	۱۶,۰۸۴	۹	۱۰۶
۱۹۹۳	۲۳,۵۰۲	۲۰۸	۱۴۰
۱۹۹۴	۲۲,۲۴۲	۲	۱۳۰
۱۹۹۵	۲۱,۵۶۵	۱۷	۱۸۷
۱۹۹۶	۱۶,۴۶۶	۲۶	۱۶۵
۱۹۹۷	۱۱,۶۳۹	۵۳	۲۰۱
۱۹۹۸	۱۲,۲۱۵	۲۴	۱۶۵
۱۹۹۹	۹,۶۷۴	۳۵	۱۶۱
۲۰۰۰	۸,۰۲۴	۱۹۴	۱۳۰
۲۰۰۱	۷,۶۲۷	۴۰۸	۱۱۵
۲۰۰۲	۹,۰۳۴	۳,۰۵۱۹	۱۱۵
۲۰۰۳	۱۴,۱۰۴	۲,۸۷۷	۱۳۱
۲۰۰۴	۲۰,۶۱۸	۳,۰۳۷	۱۸۹
۲۰۰۵	۲۱,۵۴۳	۲,۸۸۹	۱۰۱
۲۰۰۶	۲۰,۵۷۳	۲,۳۱۸	۱۱۷
۲۰۰۷	۲۱,۴۳۸	۲,۰۱۸	۱۰۴
۲۰۰۸	۱۵,۷۲۰	۱,۹۸۰	۱۰۰
۲۰۰۹	۱۸,۲۴۷	۲,۹۸۳	۹۳
۲۰۱۰	۲۰,۰۳۰	۳,۶۴۹	۱۱۲
۲۰۱۱	۱۷,۳۴۴	۴,۲۷۷	۱۰۶
۲۰۱۲	۷,۴۰۶	۴,۶۶۲	۱۵۲
۲۰۱۳	۷,۰۰۶	۳,۰۵۰	۱۳۲
۲۰۱۴	۵,۴۴۱	۲,۱۰۵	۸۱
۲۰۱۵	۶,۰۲۲	۲,۰۵۰	۱۱۱
جمع	۴۲۲,۰۵۲	۴۴,۰۵۲	۴,۴۶۸
جمع کل			۴۸۲,۳۷۱

$$178,148 \div 482,371 = \% 36/9$$

کل موجودی بدهی های خارجی، ODA و FDI در ایران

سالهای ۱۹۶۰ - ۲۰۱۵

ارقام : میلیون دلار

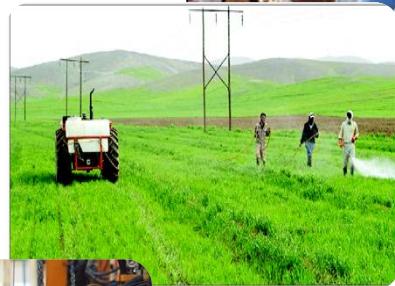

ضمیمه ۱

شاخص های اقتصادی ایران

سالهای ۱۳۹۴-۱۳۳۸

سهم جمع ارزش افزوده بخش واقعی (کشاورزی + صنعت + معدن) در برابر بخش خدمات از GDP ایران به قیمت‌های جاری
سالهای ۱۳۹۴-۱۳۳۸

ارقام : سهم به درصد

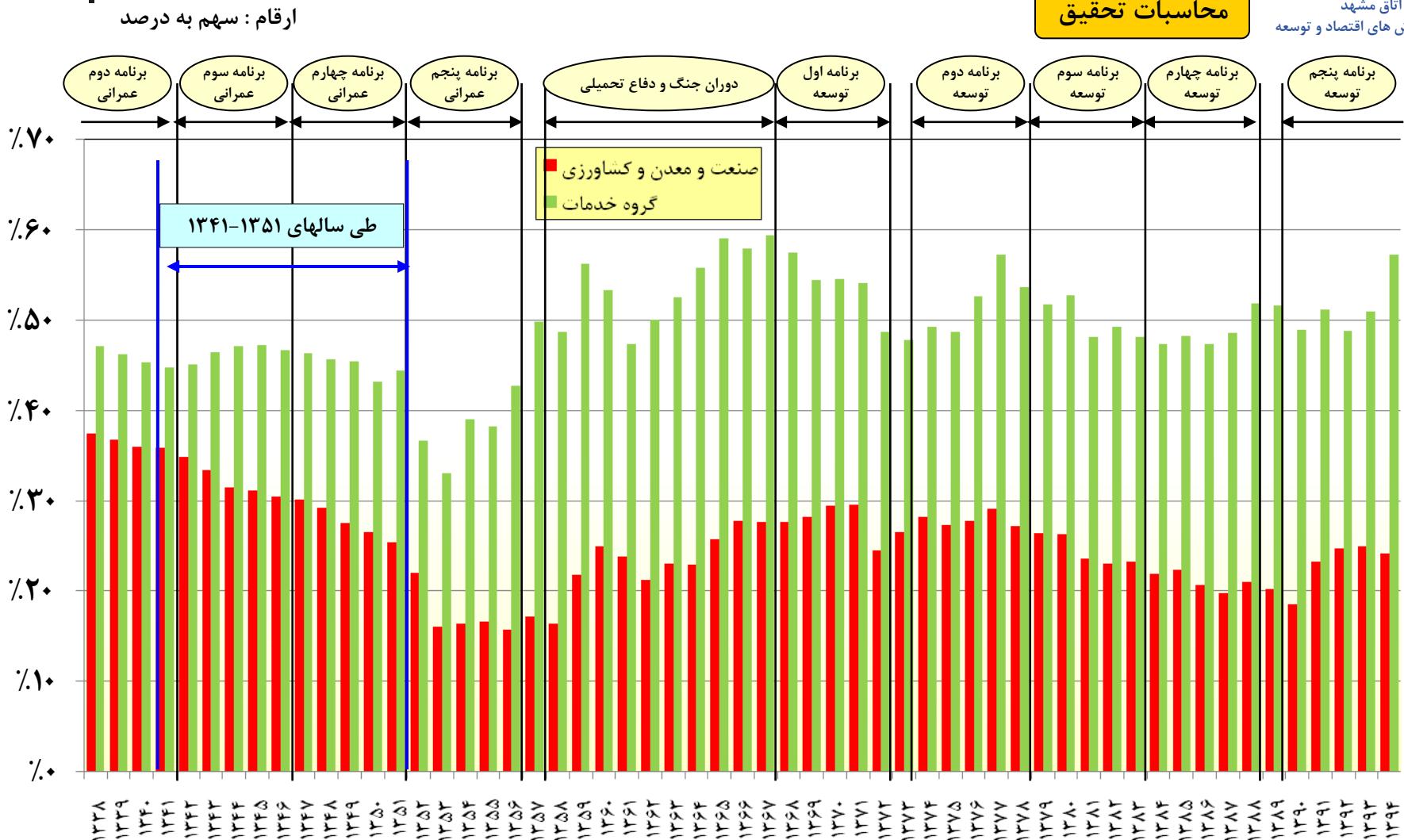
سال	صنعت و معدن و کشاورزی	گروه خدمات
۱۳۳۸	% ۳۷/۴	% ۴۷/۱
۱۳۳۹	% ۳۶/۸	% ۴۶/۲
۱۳۴۰	% ۳۶	% ۴۵/۳
۱۳۴۱	% ۳۵/۹	% ۴۴/۸
۱۳۴۲	% ۳۴/۸	% ۴۵/۱
۱۳۴۳	% ۳۳/۴	% ۴۶/۴
۱۳۴۴	% ۳۱/۵	% ۴۷/۱
۱۳۴۵	% ۳۱/۱	% ۴۷/۲
۱۳۴۶	% ۳۰/۵	% ۴۶/۷
۱۳۴۷	% ۳۰/۱	% ۴۶/۳
۱۳۴۸	% ۲۹/۲	% ۴۵/۷
۱۳۴۹	% ۲۷/۵	% ۴۵/۴
۱۳۵۰	% ۲۶/۵	% ۴۳/۲
۱۳۵۱	% ۲۵/۴	% ۴۴/۴
۱۳۵۲	% ۲۲	% ۴۶/۷
۱۳۵۳	% ۱۶/۱	% ۳۳
۱۳۵۴	% ۱۶/۴	% ۳۹
۱۳۵۵	% ۱۶/۶	% ۳۸/۲
۱۳۵۶	% ۱۵/۷	% ۴۲/۷
۱۳۵۷	% ۱۷/۲	% ۴۹/۸
۱۳۵۸	% ۱۶/۴	% ۴۸/۷
۱۳۵۹	% ۲۱/۸	% ۵۶/۳
۱۳۶۰	% ۲۵	% ۵۳/۳
۱۳۶۱	% ۲۳/۸	% ۴۷/۳
۱۳۶۲	% ۲۱/۲	% ۵۰/۱
۱۳۶۳	% ۲۳	% ۵۲/۵
۱۳۶۴	% ۲۲/۹	% ۵۵/۸
۱۳۶۵	% ۲۵/۷	% ۵۹/۱
۱۳۶۶	% ۲۷/۸	% ۵۷/۹

محاسبات تحقیق

سال	صنعت و معدن و کشاورزی	گروه خدمات
۱۳۶۷	% ۲۷/۷	% ۵۹/۴
۱۳۶۸	% ۲۷/۶	% ۵۷/۵
۱۳۶۹	% ۲۸/۲	% ۵۴/۴
۱۳۷۰	% ۲۹/۴	% ۵۴/۶
۱۳۷۱	% ۲۹/۶	% ۵۴/۱
۱۳۷۲	% ۲۴/۵	% ۴۸/۷
۱۳۷۳	% ۲۶/۵	% ۴۷/۸
۱۳۷۴	% ۲۸/۲	% ۴۹/۳
۱۳۷۵	% ۲۷/۳	% ۴۸/۷
۱۳۷۶	% ۲۷/۸	% ۵۲/۶
۱۳۷۷	% ۲۹/۱	% ۵۷/۳
۱۳۷۸	% ۲۷/۲	% ۵۳/۷
۱۳۷۹	% ۲۶/۴	% ۵۱/۷
۱۳۸۰	% ۲۶/۳	% ۵۲/۸
۱۳۸۱	% ۲۳/۶	% ۴۸/۱
۱۳۸۲	% ۲۳	% ۴۹/۳
۱۳۸۳	% ۲۳/۳	% ۴۸/۱
۱۳۸۴	% ۲۱/۹	% ۴۷/۳
۱۳۸۵	% ۲۲/۴	% ۴۸/۲
۱۳۸۶	% ۲۰/۷	% ۴۷/۴
۱۳۸۷	% ۱۹/۸	% ۴۸/۶
۱۳۸۸	% ۲۱	% ۵۱/۹
۱۳۸۹	% ۲۰/۲	% ۵۱/۶
۱۳۹۰	% ۱۸/۵	% ۴۸/۹
۱۳۹۱	% ۲۲/۳	% ۵۱/۲
۱۳۹۲	% ۲۴/۷	% ۴۸/۸
۱۳۹۳	% ۲۴/۹	% ۵۱
۱۳۹۴	% ۲۴/۲	% ۵۷/۳
۱۳۹۵	---	---

منبع : ۱- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، حسابهای ملی ایران، حسابهای ملی سالانه، سری زمانی حسابهای ملی ایران بر مبنای سال پایه ۱۳۸۳ (سالهای ۱۳۳۸-۱۳۸۲)
 ۲- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، حسابهای ملی ایران، حسابهای ملی سالانه، سری زمانی حسابهای ملی ایران بر مبنای سال پایه ۱۳۹۰ (سالهای ۱۳۸۳-۱۳۹۴)

سهم جمع ارزش افزوده بخش واقعی (کشاورزی + صنعت + معدن) در برابر بخش خدمات از **GDP ایران** به قیمت‌های جاری
سالهای ۱۳۲۸-۱۳۹۴

منبع : ۱- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، حسابهای ملی ایران، حسابهای ملی سالانه، سری زمانی حسابهای ملی ایران بر مبنای سال پایه ۱۳۸۳ (سالهای ۱۳۲۸-۱۳۸۲)
۲- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، حسابهای ملی ایران، حسابهای ملی سالانه، سری زمانی حسابهای ملی ایران بر مبنای سال پایه ۱۳۹۰ (سالهای ۱۳۸۳-۱۳۹۴)

رشد تولید ناخالص داخلی (GDP) به قیمت‌های ثابت ۱۳۸۳ و ۱۳۹۰ در اقتصاد ایران

سالهای ۱۳۳۸-۱۳۹۴

ارقام : درصد

محاسبات تحقیق

سال	GDP
۱۳۳۸	---
۱۳۳۹	۱۱/۵
۱۳۴۰	۱۰/۹
۱۳۴۱	۸/۱
۱۳۴۲	۶/۷
۱۳۴۳	۸/۹
۱۳۴۴	۱۶/۷
۱۳۴۵	۱۰/۵
۱۳۴۶	۱۱/۵
۱۳۴۷	۱۴/۲
۱۳۴۸	۱۵/۴
۱۳۴۹	۱۱
۱۳۵۰	۱۴/۳
۱۳۵۱	۱۴/۹
۱۳۵۲	۹/۲
۱۳۵۳	۸/۷
۱۳۵۴	-۱/۱
۱۳۵۵	۱۸/۱
۱۳۵۶	-۳/۷
۱۳۵۷	-۱۲/۸
۱۳۵۸	-۹/۴
۱۳۵۹	-۲۲/۲
۱۳۶۰	-۵
۱۳۶۱	۲۲/۸
۱۳۶۲	۹/۷
۱۳۶۳	-۷/۶
۱۳۶۴	۱/۸
۱۳۶۵	-۹/۸
۱۳۶۶	۰/۲

سال	GDP
۱۳۶۷	-۵/۳
۱۳۶۸	۵/۹
۱۳۶۹	۱۴
۱۳۷۰	۱۲/۳
۱۳۷۱	۲/۱
۱۳۷۲	۱/۴
۱۳۷۳	-۰/۹
۱۳۷۴	۲/۷
۱۳۷۵	۵/۴
۱۳۷۶	۰/۸
۱۳۷۷	۲/۲
۱۳۷۸	۱/۷
۱۳۷۹	۵/۷
۱۳۸۰	۲/۱
۱۳۸۱	۸/۱
۱۳۸۲	۸/۴
۱۳۸۳	۴/۶
۱۳۸۴	۵/۱
۱۳۸۵	۵/۳
۱۳۸۶	۶/۷
۱۳۸۷	-۰/۱
۱۳۸۸	۰/۰
۱۳۸۹	۵/۷
۱۳۹۰	۳/۱
۱۳۹۱	-۷/۷
۱۳۹۲	-۰/۳
۱۳۹۳	۳/۲
۱۳۹۴	-۱/۶
۱۳۹۵	---

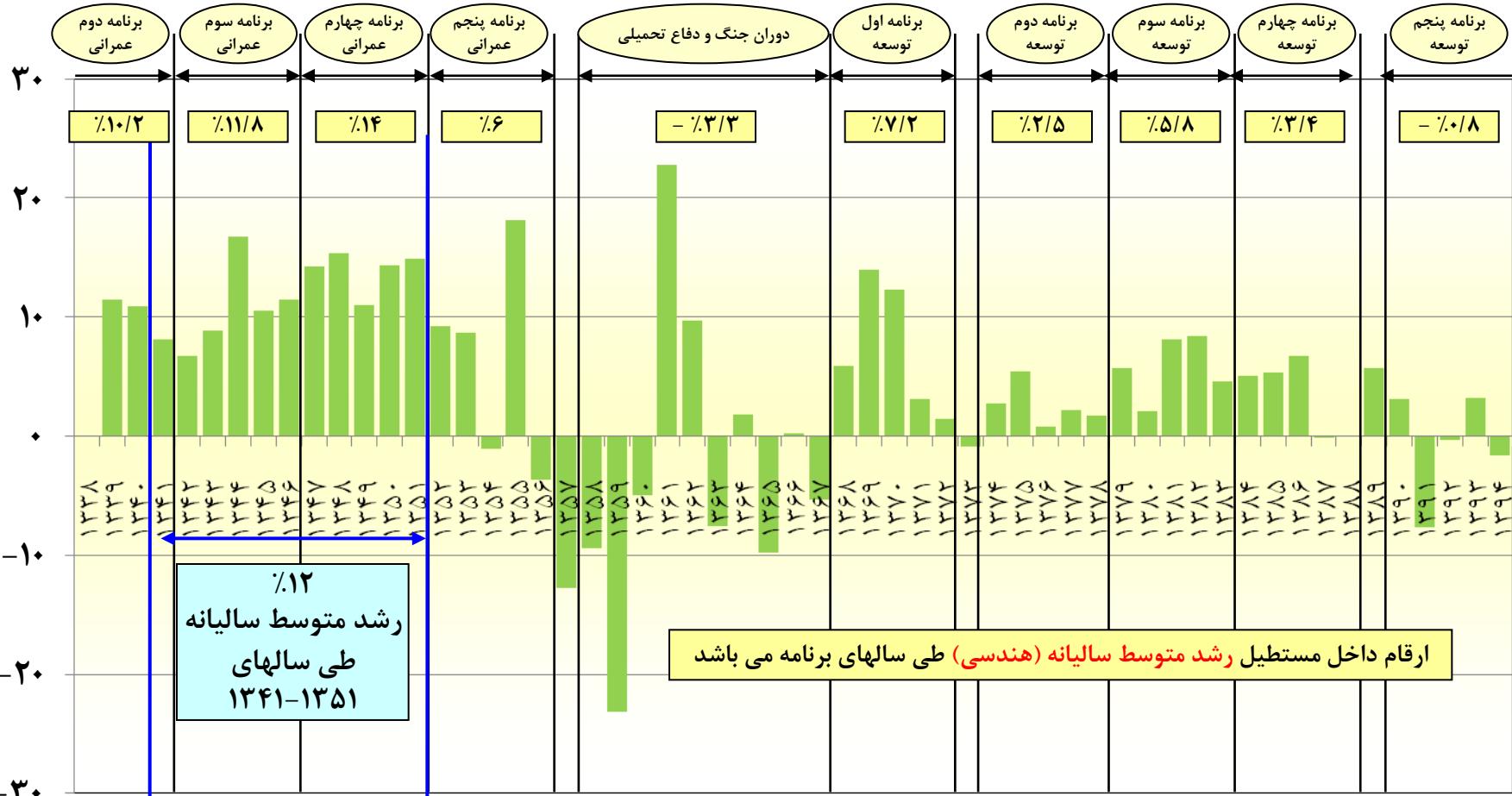
منبع : ۱- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، حسابهای ملی ایران، سری زمانی حسابهای ملی سالانه، سری زمانی حسابهای ملی ایران بر مبنای سال پایه ۱۳۸۳ (سالهای ۱۳۳۸-۱۳۸۲)
 ۲- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، حسابهای ملی ایران، سری زمانی حسابهای ملی سالانه، سری زمانی حسابهای ملی ایران بر مبنای سال پایه ۱۳۹۰ (سالهای ۱۳۸۳-۱۳۹۴)

رشد تولید ناخالص داخلی (GDP) به قیمت‌های ثابت ۱۳۸۳ و ۱۳۹۰ در اقتصاد ایران

سالهای ۱۳۲۸-۱۳۹۴

ارقام : درصد

محاسبات تحقیق

منبع : ۱- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، حسابهای ملی ایران، سری زمانی حسابهای ملی ایران بر مبنای سال پایه ۱۳۸۳ (سالهای ۱۳۳۸-۱۳۸۲) (۱۳۸۳-۱۳۹۴)

۲- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، حسابهای ملی ایران، سری زمانی حسابهای ملی ایران بر مبنای سال پایه ۱۳۹۰ (سالهای ۱۳۸۳-۱۳۹۴)

نرخ تورم در اقتصاد ایران

سالهای ۱۳۹۵-۱۳۱۶

ارقام : درصد

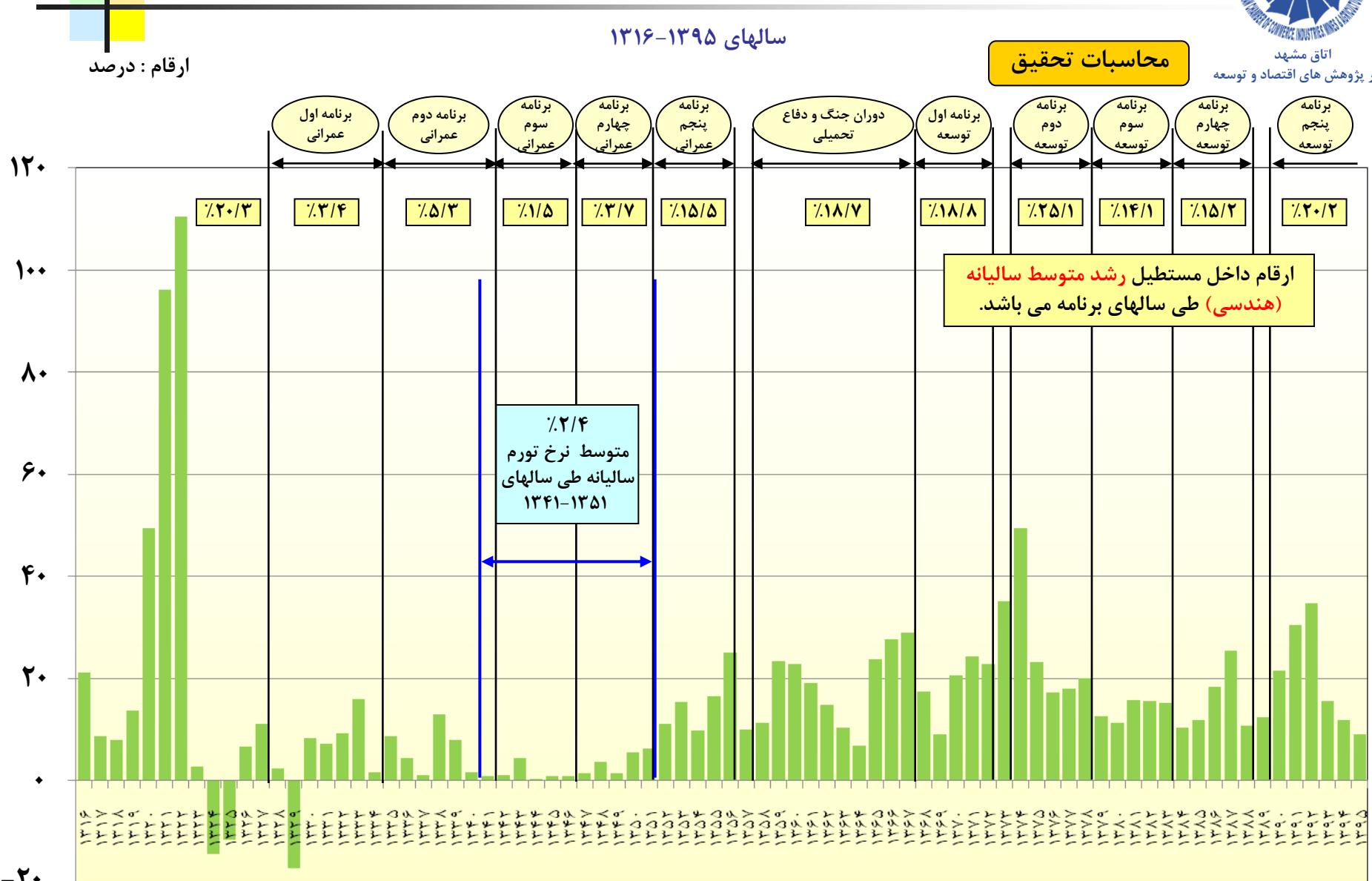
سال	نرخ تورم
۱۳۱۶	۲۱/۲
۱۳۱۷	۸/۸
۱۳۱۸	۸
۱۳۱۹	۱۳/۸
۱۳۲۰	۴۹/۵
۱۳۲۱	۹۶/۲
۱۳۲۲	۱۱۰/۵
۱۳۲۳	۲/۷
۱۳۲۴	-۱۴/۴
۱۳۲۵	-۱۱/۵
۱۳۲۶	۶/۶
۱۳۲۷	۱۱/۱
۱۳۲۸	۲/۳
۱۳۲۹	-۱۷/۲
۱۳۳۰	۸/۳
۱۳۳۱	۷/۲
۱۳۳۲	۹/۲
۱۳۳۳	۱۵/۹
۱۳۳۴	۱/۷
۱۳۳۵	۸/۸
۱۳۳۶	۴/۴
۱۳۳۷	۱
۱۳۳۸	۱۳
۱۳۳۹	۷/۹
۱۳۴۰	۱/۶
۱۳۴۱	+۰/۹
۱۳۴۲	۱

سال	نرخ تورم
۱۳۴۳	۴/۵
۱۳۴۴	۰/۳
۱۳۴۵	۰/۸
۱۳۴۶	۰/۸
۱۳۴۷	۱/۵
۱۳۴۸	۳/۶
۱۳۴۹	۱/۵
۱۳۵۰	۵/۵
۱۳۵۱	۶/۳
۱۳۵۲	۱۱/۲
۱۳۵۳	۱۵/۵
۱۳۵۴	۹/۹
۱۳۵۵	۱۶/۶
۱۳۵۶	۲۵/۱
۱۳۵۷	۱۰
۱۳۵۸	۱۱/۴
۱۳۵۹	۲۳/۵
۱۳۶۰	۲۲/۸
۱۳۶۱	۱۹/۲
۱۳۶۲	۱۴/۸
۱۳۶۳	۱۰/۴
۱۳۶۴	۶/۹
۱۳۶۵	۲۳/۷
۱۳۶۶	۲۷/۷
۱۳۶۷	۲۸/۹
۱۳۶۸	۱۷/۴
۱۳۶۹	۹

سال	نرخ تورم
۱۳۷۰	۲۰/۷
۱۳۷۱	۲۴/۴
۱۳۷۲	۲۲/۹
۱۳۷۳	۳۵/۲
۱۳۷۴	۴۹/۴
۱۳۷۵	۲۲/۲
۱۳۷۶	۱۷/۳
۱۳۷۷	۱۸/۱
۱۳۷۸	۲۰/۱
۱۳۷۹	۱۲/۶
۱۳۸۰	۱۱/۴
۱۳۸۱	۱۵/۸
۱۳۸۲	۱۵/۶
۱۳۸۳	۱۵/۲
۱۳۸۴	۱۰/۴
۱۳۸۵	۱۱/۹
۱۳۸۶	۱۸/۴
۱۳۸۷	۲۵/۴
۱۳۸۸	۱۰/۸
۱۳۸۹	۱۲/۴
۱۳۹۰	۲۱/۵
۱۳۹۱	۳۰/۵
۱۳۹۲	۳۴/۷
۱۳۹۳	۱۵/۶
۱۳۹۴	۱۱/۹
۱۳۹۵	۹
۱۳۹۶	---

منبع : بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، آمارها و داده‌ها، آمارهای اقتصادی، سری زمانی شاخص کل بهای کالاهای خدمات مصرفی

نرخ تورم در اقتصاد ایران

تشکیل سرمایه ثابت ناخالص (FIG) ماشین آلات و ساختمان به قیمت‌های ثابت ۱۳۸۳

ارقام : میلیارد ریال

سالهای ۱۳۳۸-۱۳۹۳

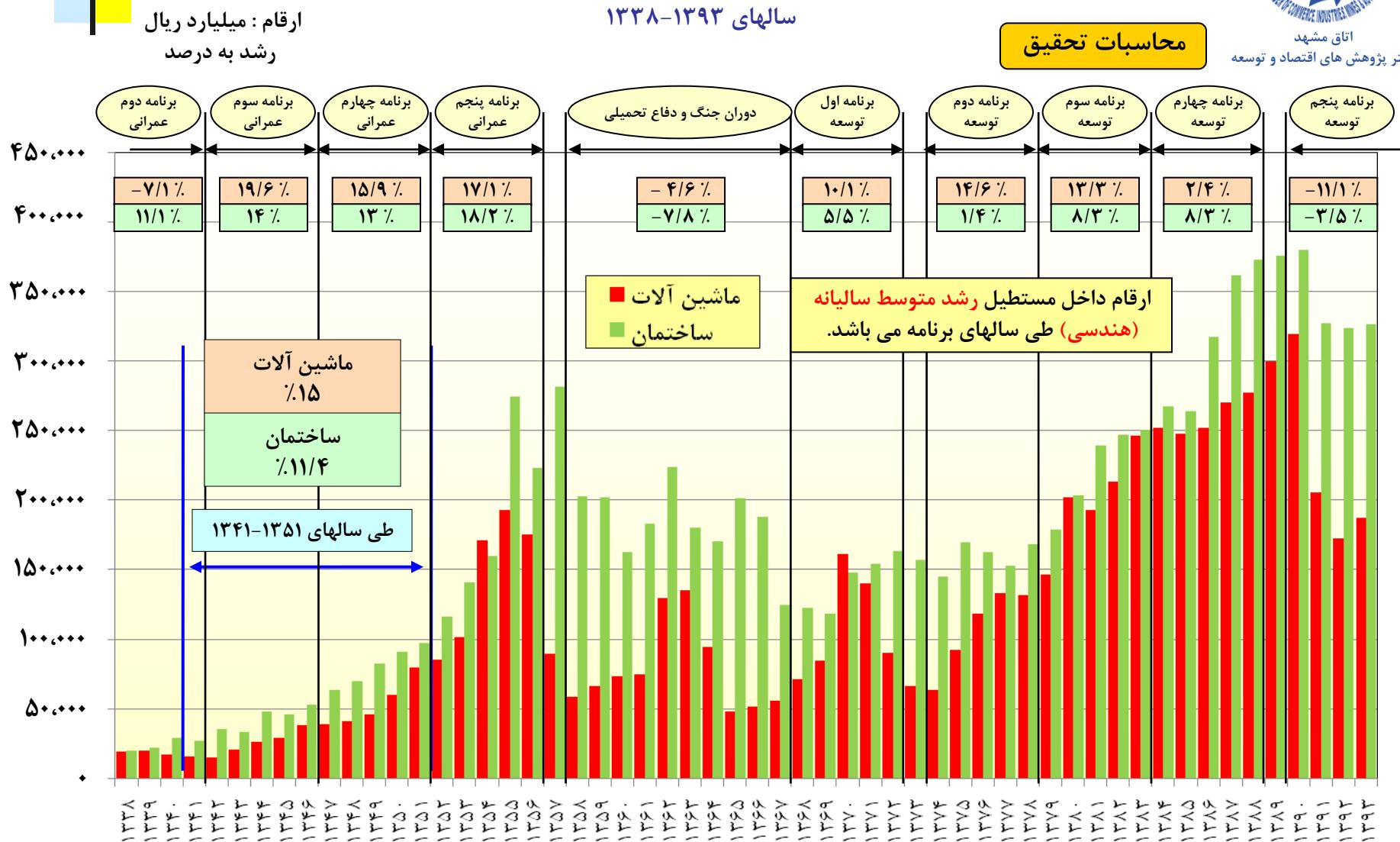
محاسبات تحقیق

سال	ماشین آلات	ساختمان
۱۳۳۸	۱۹.۴۲۲	۱۹.۹۲۱
۱۳۳۹	۲۰.۱۵۳	۲۱.۹۲۴
۱۳۴۰	۱۷.۱۲۷	۲۹.۴۲۳
۱۳۴۱	۱۵.۵۶۷	۲۷.۲۹۹
۱۳۴۲	۱۵.۱۷۳	۳۵.۳۳۵
۱۳۴۳	۲۰.۸۰۳	۳۲.۵۵۷
۱۳۴۴	۲۶.۲۲۹	۴۸.۴۱۶
۱۳۴۵	۲۸.۹۹۳	۴۵.۹۲۵
۱۳۴۶	۳۸.۱۰۷	۵۲.۶۴۵
۱۳۴۷	۳۹.۲۱۳	۶۳.۸۶۷
۱۳۴۸	۴۱.۲۱۹	۷۰.۰۳۴
۱۳۴۹	۴۵.۹۴۹	۸۲.۲۳۶
۱۳۵۰	۵۹.۸۰۷	۹۰.۸۱۰
۱۳۵۱	۷۹.۶۰۱	۹۶.۹۵۳
۱۳۵۲	۸۵.۶۶۷	۱۱۶.۰۹۷
۱۳۵۳	۱۰۱.۷۱۴	۱۴۰.۷۱۰
۱۳۵۴	۱۷۱.۰۰۷	۱۵۹.۷۰۱
۱۳۵۵	۱۹۳.۰۶۰	۲۷۴.۲۴۶
۱۳۵۶	۱۷۵.۲۲۵	۲۲۳.۴۳۲
۱۳۵۷	۸۹.۵۹۶	۲۸۱.۱۹۵
۱۳۵۸	۵۸.۰۳۵	۲۰۲.۷۳۰
۱۳۵۹	۶۶.۰۷۳	۲۰۱.۶۷۱
۱۳۶۰	۷۳.۶۸۹	۱۶۲.۷۰۴
۱۳۶۱	۷۴.۶۸۶	۱۸۲.۷۴۴
۱۳۶۲	۱۲۹.۸۶۴	۲۲۳.۶۱۰
۱۳۶۳	۱۳۵.۱۰۵	۱۸۰.۳۲۲
۱۳۶۴	۹۴.۳۴۵	۱۷۰.۳۴۶
۱۳۶۵	۴۷.۸۲۳	۲۰۱.۲۳۲
۱۳۶۶	۵۱.۲۶۱	۱۸۷.۹۴۰

سال	ماشین آلات	ساختمان
۱۳۶۷	۵۵.۸۱۱	۱۲۴.۷۴۴
۱۳۶۸	۷۱.۱۹۹	۱۲۲.۵۲۹
۱۳۶۹	۸۴.۶۵۸	۱۱۸.۰۹۵
۱۳۷۰	۱۶۰.۹۰۱	۱۴۸.۲۲۹
۱۳۷۱	۱۴۰.۱۱۱	۱۵۴.۴۱۷
۱۳۷۲	۹۰.۰۲۹	۱۶۳.۳۷۳
۱۳۷۳	۶۶.۶۳۰	۱۵۶.۷۴۴
۱۳۷۴	۶۳.۶۴۳	۱۴۴.۸۵۲
۱۳۷۵	۹۲.۱۳۲	۱۶۹.۶۷۱
۱۳۷۶	۱۱۸.۱۴۸	۱۶۲.۹۱۱
۱۳۷۷	۱۳۲.۹۷۸	۱۵۲.۴۶۲
۱۳۷۸	۱۳۱.۸۲۵	۱۶۸.۲۰۱
۱۳۷۹	۱۴۶.۷۸۷	۱۷۸.۵۷۵
۱۳۸۰	۲۰۲.۱۷۲	۲۳۰.۲۳۴
۱۳۸۱	۱۹۲.۹۰۲	۲۲۹.۵۶۵
۱۳۸۲	۲۱۲.۸۹۵	۲۴۷.۱۲۷
۱۳۸۳	۲۴۶.۱۳۴	۲۵۰.۲۲۱
۱۳۸۴	۲۵۲۰.۹۶	۲۶۷.۳۵۴
۱۳۸۵	۲۴۸۰.۰۲	۲۶۴.۱۶۳
۱۳۸۶	۲۵۱.۷۸۳	۳۱۷.۴۳۴
۱۳۸۷	۲۷۰.۳۰۸	۳۶۱.۴۳۰
۱۳۸۸	۲۷۷.۴۲۷	۳۷۲.۹۰۳
۱۳۸۹	۲۹۹.۶۲۵	۳۷۵.۷۲۲
۱۳۹۰	۳۱۹.۴۱۰	۳۷۹.۶۵۲
۱۳۹۱	۳۰۵.۴۶۲	۳۲۷.۲۴۰
۱۳۹۲	۱۷۲.۴۷۷	۳۲۳.۷۰۰
۱۳۹۳	۱۸۷.۴۲۲	۳۲۶.۱۰۳
۱۳۹۴	---	---
۱۳۹۵	---	---

منبع : بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، حسابهای ملی ایران، حسابهای ملی سالانه، سری زمانی حسابهای ملی ایران بر مبنای سال پایه ۱۳۸۳ (سالهای ۱۳۳۸-۱۳۹۳)

تشکیل سرمایه ثابت ناخالص (FIG) ماشین آلات و ساختمان به قیمت‌های ثابت ۱۳۸۳

منبع : بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، حسابهای ملی ایران، حسابهای ملی سالانه، سری زمانی حسابهای ملی ایران بر مبنای سال پایه ۱۳۸۳ (سالهای ۱۳۳۸-۱۳۹۳)

تشکیل سرمایه ثابت ناچالص بخش خصوصی و دولتی در ایران به قیمت‌های جاری و ثابت ۱۳۸۳

ارقام : میلیارد ریال

سالهای ۱۳۳۸-۱۳۹۲

محاسبات تحقیق

سال	به قیمت جاری		به قیمت ثابت ۱۳۸۳	
	بخش دولتی	بخش خصوصی	بخش دولتی	بخش خصوصی
۱۳۳۸	۶۱	۲۴	۳۴,۴۵۰	۴,۸۹۳
۱۳۳۹	۷۵	۲۰	۳۸,۴۸۶	۳,۶۰۱
۱۳۴۰	۷۰	۲۲	۴۱,۳۹۷	۵,۱۵۳
۱۳۴۱	۶۷	۱۹	۳۹,۳۰۳	۳,۵۶۳
۱۳۴۲	۶۷	۲۲	۴۶,۵۹۵	۳,۹۱۴
۱۳۴۳	۸۷	۲۴	۵۰,۰۳۶	۴,۳۲۳
۱۳۴۴	۱۰۰	۴۷	۶۴,۳۱۹	۱۰,۳۲۶
۱۳۴۵	۱۰۵	۴۵	۶۴,۱۹۴	۱۰,۷۲۴
۱۳۴۶	۱۲۹	۶۸	۷۵,۲۳۱	۱۵,۵۲۱
۱۳۴۷	۱۲۹	۹۴	۷۹,۰۱۴	۲۳,۹۷۶
۱۳۴۸	۱۵۰	۱۱۸	۸۲,۰۱۳	۲۹,۲۴۰
۱۳۴۹	۱۸۴	۱۲۳	۹۹,۱۶۳	۲۹,۰۲۱
۱۳۵۰	۲۱۱	۱۵۰	۱۱۷,۰۱۵	۳۲,۴۶۱
۱۳۵۱	۳۱۰	۱۷۰	۱۴۷,۳۹۱	۲۹,۱۶۳
۱۳۵۲	۳۸۷	۲۵۱	۱۵۹,۸۰۵	۴۱,۹۵۹
۱۳۵۳	۴۶۵	۴۰۹	۱۶۸,۸۸۹	۷۳,۵۳۶
۱۳۵۴	۸۹۴	۵۹۶	۲۵۵,۷۵۲	۷۴,۹۵۶
۱۳۵۵	۱,۳۰۱	۱,۰۶۶	۲۲۹,۴۰۰	۱۱۷,۹۰۶
۱۳۵۶	۱,۵۹۸	۱,۱۹۷	۲۹۲,۳۵۶	۱۰۶,۳۰۲
۱۳۵۷	۱,۲۲۹	۱,۳۶۸	۲۱۳,۴۲۸	۱۵۷,۳۶۳
۱۳۵۸	۱,۲۲۶	۷۴۵	۱۸۰,۰۵۶	۸۰,۷۰۹
۱۳۵۹	۱,۶۳۵	۸۵۸	۲۰۴,۰۶۵	۶۳,۶۷۸
۱۳۶۰	۱,۶۷۶	۱,۰۲۷	۱۶۹,۲۵۸	۶۷,۱۳۵
۱۳۶۱	۱,۸۲۹	۱,۴۶۳	۱۶۳,۰۵۹	۹۳,۸۴۱
۱۳۶۲	۳,۵۳۹	۱,۸۰۶	۲۶۴,۰۷۶	۸۸,۸۹۸
۱۳۶۳	۴,۰۲۴	۱,۸۵۷	۲۴۱,۸۴۶	۷۳,۵۹۱
۱۳۶۴	۳,۵۵۱	۱,۶۴۶	۱۹۷,۹۱۳	۶۶,۷۷۸
۱۳۶۵	۳,۰۳۶	۱,۷۶۱	۱۷۴,۲۸۶	۷۴,۷۶۹
۱۳۶۶	۳,۴۱۲	۱,۶۸۷	۱۸۴,۹۸۹	۵۴,۲۱۲

سال	به قیمت جاری		به قیمت ثابت ۱۳۸۳	
	بخش خصوصی	بخش دولتی	بخش خصوصی	بخش دولتی
۱۳۶۷	۴,۲۲۰	۱,۱۶۸	۱۴۶,۱۷۲	۳۴,۳۸۳
۱۳۶۸	۵,۴۱۳	۱,۳۰۳	۱۶۰,۵۴۹	۳۲,۱۷۹
۱۳۶۹	۷,۶۱۲	۲,۶۳۸	۱۵۴,۰۳۵	۴۸,۷۲۸
۱۳۷۰	۱۴,۶۸۹	۳,۹۶۱	۲۵۲,۴۰۴	۵۶,۷۲۵
۱۳۷۱	۱۷,۱۲۴	۵,۹۰۳	۲۲۶,۷۱۴	۶۷,۸۱۵
۱۳۷۲	۱۶,۵۰۲	۱۳,۰۳۳	۱۵۵,۴۶۴	۹۸,۱۱۸
۱۳۷۳	۲۱,۳۱۱	۱۴,۹۷۰	۱۳۹,۲۵۳	۸۴,۱۲۰
۱۳۷۴	۲۹,۳۵۹	۱۹,۳۶۹	۱۳۱,۱۳۴	۷۷,۳۶۱
۱۳۷۵	۵۷,۰۳۲	۲۸,۰۵۷	۱۷۶,۵۶۲	۸۵,۲۴۱
۱۳۷۶	۷۲,۰۱۷	۳۰,۳۶۶	۲۰۲,۳۶۶	۷۸,۶۹۴
۱۳۷۷	۸۲,۴۸۴	۳۲,۹۰۸	۲۰۸,۲۷۳	۷۷,۱۶۶
۱۳۷۸	۱۰,۵۸۴۶	۴۵,۴۰۶	۲۱۰,۲۴۲	۸۹,۶۸۴
۱۳۷۹	۱۴۵,۰۶۳	۵۱,۵۵۷	۲۳۶,۹۴۵	۸۸,۴۱۷
۱۳۸۰	۲۰,۵,۳۲۹	۵۸,۹۸۰	۳۰۹,۴۴۰	۹۵,۹۶۶
۱۳۸۱	۲۴۱,۷۰۹	۹۸,۵۹۹	۳۱۷,۴۵۰	۱۱۵,۰۱۸
۱۳۸۲	۲۸۶,۶۲۸	۱۲۴,۲۵۲	۳۱۵,۸۲۶	۱۴۴,۱۹۶
۱۳۸۳	۲۲۷,۹۵۳	۱۴۸,۴۰۲	۳۴۷,۹۵۳	۱۴۸,۴۰۲
۱۳۸۴	۳۷۲,۱۲۵	۱۹۴,۱۸۵	۲۴۴,۹۸۹	۱۷۴,۴۶۱
۱۳۸۵	۴۲۱,۲۲۴	۲۲۹,۱۵۹	۳۳۲,۵۰۴	۱۷۹,۶۸۱
۱۳۸۶	۶۴۲,۳۸۹	۲۳۷,۹۶۶	۴۰۶,۴۷۰	۱۶۲,۷۴۸
۱۳۸۷	۸۴۶,۷۰۷	۳۳۵,۱۲۸	۴۴۶,۴۷۶	۱۸۵,۲۶۲
۱۳۸۸	۸۸۰,۷۳۶	۳۳۵,۳۱۶	۴۶۷,۸۴۲	۱۸۲,۴۸۸
۱۳۸۹	۹۷۷,۷۷۷	۳۵۵,۵۸۰	۵۰۲,۲۷۹	۱۷۳,۰۶۹
۱۳۹۰	۱,۳۰۳,۷۰۶	۴۴۴,۹۶۵	۵۱۸,۰۴۹	۱۸۰,۰۱۳
۱۳۹۱	۱,۰۷۹,۰۱۷	۳۹۴,۰۵۱	۴۲۲,۶۵۴	۱۰۹,۰۴۸
۱۳۹۲	۱,۹۶۱,۸۶۶	۵۶۶,۲۴۲	۳۷۲,۵۹۸	۱۲۲,۵۷۹
۱۳۹۳	---	---	---	---
۱۳۹۴	---	---	---	---
۱۳۹۵	---	---	---	---

منبع : ۱- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، حسابهای ملی ایران، سری زمانی حسابهای ملی ایران بر مبنای سال با یه ۱۳۸۳ (سالهای ۱۳۳۸-۱۳۹۱)
 ۲- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، نماگرهای اقتصادی، نماگر شماره ۸۵، سه ماهه دوم سال ۱۳۹۵ (سال ۱۳۹۲)

سهم بخش خصوصی و دولتی از کل تشکیل سرمایه ثابت ناخالص در ایران به قیمت‌های جاری و ثابت ۱۳۸۳
سالهای ۱۳۳۸-۱۳۹۲

ارقام : سهم به درصد

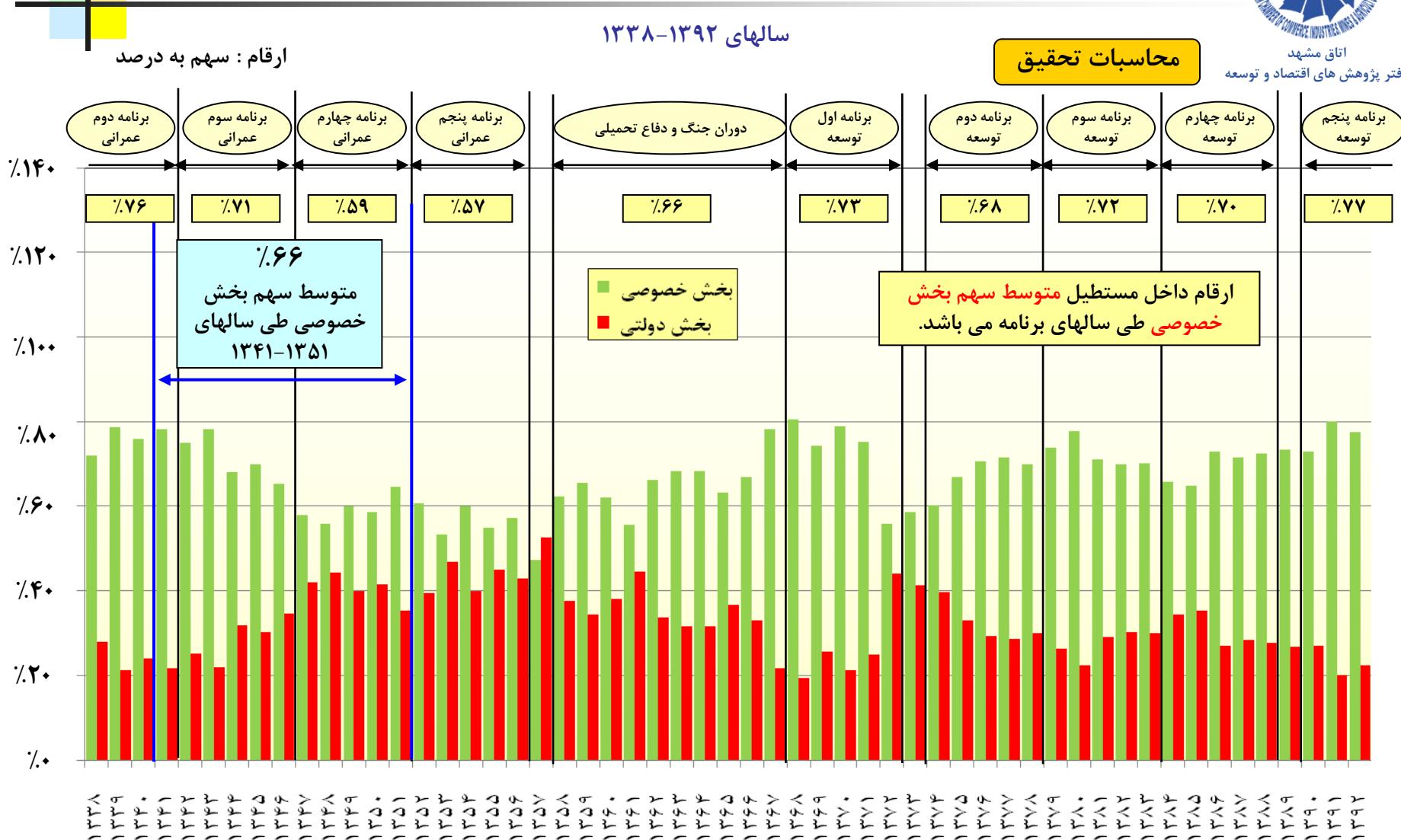
محاسبات تحقیق

سال	به قیمت جاری		به قیمت ثابت ۱۳۸۳	
	بخش دولتی	بخش خصوصی	بخش دولتی	بخش خصوصی
۱۳۳۸	%۷۲	%۲۸	%۸۷/۶	%۱۲/۴
۱۳۳۹	%۷۸/۷	%۲۱/۳	%۹۱/۴	%۸/۶
۱۳۴۰	%۷۶	%۲۴	%۸۸/۹	%۱۱/۱
۱۳۴۱	%۷۸/۳	%۲۱/۷	%۹۱/۷	%۸/۳
۱۳۴۲	%۷۴/۹	%۲۵/۱	%۹۲/۳	%۷/۷
۱۳۴۳	%۷۸/۱	%۲۱/۹	%۹۲	%۸
۱۳۴۴	%۶۸/۱	%۳۱/۹	%۸۶/۲	%۱۳/۸
۱۳۴۵	%۶۹/۸	%۳۰/۲	%۸۵/۷	%۱۴/۳
۱۳۴۶	%۶۵/۳	%۳۴/۷	%۸۲/۹	%۱۷/۱
۱۳۴۷	%۵۷/۹	%۴۲/۱	%۷۶/۷	%۲۲/۳
۱۳۴۸	%۵۵/۸	%۴۴/۲	%۷۳/۷	%۲۶/۳
۱۳۴۹	%۶۰	%۴۰	%۷۷/۴	%۲۲/۶
۱۳۵۰	%۵۸/۵	%۴۱/۵	%۷۷/۸	%۲۲/۲
۱۳۵۱	%۶۴/۶	%۳۵/۴	%۸۳/۵	%۱۶/۵
۱۳۵۲	%۶۰/۶	%۳۹/۴	%۷۹/۲	%۲۰/۸
۱۳۵۳	%۵۳/۲	%۴۶/۸	%۶۹/۷	%۳۰/۳
۱۳۵۴	%۶۰	%۴۰	%۷۷/۳	%۲۲/۷
۱۳۵۵	%۵۵	%۴۵	%۷۴/۸	%۲۵/۲
۱۳۵۶	%۵۷/۲	%۴۲/۸	%۷۳/۳	%۲۶/۷
۱۳۵۷	%۴۷/۳	%۵۲/۷	%۵۷/۶	%۴۲/۴
۱۳۵۸	%۶۲/۴	%۳۷/۶	%۶۹/۱	%۳۰/۹
۱۳۵۹	%۶۵/۶	%۳۴/۴	%۷۶/۲	%۲۲/۸
۱۳۶۰	%۶۲	%۲۸	%۷۱/۶	%۲۸/۴
۱۳۶۱	%۵۵/۵	%۴۴/۵	%۶۳/۵	%۲۶/۵
۱۳۶۲	%۶۶/۲	%۳۳/۸	%۷۴/۹	%۲۵/۱
۱۳۶۳	%۶۸/۴	%۳۱/۶	%۷۶/۷	%۲۳/۳
۱۳۶۴	%۶۸/۳	%۳۱/۷	%۷۴/۸	%۲۵/۲
۱۳۶۵	%۶۳/۳	%۳۶/۷	%۷۰	%۳۰
۱۳۶۶	%۶۶/۹	%۳۳/۱	%۷۷/۳	%۲۲/۷

سال	به قیمت جاری		به قیمت ثابت ۱۳۸۳	
	بخش خصوصی	بخش دولتی	بخش خصوصی	بخش دولتی
۱۳۶۷	%۷۸/۳	%۲۱/۷	%۸۱	%۱۹
۱۳۶۸	%۸۰/۶	%۱۹/۴	%۸۲/۹	%۱۷/۱
۱۳۶۹	%۷۴/۳	%۲۵/۷	%۷۶	%۲۴
۱۳۷۰	%۷۸/۸	%۲۱/۲	%۸۱/۶	%۱۸/۴
۱۳۷۱	%۷۵/۱	%۲۴/۹	%۷۷	%۲۲
۱۳۷۲	%۵۵/۹	%۴۴/۱	%۶۱/۳	%۳۸/۷
۱۳۷۳	%۵۸/۷	%۴۱/۳	%۶۲/۳	%۳۷/۷
۱۳۷۴	%۶۰/۳	%۳۹/۷	%۶۲/۹	%۳۷/۱
۱۳۷۵	%۶۷	%۳۳	%۶۷/۴	%۳۲/۶
۱۳۷۶	%۷۰/۶	%۲۹/۴	%۷۲	%۲۸
۱۳۷۷	%۷۱/۵	%۲۸/۵	%۷۳	%۲۷
۱۳۷۸	%۷۰	%۳۰	%۷۰/۱	%۲۹/۹
۱۳۷۹	%۷۳/۸	%۲۶/۲	%۷۲/۸	%۲۷/۲
۱۳۸۰	%۷۷/۷	%۲۲/۲	%۷۶/۳	%۲۳/۷
۱۳۸۱	%۷۱	%۲۹	%۷۳/۴	%۲۶/۶
۱۳۸۲	%۶۹/۸	%۳۰/۲	%۶۸/۷	%۳۱/۳
۱۳۸۳	%۷۰/۱	%۲۹/۹	%۷۰/۱	%۲۹/۹
۱۳۸۴	%۶۵/۷	%۳۴/۲	%۶۶/۴	%۳۳/۶
۱۳۸۵	%۶۴/۸	%۳۵/۲	%۶۴/۹	%۳۵/۱
۱۳۸۶	%۷۳	%۲۷	%۷۱/۴	%۲۸/۶
۱۳۸۷	%۷۱/۶	%۲۸/۴	%۷۰/۷	%۲۹/۳
۱۳۸۸	%۷۲/۴	%۲۷/۶	%۷۱/۹	%۲۸/۱
۱۳۸۹	%۷۳/۳	%۲۶/۷	%۷۴/۴	%۲۵/۶
۱۳۹۰	%۷۳	%۲۷	%۷۴/۲	%۲۵/۸
۱۳۹۱	%۸۰	%۲۰	%۷۹/۵	%۲۰/۵
۱۳۹۲	%۷۷/۶	%۲۲/۴	%۷۵/۳	%۲۴/۷
۱۳۹۳	---	---	---	---
۱۳۹۴	---	---	---	---
۱۳۹۵	---	---	---	---

منبع : ۱- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، حسابهای ملی ایران، سری زمانی حسابهای ملی ایران بر مبنای سال با یه ۱۳۸۳-۱۳۹۱ (سالهای ۱۳۳۸-۱۳۹۲)
 ۲- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، نماگرهای اقتصادی، نماگر شماره ۸۵، سه ماهه دوم سال ۱۳۹۵ (سال ۱۳۹۲)

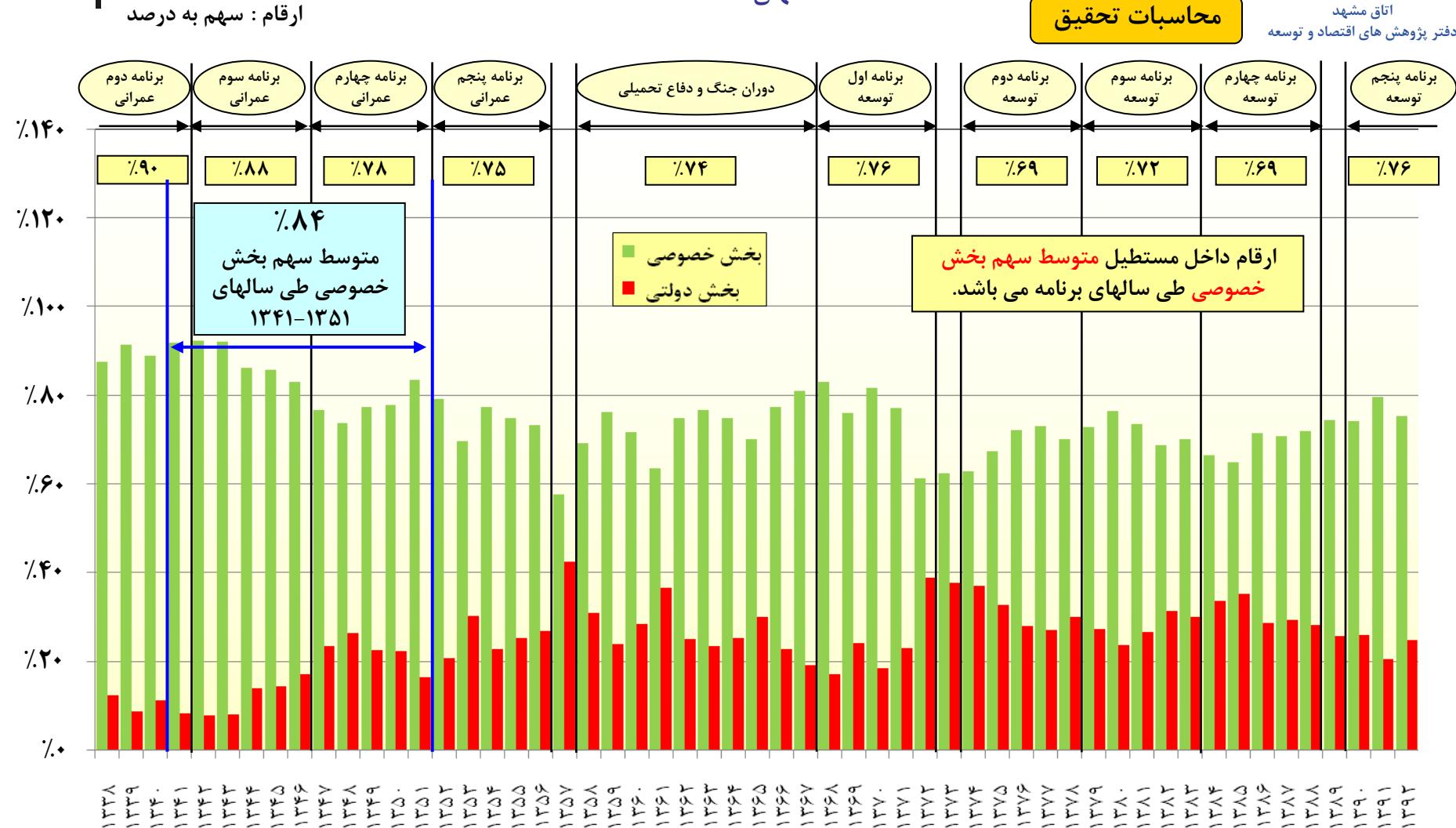
سهم بخش خصوصی و دولتی از کل تشکیل سرمایه ثابت ناخالص در ایران به قیمت‌های جاری

منبع: ۱- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، حسابهای ملی ایران، سری زمانی حسابهای ملی ایران بر مبنای سال بازه ۱۳۸۲-۱۳۹۱ (سالهای ۱۳۳۸-۱۳۹۲)

۲- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، نماگرهای اقتصادی، نماگر شماره ۸۵، سه ماهه دوم سال ۱۳۹۵ (سال ۱۳۹۲)

سهم بخش خصوصی و دولتی از کل تشکیل سرمایه ثابت ناخالص در ایران به قیمت‌های ثابت ۱۳۸۳

منبع: ۱- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، حسابهای ملی ایران، سری زمانی حسابهای ملی ایران بر مبنای سال بازه (۱۳۳۸-۱۳۹۱) (سالهای ۱۳۳۸-۱۳۹۱)
 ۲- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، نماگرهای اقتصادی، نماگر شماره ۸۵، سه ماهه دوم سال ۱۳۹۵ (سال ۱۳۹۲)

تشکیل سرمایه ثابت ناچالص بخش خصوصی و دولتی در ایران به قیمت‌های ثابت ۱۳۸۳

سالهای ۱۳۲۸-۱۳۹۲

ارقام : میلیارد ریال

محاسبات تحقیق

سال	بخش خصوصی		بخش دولتی	
	ماشین آلات	ساختمان	ماشین آلات	ساختمان
۱۳۲۸	۱۷.۴۵۸	۱۶.۹۹۲	۱.۹۶۳	۲.۹۲۹
۱۳۲۹	۱۸.۵۲۷	۱۹.۹۵۹	۱.۶۲۶	۱.۹۷۵
۱۳۴۰	۱۴.۹۷۴	۲۶.۴۲۳	۲.۰۵۳	۳.۰۰۰
۱۳۴۱	۱۳.۷۹۶	۲۵.۰۰۷	۱.۷۷۱	۱.۷۹۲
۱۳۴۲	۱۲.۸۰۴	۲۳.۷۹۱	۲.۳۶۹	۱.۵۴۵
۱۳۴۳	۱۸.۵۳۴	۳۱.۵۰۲	۲.۲۶۸	۲۰.۰۵۵
۱۳۴۴	۲۱.۷۶۵	۴۲.۰۵۳	۴.۴۶۳	۵.۸۶۳
۱۳۴۵	۲۴.۶۸۲	۳۹.۵۱۲	۴.۳۱۱	۶.۴۱۳
۱۳۴۶	۳۲.۱۷۶	۴۳.۰۵۵	۵.۹۳۲	۹.۵۹۰
۱۳۴۷	۳۰.۷۸۳	۴۸.۳۲۱	۸.۴۲۹	۱۵.۰۴۶
۱۳۴۸	۳۱.۳۶۱	۵۰.۷۵۲	۹.۹۵۸	۱۹.۲۸۲
۱۳۴۹	۳۵.۶۶۷	۶۳.۴۹۶	۱۰.۲۸۲	۱۸.۷۴۰
۱۳۵۰	۴۷.۹۰۰	۶۹.۲۵۵	۱۱.۹۰۷	۲۱.۰۵۵
۱۳۵۱	۶۸.۲۱۴	۷۹.۱۷۷	۱۱.۳۸۷	۱۷.۷۷۶
۱۳۵۲	۷۰.۶۳۹	۸۹.۱۶۶	۱۵.۰۲۸	۲۶.۹۳۱
۱۳۵۳	۷۷.۶۴۹	۹۱.۲۴۰	۲۴.۰۶۵	۴۹.۴۷۰
۱۳۵۴	۱۴۶.۱۹۸	۱۹.۵۵۴	۲۴.۸۰۸	۵۰.۱۴۸
۱۳۵۵	۱۵۳.۰۱۰	۱۹۶.۳۹۰	۴۰.۰۵۰	۷۷.۸۵۶
۱۳۵۶	۱۴۰.۰۵۴	۱۵۲.۳۰۲	۳۵.۱۷۱	۷۱.۱۳۱
۱۳۵۷	۳۷.۰۹۴	۱۷۶.۳۳۵	۵۲.۵۰۳	۱۰۴.۸۶۰
۱۳۵۸	۲۹.۶۹۲	۱۵۰.۸۶۳	۲۸.۸۴۲	۵۱.۸۶۷
۱۳۵۹	۴۳.۲۲۶	۱۶۰.۷۴۰	۲۲.۷۴۷	۴۰.۹۳۱
۱۳۶۰	۵۰.۰۷۵	۱۱۸.۶۸۳	۲۳.۱۱۴	۴۴.۰۲۱
۱۳۶۱	۴۲.۱۱۰	۱۲۱.۴۷۹	۳۲.۵۷۶	۶۱.۲۶۵
۱۳۶۲	۹۹.۷۰۵	۱۶۴.۸۷۰	۳۰.۱۵۹	۵۸.۷۴۰
۱۳۶۳	۱۱۰.۶۵۰	۱۳۱.۱۹۶	۲۴.۴۵۵	۴۹.۱۳۶
۱۳۶۴	۷۱.۷۴۳	۱۲۶.۱۶۹	۲۲.۶۰۲	۴۴.۰۷۶
۱۳۶۵	۲۰.۲۲۲	۱۵۴.۰۶۵	۲۷.۶۰۱	۴۷.۱۶۸
۱۳۶۶	۳۱.۷۱۶	۱۵۲.۲۷۳	۱۹.۵۴۵	۳۴.۶۶۷

سال	بخش خصوصی		بخش دولتی	
	ماشین آلات	ساختمان	ماشین آلات	ساختمان
۱۳۶۷	۴۳.۴۵۰	۱۰.۲۷۲۳	۱۲.۳۶۲	۲۲.۰۲۱
۱۳۶۸	۵۷.۹۲۲	۱۰.۲۶۲۸	۱۳.۲۷۷	۱۹.۹۰۲
۱۳۶۹	۶۶.۳۹۵	۸۷.۶۴۰	۱۸.۲۶۳	۳۰.۴۵۵
۱۳۷۰	۱۲۷.۲۸۰	۱۱۵.۱۲۴	۲۳.۶۲۰	۳۳.۰۰۵
۱۳۷۱	۱۱۴.۰۰۷	۱۱۲.۷۰۷	۲۶.۱۰۴	۴۱.۷۱۱
۱۳۷۲	۵۳.۷۸۸	۱۰.۱۶۷۶	۳۶.۴۲۱	۶۱.۶۹۷
۱۳۷۳	۳۸.۸۰۷	۱۰۰.۴۴۷	۲۷.۸۲۳	۵۶.۲۹۷
۱۳۷۴	۳۹.۲۶۲	۹۱.۸۷۲	۲۴.۳۸۱	۵۲.۹۸۰
۱۳۷۵	۶۵.۰۰۲	۱۱۱.۵۶۰	۲۷.۱۳۰	۵۸.۱۱۱
۱۳۷۶	۹۵.۸۲۴	۱۰۶.۵۳۲	۲۲.۳۱۵	۵۶.۳۷۹
۱۳۷۷	۱۰۸.۹۶۲	۹۹.۳۱۱	۲۴.۰۱۵	۵۳.۱۵۱
۱۳۷۸	۱۰۶.۰۵۸	۱۰۴.۲۸۴	۲۵.۷۶۷	۶۳.۹۱۷
۱۳۷۹	۱۲۴.۰۱۲	۱۱۲.۹۳۳	۲۲.۷۷۵	۶۵.۶۴۲
۱۳۸۰	۱۷۱.۷۲۳	۱۳۷.۷۱۷	۳۰.۴۴۹	۶۵.۰۱۷
۱۳۸۱	۱۶۱.۰۵۰	۱۵۶.۴۰۰	۳۱.۸۵۳	۸۳.۱۶۵
۱۳۸۲	۱۶۰.۵۶۴	۱۵۵.۲۶۲	۵۲.۲۲۱	۹۱.۸۶۵
۱۳۸۳	۱۹۰.۰۹۶	۱۵۷.۳۵۸	۵۵.۰۵۸	۹۲.۸۶۴
۱۳۸۴	۱۸۲.۶۲۶	۱۶۱.۳۵۳	۶۸.۴۶۰	۱۰۶.۰۰۰
۱۳۸۵	۱۸۲.۲۳۷	۱۵۰.۱۶۶	۶۵.۶۸۴	۱۱۳.۹۹۷
۱۳۸۶	۱۹۸.۷۶۳	۲۰۷.۷۰۷	۵۳.۰۲۰	۱۰۹.۷۲۸
۱۳۸۷	۲۰۷.۴۴۷	۲۳۹.۰۲۹	۶۲.۸۶۲	۱۲۲.۴۰۰
۱۳۸۸	۲۲۷.۰۴۶	۲۴۰.۷۹۶	۵۰.۳۸۱	۱۳۲.۱۰۷
۱۳۸۹	۲۵۲.۱۰۱	۲۵۰.۱۷۸	۴۷.۵۲۴	۱۲۵.۵۴۴
۱۳۹۰	۲۶۷.۸۱۱	۲۵۰.۷۳۸	۵۱.۵۹۹	۱۲۸.۹۱۴
۱۳۹۱	۱۷۵.۳۹۸	۲۴۸.۲۵۶	۳۰.۰۶۴	۷۸.۹۸۴
۱۳۹۲	۱۴۵.۹۲۷	۲۲۷.۶۷۱	۲۶.۵۵۰	۹۶.۰۲۹
۱۳۹۳	---	---	---	---
۱۳۹۴	---	---	---	---
۱۳۹۵	---	---	---	---

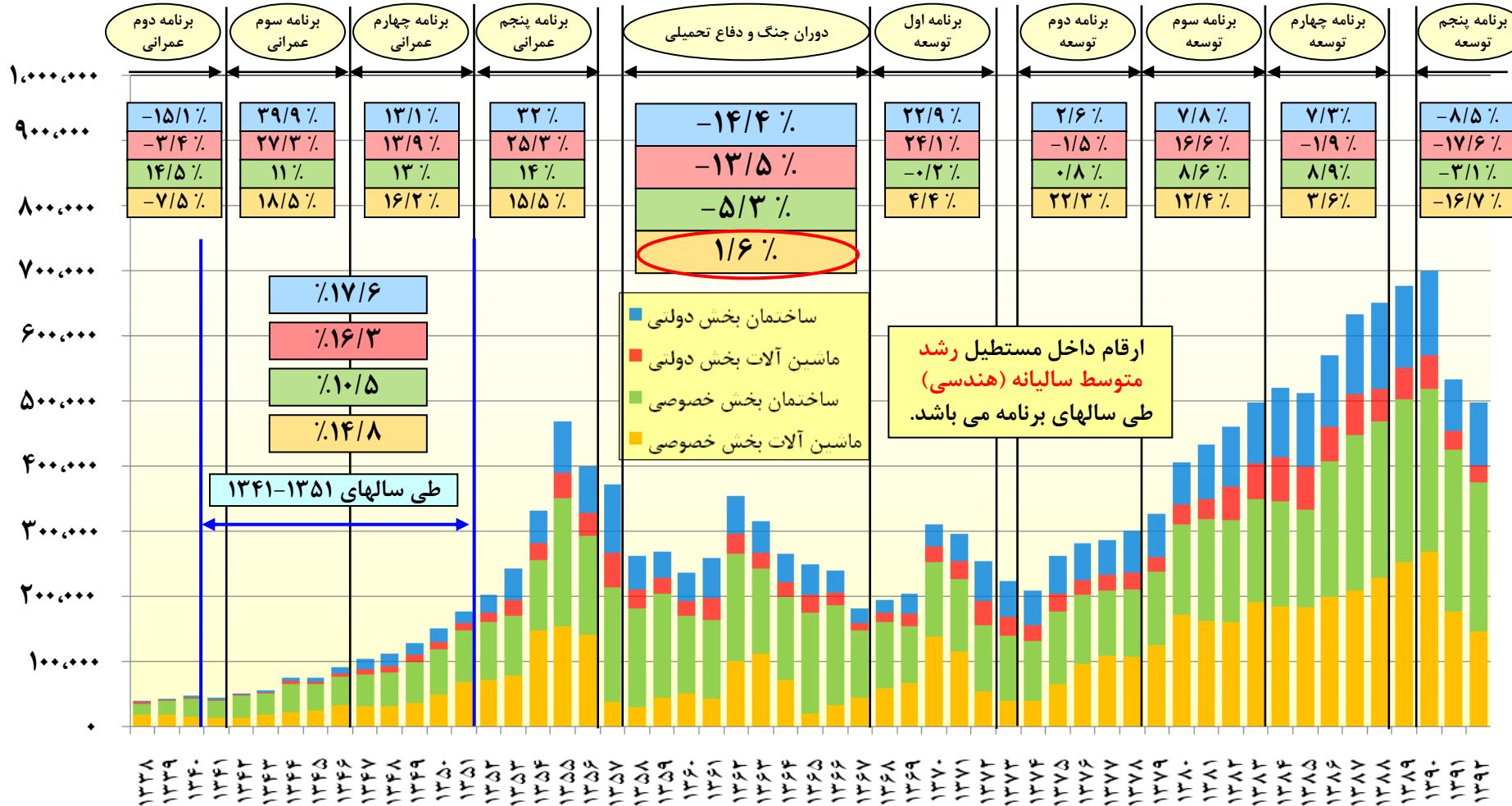
منبع : ۱- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، حسابهای ملی ایران، سری زمانی حسابهای ملی ایران بر مبنای سال با یاه ۱۳۸۳ (سالهای ۱۳۳۸-۱۳۹۱)
 ۲- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، نماگرهای اقتصادی، نماگر شماره ۸۵، سه ماهه دوم سال ۱۳۹۵ (سال ۱۳۹۲)

تشکیل سرمایه ثابت ناخالص بخش خصوصی و دولتی در ایران به قیمت‌های ثابت ۱۳۸۳

سالهای ۱۳۳۸-۱۳۹۲

محاسبات تحقیق

ارقام : میلیارد ریال

- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، حسابهای ملی ایران، حسابهای ملی سالانه، سری زمانی حسابهای ملی ایران بر مبنای سال با به ۱۳۸۳ (سالهای ۱۳۳۸-۱۳۹۱)
- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، نماگرهای اقتصادی، نماگر شماره ۸۵، سه ماهه دوم سال ۱۳۹۵ (سال ۱۳۹۲)

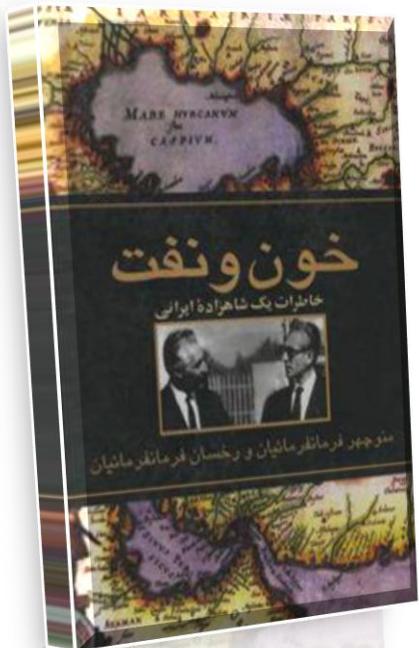
ضمیمه ۲

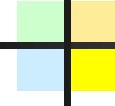
درس‌های عبرت آموز از کتاب خون و نفت و اشتباهات تکراری کشور

منوچهر فرمانفرما مائیان

نام کتاب : خون و نفت
ترجمه : مهدی حقیقت خواه
نشر: انتشارات ققنوس ،
چاپ پنجم ، اسفند ۱۳۷۸

"برای به زانو درآوردن کشور و بی اعتبار کردن مصدق، **یک برنامه مهار چهار مرحله‌ای** به اجرا گذاشته شد.

نخست : برنامه تحریم گسترش یافت و مشمول جلوگیری از تمام نفت کشنهائی شد که به هر نحوی، از جمله معاوضه، نفت ایران را حمل می کردند.**[یک]** آگهی در ۳۲ روزنامه در بیست کشور اعلام داشت که مالکیت نفت ایران غصبی است و **هر نفتکشی که آن را حمل می کند**، عملی غیر قانونی انجام داده است. قراردادهای که مصدق با هندوستان، ترکیه، و ایتالیا بسته بود، ناگهان از طرف این دولتها فسخ شد. برای اینکه خطر چالش با موضع انگلستان روشن شود، بازرسان انگلیسی یک نفتکش ایتالیایی حامل نفت ایران را در دیماه سال ۱۳۳۱ در بندر عدن توقيف کردند. محموله آن ضبط شد و **یک دادگاه** علیه شرکت ایرانی رأی داد.

دوم : به کارشناس فنی، حقوقدانان و حسابدارانی که به استخدام شرکت ملی نفت ایران درآمده بودند، **اجازه خروج از کشورهایشان برای رفتن به ایران داده نشد**. به دولتهای آلمان، سوئد، اتریش و سوئیس فشار آورده شد تا به اتباع خود روایید ندهنند. در ایالات متحده، سفارت انگلیس، از نصب یک آگهی در جلو ساختمان کمیته روابط خارجی، که **شرکتهای نفتی آمریکایی را تشویق می کرد** که کارشناسان فنی آمریکائی را به ایران بفرستند، جلوگیری کرد. وزارت خارجه حتی کارشناسان فنی آمریکائی را که در سایر نقاط دنیا کار می کردند از **گرفتن روایید منع کرد**.

سوم : بانک انگلیس **تمام ذخایر ارزی ایران را مسدود** و از پرداخت حق الامتیازهای معوقه مربوط به ماقبل از ملی کردن خودداری کرد. این مبلغ جمعاً ۴۹ میلیون پوند می شد که بدون آن مصدق نمی توانست حقوق ارتشیان و کارکنان دولت را **بپردازد**. پرداخت بدھی خارجی ایران به کنار.

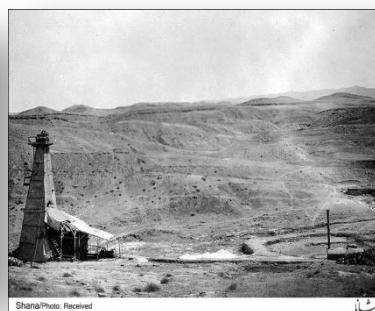
چهارم : پس از آنکه پس از گذشت ماهها، در موضع مصدق کوچکترین تغییری حاصل نشد، تدارکات یک طرح نظامی، به نام عملیات چکمه (آزاس)، به منظور به زیر کشیدن نخست وزیر از قدرت آغاز شد. این طرح تا آبان ۱۳۳۱ به دولت آمریکا ارائه نشد. در آن تاریخ، ژنرال عمر برادلی رئیس ستاد مشترک، و دیگر بازیگران کلیدی آن را غیر واقعی و دارای لحن نظامی بیش از اندازه دانسته و **رد کردند**. درواقع این طرح در واشنگتن امکان پذیرش نداشت، تا این که **دموکرات‌ها در انتخابات شکست خوردند** و آیزنهاور پیروز شد."

ضمیمه ۳

میزان تولید نفت ایران بر اساس گزارشات شرکت نفت انگلیس BP

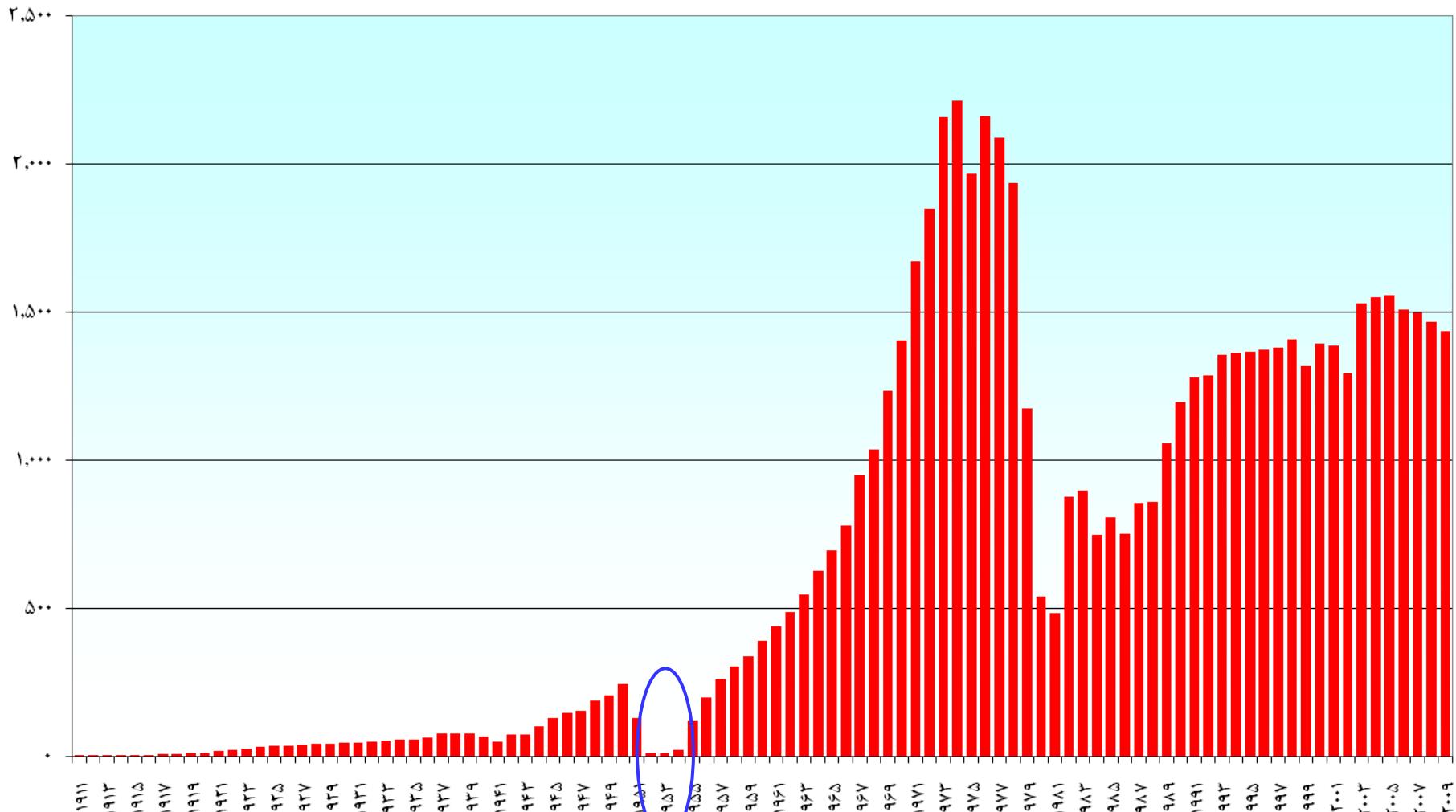
آبرین چاه مسجد سپاهان، که در ساخت ۳ پالایش خلر را در عمق ۱۲۸۷ متری فراز کرد

روند میزان تولید سالیانه نفت خام در ایران

سالهای ۱۹۱۱-۲۰۰۹ میلادی

واحد : میلیون بشکه

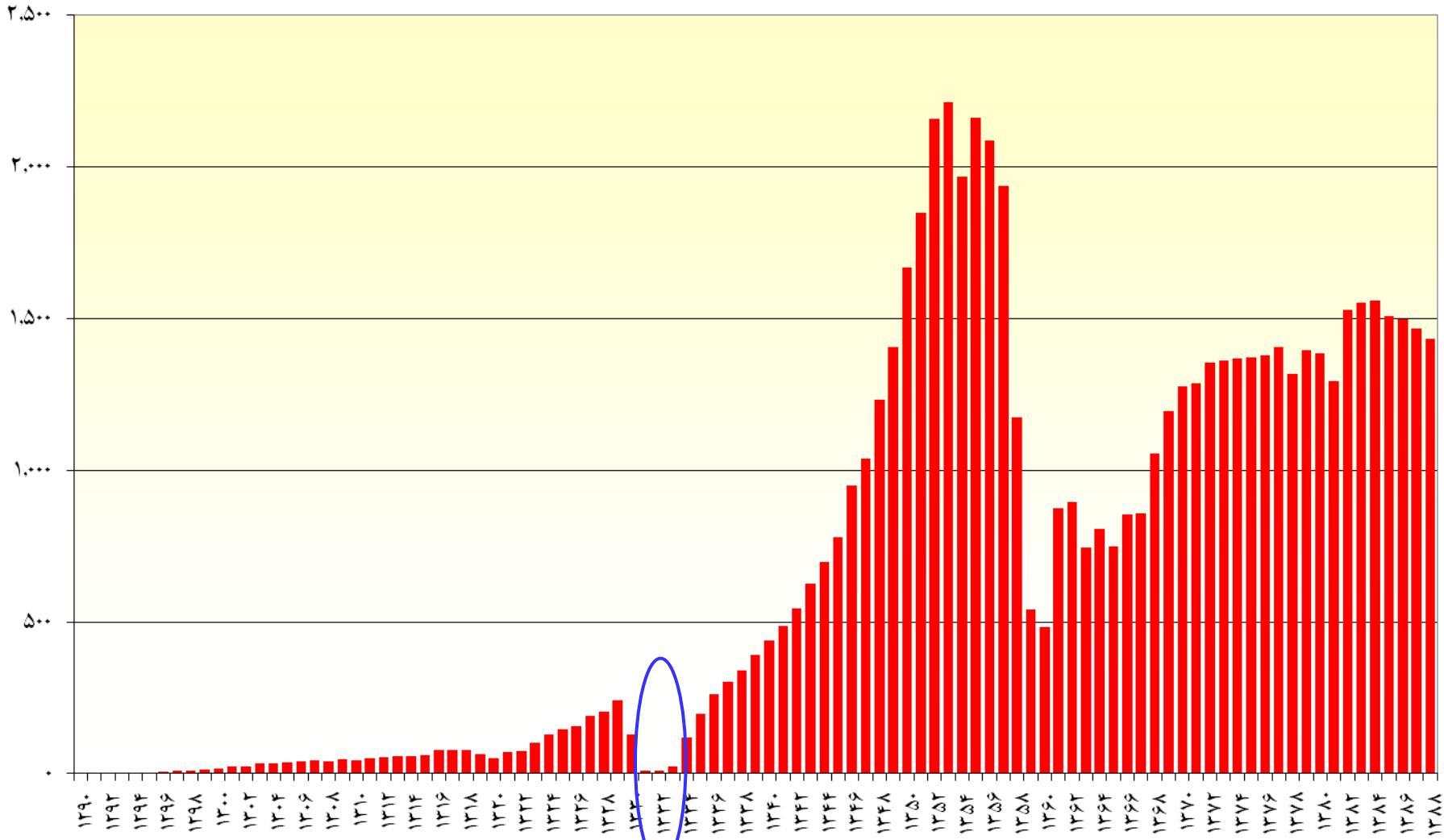
BP

با تشکر از جناب آقای مهندس اکبر ترکان به لحاظ در اختیار گذاشتن آمارها

روند میزان تولید سالیانه نفت خام در ایران

سالهای ۱۳۸۸-۱۳۹۰ شمسی

واحد : میلیون بشکه

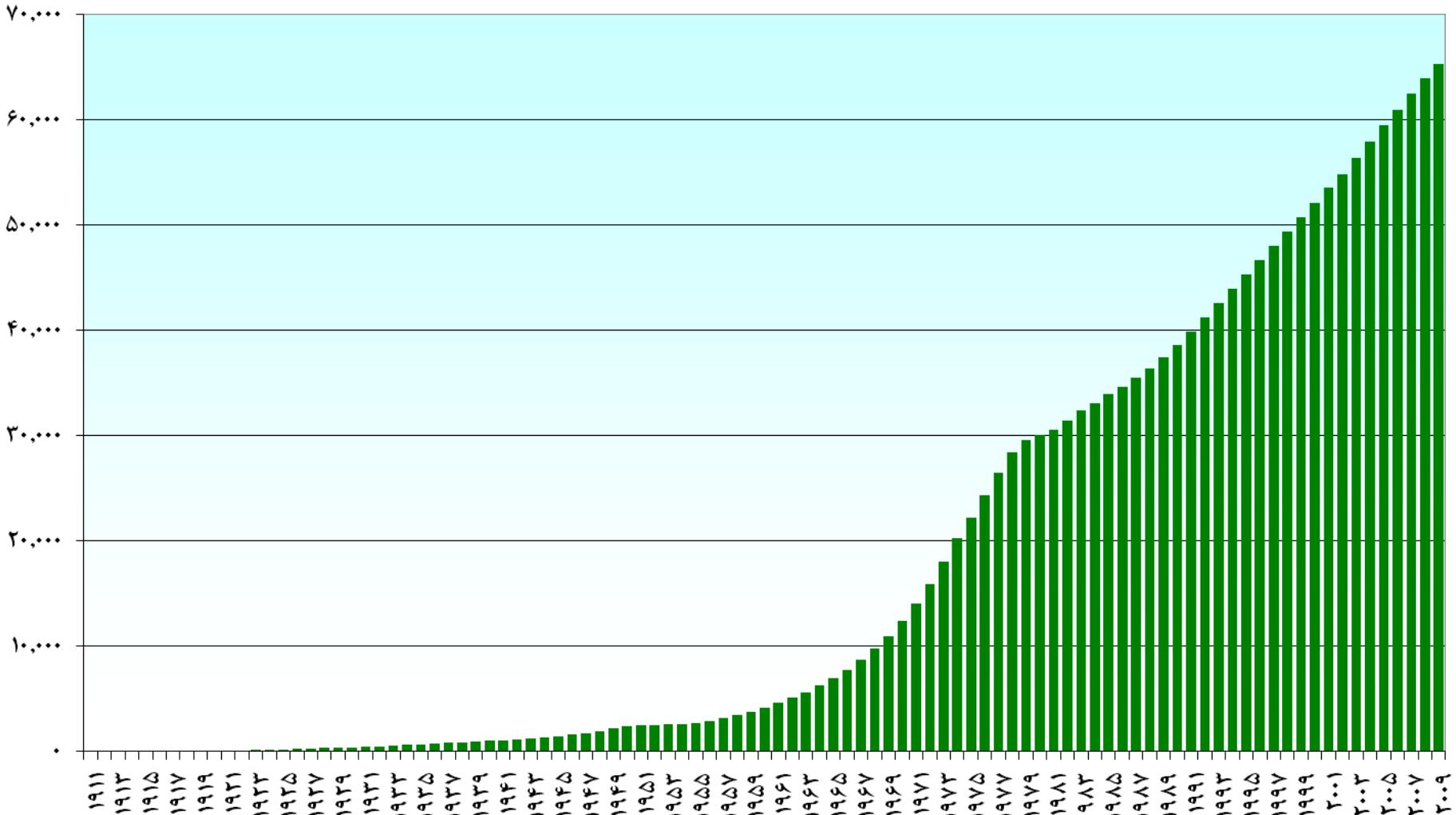
مأخذ : BP

با تشکر از جناب آقای مهندس اکبر ترکان به لحاظ در اختیار گذاشتن آمارها

روند میزان تولید انباشتی نفت خام در ایران

سالهای ۱۹۱۱-۲۰۰۹ میلادی

واحد: میلیون بشکه

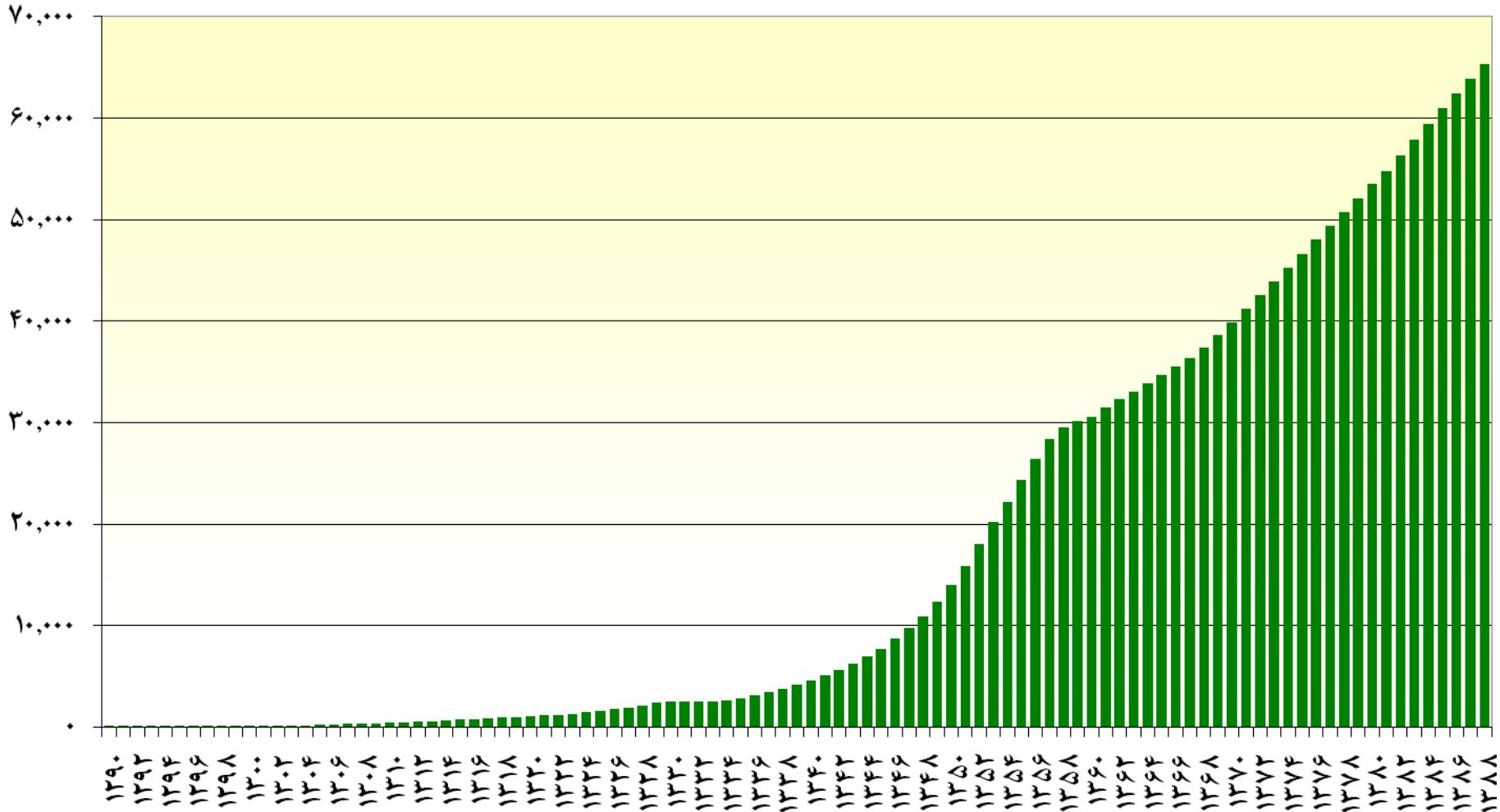
مأخذ: BP

با تشکر از جناب آقای مهندس اکبر ترکان به لحاظ در اختیار گذاشتن آمارها

روند میزان تولید انباشتی نفت خام در ایران

سالهای ۱۳۸۸-۱۳۹۰ شمسی

واحد : میلیون بشکه

مأخذ: BP

با تشکر از جناب آقای مهندس اکبر ترکان به لحاظ در اختیار گذاشتن آمارها

روند میزان تولید نفت خام در ایران

سال میلادی	سال شمسی	متوسط تولید روزانه	تولید سالیانه	تولید انباشتی
		(هزار بشکه در روز)	(میلیون بشکه)	(میلیون بشکه)
۱۹۱۱	۱۲۹۰	۰/۵۵	۰/۲۰	۰/۲۰
۱۹۱۲	۱۲۹۱	۰/۹۰	۰/۳۳	۰/۵۳
۱۹۱۳	۱۲۹۲	۴/۸۷	۱/۷۸	۲/۳۱
۱۹۱۴	۱۲۹۳	۷/۷۸	۲/۸۴	۵/۱۴
۱۹۱۵	۱۲۹۴	۹/۶۶	۳/۵۳	۸/۶۷
۱۹۱۶	۱۲۹۵	۱۲/۰۰	۴/۳۸	۱۳/۰۵
۱۹۱۷	۱۲۹۶	۱۹/۹۰	۷/۲۶	۲۰/۳۱
۱۹۱۸	۱۲۹۷	۲۴/۰۰	۸/۷۶	۲۹/۰۷
۱۹۱۹	۱۲۹۸	۲۷/۸۰	۱۰/۱۵	۳۹/۲۲
۱۹۲۰	۱۲۹۹	۳۳/۴۰	۱۲/۱۹	۵۱/۴۱
۱۹۲۱	۱۳۰۰	۴۵/۷۰	۱۶/۶۸	۶۸/۰۹
۱۹۲۲	۱۳۰۱	۶۱/۰۰	۲۲/۲۷	۹۰/۳۶
۱۹۲۳	۱۳۰۲	۶۹/۱۰	۲۵/۲۲	۱۱۵/۵۸
۱۹۲۴	۱۳۰۳	۸۸/۵۰	۳۲/۳۰	۱۴۷/۸۸
۱۹۲۵	۱۳۰۴	۹۶/۰۰	۳۵/۰۴	۱۸۲/۹۲
۱۹۲۶	۱۳۰۵	۹۸/۲۰	۳۵/۸۴	۲۱۸/۷۶
۱۹۲۷	۱۳۰۶	۱۰۸/۷۰	۳۹/۶۸	۲۵۸/۴۴
۱۹۲۸	۱۳۰۷	۱۱۸/۷۰	۴۳/۲۳	۳۰۱/۷۷
۱۹۲۹	۱۳۰۸	۱۱۵/۵۰	۴۲/۱۶	۳۴۳/۹۲
۱۹۳۰	۱۳۰۹	۱۲۵/۶۰	۴۵/۸۴	۳۸۹/۷۷
۱۹۳۱	۱۳۱۰	۱۲۱/۶۰	۴۴/۳۸	۴۳۴/۱۵
۱۹۳۲	۱۳۱۱	۱۳۵/۲۰	۴۹/۳۵	۴۸۳/۵۰
۱۹۳۳	۱۳۱۲	۱۴۹/۰۰	۵۴/۳۹	۵۳۷/۸۸
۱۹۳۴	۱۳۱۳	۱۵۸/۵۰	۵۷/۸۵	۵۹۵/۷۴

روند میزان تولید نفت خام در ایران

سال میلادی	سال شمسی	متوسط تولید روزانه	تولید سالیانه	تولید انباشتی
		(هزار بشکه در روز)	(میلیون بشکه)	(میلیون بشکه)
۱۹۳۵	۱۳۱۴	۱۵۶/۹۰	۵۷/۲۷	۶۵۳/۰۰
۱۹۳۶	۱۳۱۵	۱۷۱/۴۰	۶۲/۵۶	۷۱۵/۵۷
۱۹۳۷	۱۳۱۶	۲۱۳/۲۰	۷۷/۸۲	۷۹۳/۳۸
۱۹۳۸	۱۳۱۷	۲۱۴/۷۰	۷۸/۳۷	۸۷۱/۷۵
۱۹۳۹	۱۳۱۸	۲۱۴/۱۰	۷۸/۱۵	۹۴۹/۹۰
۱۹۴۰	۱۳۱۹	۱۸۱/۲۰	۶۶/۱۴	۱۰۱۶/۰۳
۱۹۴۱	۱۳۲۰	۱۳۹/۱۰	۵۰/۷۷	۱۰۶۶/۸۱
۱۹۴۲	۱۳۲۱	۱۹۸/۰۰	۷۲/۲۷	۱۱۳۹/۰۸
۱۹۴۳	۱۳۲۲	۲۰۴/۰۰	۷۴/۴۶	۱۲۱۳/۵۴
۱۹۴۵	۱۳۲۴	۲۵۷/۶۰	۱۳۰/۵۲	۱۴۴۵/۸۲
۱۹۴۶	۱۳۲۵	۴۰۲/۲۰	۱۴۶/۸۰	۱۵۹۲/۶۲
۱۹۴۷	۱۳۲۶	۴۲۴/۷۰	۱۵۵/۰۲	۱۷۴۷/۶۴
۱۹۴۸	۱۳۲۷	۵۲۰/۲۰	۱۸۹/۸۷	۱۹۳۷/۵۱
۱۹۴۹	۱۳۲۸	۵۶۰/۹۰	۲۰۴/۷۳	۲۱۴۲/۲۴
۱۹۵۰	۱۳۲۹	۶۶۴/۳۰	۲۴۲/۴۷	۲۳۸۴/۷۱
۱۹۵۱	۱۳۳۰	۳۴۹/۶۰	۱۲۷/۶۰	۲۵۱۲/۳۱
۱۹۵۲	۱۳۳۱	۲۷/۶۰	۱۰/۰۷	۲۵۲۲/۳۹
۱۹۵۳	۱۳۳۲	۲۶/۸۰	۹/۷۸	۲۵۳۲/۱۷
۱۹۵۴	۱۳۳۳	۶۱/۴۰	۲۲/۴۱	۲۵۵۴/۵۸
۱۹۵۵	۱۳۳۴	۲۲۸/۹۰	۱۲۰/۰۵	۲۶۷۴/۶۳
۱۹۵۶	۱۳۳۵	۵۴۱/۸۰	۱۹۷/۷۶	۲۸۷۲/۳۹
۱۹۵۷	۱۳۳۶	۷۱۹/۸۰	۲۶۲/۷۳	۳۱۳۵/۱۱
۱۹۵۸	۱۳۳۷	۸۲۶/۱۰	۳۰۱/۵۳	۲۴۳۶/۶۴
۱۹۵۹	۱۳۳۸	۹۲۸/۲۰	۳۳۸/۷۹	۲۷۷۵/۴۳

رونده میزان تولید نفت خام در ایران

سال میلادی	سال شمسی	متوسط تولید روزانه	تولید سالیانه	تولید انباشتی
		(هزار بشکه در روز)	(میلیون بشکه)	(میلیون بشکه)
۱۹۶۰	۱۳۳۹	۱۰۶۷/۷۰	۲۸۹/۷۱	۴۱۶۵/۱۴
۱۹۶۱	۱۳۴۰	۱۲۰۲/۲۰	۴۳۸/۸۰	۴۶۳/۹۵
۱۹۶۲	۱۳۴۱	۱۲۳۴/۵۰	۴۸۷/۰۹	۵۰۹۱/۰۴
۱۹۶۳	۱۳۴۲	۱۴۹۱/۳۰	۵۴۴/۳۲	۵۶۳۵/۳۶
۱۹۶۴	۱۳۴۳	۱۷۱۰/۷۰	۶۲۴/۴۱	۶۲۵۹/۷۷
۱۹۶۵	۱۳۴۴	۱۹۰۸/۰۰	۶۹۶/۴۲	۶۹۵۶/۱۹
۱۹۶۶	۱۳۴۵	۲۱۳۲/۰۰	۷۷۸/۱۸	۷۷۳۴/۳۷
۱۹۶۷	۱۳۴۶	۲۶۰۳/۰۰	۹۵۰/۱۰	۸۶۸۴/۴۶
۱۹۶۸	۱۳۴۷	۲۸۴۰/۰۰	۱۰۳۶/۶۰	۹۷۲۱/۰۶
۱۹۶۹	۱۳۴۸	۳۳۷۶/۰۰	۱۲۲۲/۲۴	۱۰۹۵۳/۳۰
۱۹۷۰	۱۳۴۹	۳۸۴۷/۶۶	۱۴۰۴/۴۰	۱۲۳۵۷/۷۰
۱۹۷۱	۱۳۵۰	۴۵۷۲/۴۲	۱۶۶۸/۹۳	۱۴۰۲۶/۶۳
۱۹۷۲	۱۳۵۱	۵۰۵۸/۹۶	۱۸۴۶/۵۲	۱۵۸۷۳/۱۵
۱۹۷۳	۱۳۵۲	۵۹۰۷/۳۸	۲۱۵۶/۱۹	۱۸۰۲۹/۳۵
۱۹۷۴	۱۳۵۳	۶۰۶۰/۳۰	۲۲۱۲/۰۱	۲۰۲۴۱/۳۶
۱۹۷۵	۱۳۵۴	۵۳۸۶/۶۲	۱۹۶۶/۱۲	۲۲۲۰۷/۴۷
۱۹۷۶	۱۳۵۵	۵۹۱۸/۱۹	۲۱۶۰/۱۴	۲۴۳۶۷/۶۱
۱۹۷۸	۱۳۵۷	۵۳۰۲/۰۵	۱۹۳۵/۲۵	۲۸۳۸۸/۴۶
۱۹۷۹	۱۳۵۸	۳۲۱۷/۵۹	۱۱۷۴/۴۲	۲۹۵۶۲/۸۸
۱۹۸۰	۱۳۵۹	۱۴۷۸/۹۶	۵۳۹/۸۲	۳۰۱۰۲/۷۰
۱۹۸۱	۱۳۶۰	۱۳۲۱/۰۳	۴۸۲/۱۸	۳۰۵۸۴/۸۷
۱۹۸۲	۱۳۶۱	۲۳۹۶/۹۲	۸۷۴/۸۸	۳۱۴۵۹/۷۵
۱۹۸۳	۱۳۶۲	۲۴۵۳/۵۸	۸۹۵/۵۶	۳۲۳۵۵/۳۱
۱۹۸۴	۱۳۶۳	۲۰۴۲/۵۴	۷۴۵/۵۳	۳۳۱۰۰/۸۴

روند میزان تولید نفت خام در ایران

سال میلادی	سال شمسی	متوسط تولید روزانه	تولید سالیانه	تولید انباشتی
		(هزار بشکه در روز)	(میلیون بشکه)	(میلیون بشکه)
۱۹۸۵	۱۳۶۴	۲۲۰۵/۲۱	۸۰۴/۹۰	۳۳۹۰۵/۷۴
۱۹۸۶	۱۳۶۵	۲۰۵۴/۲۴	۷۴۹/۸۰	۳۴۶۵۵/۵۳
۱۹۸۷	۱۳۶۶	۲۲۴۲/۴۴	۸۵۴/۹۹	۳۵۵۱۰/۵۲
۱۹۸۸	۱۳۶۷	۲۲۴۹/۴۸	۸۵۷/۵۶	۳۶۳۶۸/۰۸
۱۹۸۹	۱۳۶۸	۲۸۹۴/۳۴	۱۰۵۶/۴۳	۳۷۴۲۴/۵۲
۱۹۹۰	۱۳۶۹	۳۲۷۰/۱۸	۱۱۹۳/۶۲	۳۸۶۱۸/۱۳
۱۹۹۱	۱۳۷۰	۳۴۹۹/۵۶	۱۲۷۷/۲۴	۳۹۸۹۵/۴۷
۱۹۹۲	۱۳۷۱	۳۵۲۳/۰۲	۱۲۸۵/۹۰	۴۱۱۸۱/۳۷
۱۹۹۳	۱۳۷۲	۳۷۱۲/۱۶	۱۳۵۴/۹۴	۴۲۵۳۶/۳۱
۱۹۹۴	۱۳۷۳	۳۷۳۰/۰۳	۱۳۶۱/۴۶	۴۳۸۹۷/۷۷
۱۹۹۵	۱۳۷۴	۳۷۴۳/۷۷	۱۳۶۶/۴۸	۴۵۲۶۴/۲۵
۱۹۹۶	۱۳۷۵	۳۷۵۸/۵۸	۱۳۷۱/۸۸	۴۶۶۳۶/۱۳
۱۹۹۷	۱۳۷۶	۳۷۷۶/۴۶	۱۳۷۸/۴۱	۴۸۰۱۴/۵۴
۱۹۹۸	۱۳۷۷	۳۸۵۴/۷۵	۱۴۰۶/۹۸	۴۹۴۲۱/۵۲
۱۹۹۹	۱۳۷۸	۳۶۰۳/۳۶	۱۳۱۵/۲۳	۵۰۷۳۶/۷۵
۲۰۰۰	۱۳۷۹	۳۸۱۷/۹۱	۱۳۹۳/۵۴	۵۲۱۳۰/۲۹
۲۰۰۱	۱۳۸۰	۳۷۹۴/۲۶	۱۳۸۴/۹۱	۵۲۵۱۵/۱۹
۲۰۰۲	۱۳۸۱	۳۵۴۳/۲۹	۱۲۹۳/۳۰	۵۴۸۰۸/۴۹
۲۰۰۳	۱۳۸۲	۴۱۸۳/۱۸	۱۵۲۶/۸۶	۵۶۳۳۵/۳۵
۲۰۰۴	۱۳۸۳	۴۲۴۸/۴۲	۱۵۵۰/۶۷	۵۷۸۸۶/۰۳
۲۰۰۵	۱۳۸۴	۴۲۶۷/۸۰	۱۵۵۷/۷۵	۵۹۴۴۳/۷۷
۲۰۰۶	۱۳۸۵	۴۱۳۰/۰۰	۱۵۰۷/۴۵	۶۰۹۵۱/۲۲
۲۰۰۷	۱۳۸۶	۴۱۰۳/۶۰	۱۴۹۷/۸۱	۶۲۴۴۹/۰۴
۲۰۰۸	۱۳۸۷	۴۰۱۶/۵۰	۱۴۶۶/۰۲	۶۳۹۱۵/۰۶
۲۰۰۹	۱۳۸۸	۳۹۲۷/۴۰	۱۴۲۳/۵۰	۶۵۳۴۸/۵۶

مأخذ: با تشکر از جناب آقای مهندس اکبر ترکان به لحاظ در اختیار گذاشتن آمارها